

MEMORIJALNI
SPISAK
ŽRTAVA
HOLOKAUSTA

*područje
Zrenjanina,
Srpske Crnje
i Jaše Tomića*

UVODNA NAPOMENA

Ovo je memorijalna knjiga. Njena svrha je da imena onih koji su ubijeni samo zato što su bili druge vere ostanu zauvek zabeležena i, nadamo se, zapamćena. Da se ne zaborave stradalnici, kao ni zločini koji su učinjeni.

Kao i svaki spisak nastao na krhotinama jedne zajednice koja je praktično uništena za vreme Holokausta, i ovaj je nepotpun, na nekim mestima možda i netačan. Spisak žrtava se objavljuje azbučnim redom, po prezimenu. Od pravila se odstupa kada su u pitanju lična imena, jer je namera bila da se članovi iste porodice nađu na jednom mestu. Nedostaju imena, nedostaju podaci o godinama, nedostaju mesta rođenja i mesta usmrćivanja. Ipak, objavljujemo ga ovakvog kakvog ga imamo upravo da bismo pokazali da nacistima nije pošlo za rukom da unište jevrejski živalj sa područja srednjeg Banata. Bilo je dovoljno preživelih da zabeleže, da zapamte, a na nama, članovima Jevrejske opštine Zrenjanin je da to pamćenje čuvamo i s ponosom prenosimo dalje. Ovaj spisak je spomenik prošlosti, ali i opomena budućnosti da se zlo više nikad ne ponovi.

Zahvalni smo svima koji su pomogli da se Spisak nađe u javnosti. Najveću zahvalnost dugujemo gospodinu Ivanu Ivanjiju koji je svojim uvodnim tekstom imenima udahnuo život, podario glas i stas. Veliko hvala i dr Dragani Sabovljević na svojevrsnoj istraživačkoj lekturi Spiska. Hvala i prevodiocu Randallu A. Majoru koji je pomogao da se isprave izvesne nejasnoće. Konačno hvala prof. Oliveri Batajić Sretenović koja je ovoj publikaciji dala umetnički dignitet kakav joj s pravom pripada.

Jevrejska opština Zrenjanin

LISTA AVETI IZ MALOG GRADA

Bojim se da će se poneko razočarati kad shvati da se u ovoj knjizi nalazi samo dugačak spisak imena. Ponekad, veoma kratko, zabeleženo je kojim se zanimanjem bavila imenovana osoba, da li je ubijena u Zrenjaninu ili u Beogradu, često čak ni toliko. Pomalo je neujednačen, ali drugačije nije moglo biti, jer tačnih podataka nema ukoliko niko od srodnika nije preživeo. Čitaocu će biti potrebno mnogo dobre volje i mašte da shvati da iza svakog pomenutog ljudskog bića stoji priča, gotovo uvek tragična, da je spisak poziv na stvaranje ogromne, fiktivne biblioteke za koju bi se napisale biografije tih ljudi, opis njihovih uspeha, neuspeha, radosti, tuga, želja, snova, ljubavi, nada, o nečovečnosti za koju je čovek ne samo sposoban, nego često zločine počini sa strašću i uživanjem. Nemoguć zadatak, da bi se ispunio bilo bi potrebno nekoliko Danila Kiša za pisanje takve enciklopedije mrtvih.

Postoji latinska reč za to što je nadvladalo nad Nejevrejima, odnosno Arijevcima, Gojima – *immanitas* – ali ona nije ušla u svakodnevni govor kao njen antipod *humanitas*, na našem jeziku humanost. Beležim „nečovečnost čoveka“, kakva je to tragična protivrečnost.

Meni je otežano, ali istovremeno izazovno, da napišem ovaj predgovor, jer na spisku pre svega tražim i odmah nalazim imena svojih roditelja, oca i majke, oboje lekara, ubijenih sa samo četrdeset godina, znači, sa mog današnjeg stanovišta strašno mladi, toliko godina ima moja najstarija unuka, ja kakav sam danas – deda svojim roditeljima? Zapravo su tek počeli da žive punim plućima. Samo slučaj i postupak nekih ljudi koji jesu bili ljudi sačuvali su moju sestru i mene iste sudbine, bolje rečeno, odložili užas koji smo nas dvoje preživeli, tako da mi nismo na spisku. Ali to je takođe i uteha. Ne postoji samo nečovečnost nego i ljudskost, postoje

humani ljudi. Utešno je to, jer dokazuje da za vrstu homo sapiens nije sve izgubljeno.

Obećavam da neću gnjaviti sa latinskim pojmovima, ali ću sebi dozvoliti odstupanje od ponečeg što je uobičajeno, što se donekle podrazumeva kao neprikosnoveno, jer se bavimo neuobičajenim strahotama koje dokazuje ovaj spisak. Da bih se pravdao, citiraću iz knjige koja je najveći bestseler svetske literature, koja je za tri velike religije sveti spis, konkretno iz Prve knjige Samuilove, njene 15. glave:

„A Samuil reče Saulu: Gospod me poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izrailjem, slušaj dakle riječi Gospodnje:

Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se šta je učinio Amalik Izrailju, kako mu se opro na putu kad je išao iz Misira:

Zato idi pobij i ljude i žene i decu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce.“

Na ulazeći sada u teološka i istorijska razmatranja šta je to „Amalik“ učinio, koja je to njegova strašna krivica, jer naravno da Samuilova ljutita naredba u ime Božje ima i istorijski temelj, naglašavam da je bitna zapovest ubiti sve ljude i „žene i decu i bebe na sisi“. Ja tvrdim da je to poziv na genocid. Zakonit genocid, jer je naredila najviša instanca, sam Bog. Ako se tako gleda, „zakonit“ je bio i genocid nad Jevrejima u Nemačkoj i svim delovima Evrope do kojih je dospela Hitlerova moć, jer pre toga je legalno izabrani nemački parlament masovna ubistva, istrebljavanja naroda, „legalizovao“ svojim zakonima i uredbama. Zbog toga meni nije dovoljno pozivati se na Boga ili na zakonitost, pitanje je šta pripisujemo volji nebesa, šta „pravnoj državi“ u kojoj se ubija na osnovu zakona.

Misleći i, naravno i nadalje, pretežno na ljude sa spiska koji je sadržaj ove knjige, naime, da su postali žrtve genocida, postavljam opšte pitanje šta mi danas tačno podrazumevamo kad kažemo genocid, odnosno, kako se, po mom mišljenju, korišćenje te reči menjalo i, po mom mišljenju, devalviralo. Vrhunac gluposti koji sam doživeo bila je tvrdnja jednog sveštenika u Nemačkoj izrečena u kancelariji direktora Memorijalnog centra Buhenvald da je „za piliće svaki dan holokaust“. Gospodin je bio strogi vegetarijanac.

Reč holokaust je u klasičnoj Grčkoj (*holocaustos* znači „potpuno izgoreo“) označavala žrtvovanje neke životinje bogu tako da potpuno izgori, sveštenici nisu mogli ostacima, na primer, žrtvovanog jagnjeta ili vola sebi da prirede gozbu. U savremenom svetu ta se reč prvi put koristila u Engleskoj 1895. za uklanjanje nećijih smrtnih ostataka spaljivanjem – za početak građanske kremacije. Ne bih dalje produbljavao analizu same reči koja danas najčešće podrazumeva genocid nad Jevrejima i Romima. Za mene bi genocid trebalo da označi namerno i plansko istrebljenje neke određene grupe, znači ubijanje žena i muškaraca, dece i beba bez izuzetaka, kao što je prorok Samuilo preneo božju volju, ali ako je tako, ako sam u pravu, to nije identično sa svakim masovnim pokoljem ljudi gde takva namera nije postojala, nije sa teškim ratnim zločinom ili sličnim strahotama, a danas se često upotrebljava za veliki zločin uopšteno ili, još nepovezanije, sa suštinskim značenjem koje bi trebalo da izazove jezu. Mislím stoga da bi za uništavanje Jevreja najbolje bilo koristiti reč koja se upotrebljava u Izraelu, *šoa*. Iako ona izvorno znači „velika katastrofa“, jasno je na šta se misli danas.

Ukratko: šoa je snašla ljude navedene na listi u ovoj knjizi. Ljudska bića stara između 3 i 88 godina, među njima su moji roditelji, takođe i deda i baba po ocu, koji su izvršili samoubistvo, deda, takođe lekar, napisao je na receptu: „...tako sam lepo živeo da ne dam da mi pokvare kraj“. Imao je sedamdeset i tri godine, ja danas, kad ovo zapisujem, devedeset i tri, mogao bih da budem otac svom dedi.

Ubijeni su bili različitih zanimanja, trgovci, činovnici, penzioneri, učenici osnovnih i srednjih škola i studenti, lekari, advokati, apotekari, zemljoposednici i krojačice, zlatari i knjižari, direktori i, među njima nesumnjivo najbogatiji, Viktor Elek, direktor i glavni akcionar fabrike šećera, njega su prvog obesili čim su Nemci ušli. Verovatno je njegova letkom u gradu odmah objavljena smrt bila povod mom dedi, njegovom najbližem prijatelju, da se ubije. Na njih dvojicu ću se još jednom vratiti.

Razmišljao sam da li da izračunam koliko su ti ljudi bili stari u proseku, ali to bi već odvelo u statistiku koju smatram nepoželjnom. Bilo je svih

godišta, rekoh od 3 do 88 godina, ali svako od njih, i beba i starac, možda i inače bolestan i pred smrt, bili su pojedinci koji kao takvi zaslužuju da ih pomenemo. Svaki, naravno, ali ja mogu da se osvrnem samo na neke koje sam bolje poznao, nikako da ih izdignem na nekakav poseban pijedestlal, nego kao primere. Konkretni primeri uspešnije izazivaju emocije nego suvi podaci.

Bilo bi zanimljivo napraviti spisak onih osoba koje bi po logici okupacionih vlasti trebalo da budu ubijene, znači, da budu na spisku, a nisu. Izbegle su da ih ovde ili odvedene odavde smesta ubiju, uspele su slučajno, zahvaljujući dobrim ljudima, lukavstvu ili novcu, zlatu ili svojoj hrabrosti, veštini, srećnim okolnostima da se sklone, ali su im uspomene sačuvane na drugi, trajniji način nego što je ime zabeleženo u ovoj knjizi, kamenovima spoticanja pred kućama u kojima su stanovale. Tu smo se našli i moja sestra i ja.

Dva kamena posvećena nama stoje pored dva kamena za moje roditelje, koji su ubijeni, i za babu i dedu, koji su izvršili samoubistvo. Samo sam ja živ mogao da prisustvujem njihovom ukucavanju u asfalt pred kućom u kojoj sam odrastao. Nismo moja i porodica i ja važniji od bilo koga od hiljadu i dve stotine Jevreja sa spiska, naravno da nismo, ali na sudbini šestoro članova jedne familije može se videti šta se sve moglo dogoditi, a događalo se, kako se u nedogled račvaju romani i filmovi koji bi mogli da nastanu na našim pričama.

A koliko je kamenova spoticanja za 1.192 lica položeno? Pišem „lica“, a odmah me sramota, nisu to apstraktna lica nego svako od njih jedinstveno ljudsko biće bačeno na ovu planetu. Odgovor je: samo 18. Samo na 26 od 1.192 podseća bilo šta u gradu Zrenjaninu. I to za dva člana porodice Elek, šestoro članova porodice Ekštajn, četiri člana porodice Kinstler, šestoro članova porodice Đarfaš i šestoro članova moje porodice. Čime smo baš mi zaslužili da budem odvojeni od svih ostalih čija se imena nalaze na ovom spisku? Ničim.

Bio bi veliki podvig svima ostalima postaviti mali spomenik. Ne bih da platim basnoslovne sume nemačkom zanatliji, koji je sebe proglasio umetnikom, za njegov tip kamenova spoticanja. Dovoljno bi bilo jednostavnu tablicu zakucati na zidove kuća

u kojima su živeli. Podvig? Jeste, ali zar ne bi trebalo da budemo spremni na podvige?

Počeo bih sa Martinom Boralom, vlasnikom jedne drvare, i to iz nekoliko razloga. Martinov sin Ivan bio je ne samo moj imenjaka, nego i najbolji prijatelj sve do okupacije, a samo mesec dana mlađi od mene. Našu sudbinu razlikovalo je veoma bitno to što nije nikad bio u logoru, jer je njegova mama bila iz bogate nemačke, mogli bismo reći folksdojčerske, švapske porodice, ako se ne varam, devojačko prezime bilo joj je Anau, ali ne mogu da nađem potvrdu. Kao deca tome nismo pridavali ama baš nikakav značaj. Ne znam da li neposredno pre nego što su Hitlerovi Nemci upali u grad ili neposredno posle toga, Boralovi su se razveli da bi spasili decu. Ja sam taj čin posle rata iskoristio u svojoj knjizi *Aveti iz jednog malog grada*, a takođe i Tibor Varadi u nekoliko svojih knjiga, opisujući slučajeve kancelarije Varadi koju su vodili njegov otac i deda. Slučaj je, dakle, ne samo bio poznat u gradu, on je na neki način tipičan, razvodi da bi se spasla deca nisu bili retki.

Moja porodica bila je „dinastički“ vezana za Varadijeve. Stari Varadi bio je advokat mog dede, dobar prijatelj, zajedno su maturirali, bili u istoj masonskoj loži. Za moj babu uzrečica „a Várady azt mondta“ – „Varadi je rekao“ – značila je da je nešto apsolutno, neporecivo tačno, „srednji Varadi“ bio je advokat mojih roditelja, a Tiborov stariji brat, koji je preuzeo kancelariju, uradio je posle rata neke poslove za mene i moju sestru. Tibor je počeo da se bavi međunarodnim pravom i književnošću, a ne advokaturom. Šta Varadijevi, koji su bili Mađari, traže u ovom mom predgovoru? Oni imaju veze sa ovom temom, jer su rešavali mnoge probleme lica sa nesrećnog spiska, o čemu Tibor govori u svojim knjigama. Osim toga, valja podsetiti da su u gradu u kome su Jevreji ubijani ili odvođeni u smrt živeli i drugi, Nemci, Mađari, Slovaci, Rumuni. To je opštepoznato, ali treba sagledati i u vezi sa ovom temom. Kako se ko od njih ponašao?

Facit u ovom slučaju: Martin Boral je zajedno sa mojim ocem bio zatvoren u logoru Topovske šupe, odande su, vrlo verovatno opet zajedno, odvedeni u smrt. Dva drugara sa spiska. Za mene klinca značajno je bilo to što je Boral vozio „mercedes“,

a mi „samo“ „štajer 55“. Ja sam „poznavao“ svaki automobil u gradu i, naravno, ko im je vlasnik, nije ih tada bilo mnogo u gradu. Najskuplji, neki ljudi američki, ako se dobro sećam „oldsmobil“, vozio je čovek sa spiska, Viktor Elek. Ako bismo danas znali ko su bili vlasnici automobila u Petrovgradu 1940/41. godine, siguran sam da bi se ispostavilo da ih je natprosečno mnogo na spisku koji je sadržaj ove knjige. Možda je i bolje što to ne znamo, bila bi to hrana za antisemite.

Posle rata su gospođu Anau sa decom iselili iz stana i nacionalizovali drvaru, ali mogli su da zadrže jedan sprat poslovne zgrade. Tamo sam ih posećio 4. septembra 1945. godine, veče pre toga sam sa transportom koji je organizovala Crvena armija stigao u Kikindu. U Petrovgradu – još uvek se tako zvao – saznao sam da tu više nema nikoga od mojih, ali da su se iz logora u Suboticu vratili baba sa mamine strane, tetka, teća i sestra, a stričevu porodicu nisu ni dirali. Prespavao sam kod Boralovih, tako beležim, bez obzira na to što se stan vodio na ime Anau, ali Ivan i njegova sestra – zvaše li se Inge? – sačuvali su prezime sa spiska – Boral. Dali su mi i jedno Ivanovo odelo i donji veš, jer ja sam stigao u nekakvoj mešavini uniformi sa nacističkim pantalonama, engleskom vojničkom bluzom i šajkačom, a donje rublje nedeljama nisam menjao, mogu da zamislim kako sam smrdeo.

Ivan se zaposlio u fabrici šećera, sada Kombi-natu „Servo Mihalj“, ali mene više nije hteo da vidi. Pokušavao sam da obnovim vezu, dolazio sam u svoj rodni grad, imao književne večeri u Gradskoj biblioteci, nadao se da će se pojaviti. Nije. On nije hteo da ima nikakve veze sa prošlošću, koliko sam shvatio, ljutio se na svoju majku što se razvela, ljutio se na sebe što nije poginuo sa ocem. Ako grešim i neko zna više i konkretnije o njegovom posleratnom životu, neka mi javi.

Ne znam da li je istina ili legenda, ali toliko je zanimljiva da ću je ispričati, jer legende – ono što se prepričava – samim tim što žive u narativu, po mom mišljenju postaju deo istine. Navodno je moj otac izlazio iz Topovskih šupa u pratnji samo jednog vojnika da bi kao ginekolog, koji je studirao u Nemačkoj, lećio supruge i ljubavnice esesovskih oficira. Članovima pokreta otpora uspelo je da

uspostave vezu s njim i predlagali su mu da dođe u partizane. On je to uslovio time da i mamu oslobode sa Sajmišta. Naravno, nije bilo moguće, oboje su poginuli verni jedno drugom, naime, mami bi nemački okupatori dali „Ausweis“ da sa strinom, sestrom i sa mnom pređe u Novi Sad. Odbila je, radije je ostala sa mužem nego da prati decu.

Bilo je Jevreja koji su uspeli da se domognu partizana, borili su se junački, ima među njima i narodnih heroja.

Nastavljam da fantaziram. Da je pošla u Novi Sad, vrlo je verovatno da bi mama našla stan i da bismo živeli zajedno do racije, a tada bi nas ubili. Otac bi, kao rezervni sanitetski potpukovnik, imao najviši čin među partizanskim doktorima – Isidor Papo je bio „samo“ kapetan prve klase – vratio bi se iz ratnog zarobljeništva sa činom generala. Imao bi 46 godina, ponovo bi se oženio, kao što je to u stvarnosti učinio otac Davida Albaharija. Da je taj moj otac general posle rata dobio sina – ponovo mislim na familiju Albahari – ko bi onda bio ja? Onaj u januaru četrdeset druge ubijeni Ivan ili taj novi sin?

Možda ne bih smeo da toliko govorim o svojoj porodici, ali takve priče bi mogle da se isprepletu u vezi sa svakom porodicom sa spiska.

Navešću kao sledeći primer apotekara Vagija. Jedna dama iz inostranstva se nedavno interesovala za njegovu sudbinu proveravajući da li je on njen predak. Vagi je držao apoteku u kući u kojoj smo živeli, a takode je stanovao na spratu. Na prvom spratu stanovale su samo tri stranke, prota, Vagijevi i mi. Četvrti stan bio je filijala neke banke.

Kroz Vagijevu apoteku mogao sam da izađem na ulicu, jer je imala stražnja vrata prema ulaznom holu kuće. Činio sam to ponekad, jer bih svaki put dobijao bombonu iz tegle koja je stajala pored tegle sa pijavicama, što meni nimalo nije smetalo. Druga moja veza sa Vagijevima bio je njihov kućni ljubimac, jazavičar Valdi, koji je imao neobičan običaj, pre podne je odlazio „u vizite“. Prvo bi došao kod nas. Učtivo bi grebao na vratima, dobijao koricu od salame, potajno možda i celo parče salame, bio milovan, pa mahnuo repom i krenuo na vrata, moleći grebanjem da ga puste. Prešao bi ulicu i oti-

šao kod mog dede u posetu. Ne znam da li još kod nekoga. Njemu – Valdiju, više nego starom Vagiju – posvetio sam poglavlje svoje knjige *Aveti iz jednog malog grada*, u kojoj gotovo svi izmišljeni likovi imaju veze sa stvarnim licima sa spiska.

Petrovgradski, ne znam da li posle rata i zrenjaniški običaj, bio je da se u novembru kolju svinje koje bi se blagovremeno, već na proleće, naručivale u nekom selu. Moj otac se kleo da su najbolje iz Srpske Crnje. Protu, Vagi i tata su se dogovarali kada će ko da kolje u našem zajedničkom dvorištu, da bi razmak bio dve ili tri nedelje, jer onda bi jedan drugome delili sveže krvavice, džigernjače, čvarke, poneki kotlet. Mene je to veoma zanimalo. Svinja bi bila dovezena u subotu (baš u subotu, na šabes, u dvorištu koje je postojalo i za dve jevrejske porodice!). Dolazio je mesar sa pomoćnikom, klao na licu mesta, zatim bi svinja bila obešena na stalak postavljen da bi se prašili tepisi, pa čerečili kako zanat i naručilac zahtevaju. Ja sam sa deset, jedanaest godina voleo da sve to posmatram. Neki pretpubertetski, sadistički porivi? Kao „frojdistu“ ne mogu to da isključim.

Za upoznavanje ljudi sa spiska, s tim u vezi, može se konstatovati da bar dve jevrejske porodice sa spiska nisu jele košer, nije im smetalo ni da krv pada na zemlju u subotu. Kakav greh sa stanovišta vere! Zapravo tri porodice, jer bi i deda od nas dobio svoj deo. Kao dete nisam poznavao nijednu jevrejsku porodicu koja se strogo držala verskih pravila. To, naravno, ne znači da na spisku ne postoje imena Jevreja koji su se strogo držali zapovesti i proučavali Talmud. Nije važno koliko, jer je Hitleru bilo svejedno. Koliko se ja sećam, mnogi naši poznanici ipak su poštovali sederske večeri, mi ne, ali jednom su me poslali kod nekoga da bih i upoznao taj lepi običaj. To je kao kod mnogih hrišćanskih familija koje ozbiljno shvataju krsnu slavu, iako se inače ne drže učenja i pravila svoje religije, na primer, ne poste kad je propisano. Tek posle rata sam se ozbiljno bavio i religijama, od Bude do vudu, naravno i jevrejskom, veoma volim tekst Hagade, potresa me Balada o jaretu, često se vraćam na nju, čitam je čas na našem zajedničkom, čas na nemačkom jeziku, voleo bih da je jednom glasno pročitam unukama, ali bojim se da ta generacija

nema sluha za takvu poeziju, kao što ja nemam na onu galamu koju one nazivaju muzikom.

Na spisku nalazim dve dame sa prezimenom Temer, jedna od njih, ali ne znam koja, bila je najbolja prijateljica moje babe po ocu. Ti Temerovi su stanovali preko puta dede, zapravo na raskrsnici ulice Kralja Aleksandra, gde smo sa jedne strane bili mi, sa druge takozvana Panjijeva palata u kojoj se nalazio dedin stan, a Temerovi u žutoj trećoj kući.

Gospođa Temer, baba Felis i još neke dame njihove generacije, sedele su gotovo svakog prepodneva u kafani hotela „Roža“. Znam, znam, zvala se „Vojvodina“, ali svi mi stari Bečkerečani još i danas kažemo „Roža“, tako i Tibor Varadi. Neposredno posle rata, kad bih se javljao da ću biti u gradu, Todor Manojlović – za mene Todoš bači – pozivao me je da se sastanemo u „Roži“. Mogao sam, na povratku iz škole, da uđem i dozvolim da mi baba naruči kolače, najčešće indijaner-krofne, ali onda bih morao da istrpim da me i ostale „babe“ sve redom poljube u obraz, a njihov puder i parfem su meni smrdeli, za razliku od vonja svinja koji sam, kao što rekoh, voleo, a nenadmašan mi je bio miris benzina. Predveče je preko puta sedeo deda pred gostionicom „Šoljom“, jer to je ime iz austrougarskog vremena kao i „Roža“, ne sećam se kako se u predratnim jugoslovenskim vremenima zvala, ali tamo bih dobijao viršle sa renom. U istoj zgradi se danas nalazi Narodna biblioteka.

Temerovi su imali sina, mladog advokata. Zvao se László – moglo bi da se kaže Ladislav, pa i moj deda je bio zapravo Mór, a potpisivao se kao Mavro ili Moritz, na spisku se navodi kao Moric-Mavro, i moj otac je zapravo bio Ferentz, ali na nemačkom Frantz, na srpskom Franjo, a prijatelji su ga zvali Feri. Verovatno je slično sa mnogim osobama sa spiska ako nemaju neutralna, internacionalna imena, kao moja mama Ida. Ne znam zašto je mladi Temer sebe nazivao Sava. Za nas je bio Sava Temer. Još je bio mladoženja, ja danas mislim da je tajno bio zaljubljen u moju mamu, često je sa nama išao na izlete na koje bi tata vikendom rado vodio – na Frušku goru, u Novi Sad, u Topolu zbog Oplenca, Suboticu, Palić – da bi izbegao očajne pozive babica u svako doba dana ili noći, mobilni telefoni srećom još nisu postojali. Temerova uzrečica i pre i

posle rata bila je: „Wir Wehr'n schon seh'n was wir seh'n wer'n“, našim žargonom otprilike „Bumo vidli što bumo vidli“.

Beležim ovde svakidašnjicu, jer mislim da je bitna za shvatanje iz kakvog su života istrgnuti svi sa spiska, pa i oni malobrojni koji su ga izbegli, kao, na primer, i Sava Temer, njega je spaslo što je taman služio vojsku i pao u ratno zarobljeništvo. Po oslobođenju je kao vrsni mladi pravnik, a rezervni oficir, radio u Reparacionoj komisiji vlade FNRJ, a pošto je očigledno bio dobar, posle je zaposlen u Inostranim poslovima.

Veoma važna ličnost za mene bio je Viktor Elek, koga sam već pomenuo. Dolazio sam u njegovu vilu, divio se spravama koje bismo danas nazvali aparatima za fitnes, i srni, koju je držao u ogradenom delu svog vrta. Elek je sa mojim dedom pred sam početak rata bio u Monte Karlu. Koristio sam njegov lik u romanu *Guvernanta*, naravno promenjenog u mnogo čemu, a nazivajući ga pravim imenom i prezimenom u romanu *Smrt u Monte Karlu*, koji je izašao na nemačkom, na našem jeziku ga nažalost za sada nema.

Dobro se sećam i Huga Rajsa, vlasnika knjižare koja je bila sasvim blizu današnje biblioteke, jedna od poslednjih kuća u ulici Kralja Aleksandra. Ja sam kod njega kupovao ponešto. Njegov šegrt je nama redovno donosio pregršt novopristiglih knjiga na srpskom, nemačkom i mađarskom, da bi tata na miru razgledao šta ga zanima, posle bi isti momak došao da vrati ono što mi – tata, mama i ja – nismo želeli.

Pomenuću i Handlera, za mene starca, imao je 69 godina kad su ga ubili, ali odlazio sam u njegov sumorni stan zbog svoje tetke Olge, mamine najmlađe sestre. Priča o njoj s jedne strane odvlači pažnju od sudbine samih lica na spisku, međutim, upotpunjuje sliku o vremenu pred rat. Olga je doktorirala medicinu posle Prvog svetskog rata u Beogradu. Još jedan lekar u porodici, ali vremena su se promenila. Nigde nije mogla da se zaposli ni kao bolničarka, a kamoli kao lekarka. Za otvaranje privatne prakse bio je potreban kapital, a nikakve izvesnosti da će pohrliti pacijenti baš kod nje, da će moći da preživi, a još i da vrati dugove. Bila je isuviše ponosna da živi na račun svoje sestre, moje

mame, kod nas. Prihvatila je da bude domaćica kod dotičnog doktora Handlera, koji je u njoj dobio em kuvaricu, em nadzornicu sobarice, em još i ličnog lekara za relativno male pare, stan (jadnu sobicu) i hranu. Posle izvesnog vremena, tetka Olga je ipak mogla da se zaposli volonterski u Jevrejskoj bolnici u Subotici, opet za sobicu i hranu, ali ubrzo se udala za svog šefa, Endrea Frenkla, s njim je odvedena, zajedno sa mojom sestrom i babom, maminom i Olginom mamom, u Bergen-Belzen, Terezienštat, preležali su tifus i vratili se čitavi u svoj subotički stan. To je druga priča, ali preko moje sestre, koja je lako mogla da bude na spisku, povezana sa spiskom, pa i Olga bi bila na njemu da je ostala kod Handlera. Najzad smo kamenovima za spoticanje vezani za naše pobijene najdraže ljude i sa Bečkerkom-Petrovgradom-Zrenjaninom.

Nailazim na prezime Furman. Frideš Furman bio je nešto stariji od mog tate, verovatno je Fricika Furman bio njegov sin, ali njega nema na spisku. Da li to znači da je nekako ostao živ, možda na vreme nekuda sklonjen kao ja? U sećanju mi se javljaju, za dečju perspektivu ogromne, cisterne sa druge strane Begeja. Da li je Frideš Furman bio šef neke naftne kompanije? Suština je da sam ja sa još nekoliko ispishnika voleo da odlazim kod Fricike i da smo se penjali na vrh cisterne vrtoglavim lestvicama, utoliko pre što je to bilo strogo zabranjeno. Igrali smo se naravno i u velikom dvorištu, a Friciku je neki petao ujeo za nogu, očigledno ljut što galamimo i smetamo mu na njegovom terenu. Baš smo se nasmejali, iako je petlov „kljuc“ bio tako snažan, da je morao da ode u kuću da mu mama previje ranu. Možda je tako nešto navelo Balaševića da piše o svom „strašnom petlu“.

Nisam saznao da li je Frici preživio Holokaust ili su ga dželati našli na drugom mestu.

Moj otac se 1940. setio da bi možda bilo mudro da predemo u neku hrišćansku religiju. Otišli smo kod reformatskog sveštenika Zoltana Szabóa, on je u svom stanu što jednostavnije izveo ceremoniju, odmah ispisao krštenicu i na njoj bajagi slučajno napravio malu grešku, kao datum krštenja nije naveo 1940. nego 1929. godinu, tako da uz moje mađarsko prezime, koje je ispisao kao Iványi, nije mogla da se javi sumnja da sam, kao što se tepalo,

zapravo iz „mojsijevske vere“ prešao u njegovu. Krajem avgusta 1941. u Novom Sadu sam septembra iste godine otišao u mađarsku gimnaziju da bih se upisao u treći razred. Pušten sam pred nekog profesora, rekao da sam iz Banata, da su me na brzinu doveli, imam sa sobom samo krštenicu, u gimnaziju sam išao u Petrovgradu, ostale dokumente ću pribaviti i predati naknadno. Nisam se nadao da će se to prihvatiti. Pogledao je papir i pitao kakve sam imao ocene na polugodištu. Mislim da sam pocrveneo, izvinjavao se kao da je to greh i „priznao“ da sam imao sve petice. Dobro je, reče, onda ću upisati da si ovde u Novom Sadu imao sve petice. Napisa i upisa me. Tek posle rata sam saznao da je to bio Bogdan Čiplić, otišao sam da mu se zahvalim, on je tvrdio da me se ne seća, a da je takvih i sličnih upisa napravio bezbroj. Tako sam dobio od Saboa i Čiplića na poklon tri mirne godine, uhvaćen sam i upućen u Aušvic tek aprila 1944. Sa poštovanjem treba pomenuti takva imena u vezi sa spiskom, oni su manje-više rizikovali svoj da bi nekom od nas spasli život. Oni su skratili spisak za one koji su se, zahvaljujući njima, sklonili i ostali živi.

Na neki drugi, a opet sličan način, slučajem, spasla se sestra Ildi zajedno sa tetkom, tečom i babom. Jevreje iz severne Bačke strpali su u voz u pravcu Aušvica. Slučajno su se našli u poslednjem vagonu. Slučajno je stiglo naređenje da su u Austriji potrebni poljski radnici, taj poslednji vagon je otkaćen i oni su raspoređeni kod seljaka, radili koliko su mogli, dobijali pristojnu hranu.

U međuvremenu je Himler došao na ideju da pusti milion Jevreja pod uslovom da Velika Britanija Nemcima zauzvrat da 10.000 kamiona. Adolf Ajhman je dobio ovlašćenje da ostvari ideju razmene akcijom koja je nazvana „Krv za robu“. Odabrao je cionističkog vođu iz Budimpešte, Joela Branda, saradnika „Saveta za pomoć i spas“, i poslao ga u Jerusalim da tamo predlog preda vlastima, pa da London odluči. Aleksandar Weissberg je posle rata u Nemačkoj napisao knjigu *Priča Joela Branda* koju sam opširno prikazao u *Jevrejskom almanahu* 1958.

Da bi imao Jevreje koji su u donekle pristojnom stanju za tu razmenu, u koncentracionom logoru Bergen-Belzen uređen je poseban deo u koji su odvedene jevrejske porodice, one su mogle da

ostanu zajedno, održavali su ih u donekle prihvatljivom životu, nešto bolje hranili, davali lekove, organizovali medicinsku službu. U taj deo logora dovedeno je 14.600 Jevreja.

Nastavlja se sa „slučajnim“. Sve one odvojene iz severne Bačke, ali skinute sa transporta za Aušvic i raspoređene kod austrijskih seljaka, prebacili su u taj deo Bergen-Belzena. Slučajno su se tako spasli pomenuti tetka i teča, moja baba po majci i moja sestra. Sestra je objavila kratak roman *Kapija oplade* o tome kako su kroz žicu posmatrali jandnike sa „druge strane“. Naravno da nisu znali da se tamo nalazila kasnije proslavljena Ana Frank stara 15 godina. Ildi je bila pet godina mlađa, da je bila u nekom drugom vagonu istog voza, stigla bi u Aušvic. Sigurno bi tamo sa babom bila upućena pravo u gasnu komoru.

Da li je i Fricika Furman doživeo nešto slično? Da li još desetine i desetine slučajno izbegavši da se nađu na ovom spisku? Koliko je onih koji su mogli da se nađu na spisku uspelo da pride partizanima?

Tata mi je bicikl kupio preko puta u radnji gospodina Vajcenhofera. Njegovi šegrti su mi krpili gume na dvotočkašu. Potražio sam na spisku, nema nikog s tim prezimenom ko bi mogao da ima veze s njim, na primer, žena ili deca. Nisam nikog našao, njega svakako nije moglo biti, jer sam ga slučajno sreo aprila 1946, desetak dana pošto sam izašao iz koncentracionog logora. Slučajno? Opet slučajno? Neverovatna slučaj, niz slučajnosti! Izašavši na svojim nogama iz logora u obližnjem razrušenom gradu Halberštad čuo sam da su u Magdeburgu na okupu mnogi Jugosloveni. Jedan engleski džip me povezao, dovezao do grupe dvospratnica, a pred jednom od njih, za stolom, na prolećnom suncu, sedeo je Vajcenhofer u jugoslovenskoj uniformi kapetana I klase. Preživeo je oficirski logor i sad je ovde bio komandant grupe oslobođenih jugoslovenskih ratnih zarobljenika koji su čekali da ih transportuju kući. Priključio sam im se. Posle mnogo godina, sreo sam ga opet slučajno na ulici u Frankfurtu na Majni. Popili smo kafu, pored prevrtanja uspomena ispričao mi je da se iselio u Izrael. I on je slučajno izbegao da bude na spisku, zatim verovatno u Topovskim šupama.

Svestan sam, naravno, da sam desetak puta napisao „slučajno“. Nije stilska greška, nisam hteo da tražim sinonime, refrenski sam hteo da govorim o slučajevima koji počivaju na slučaju. Nekad sam, uobražavajući da je to duhovito, napisao da je slučaj posledica čije uzroke ne poznajemo. Da li to važi i za ovu priču? Da li postoje neki meni nepoznati „uzroci“ zašto sam živ i sa 93 i po godine pišem predgovor za knjigu sa spiskom onih koje sam možda izneverio što nisam poginuo zajedno sa njima? Lako je religioznim ljudima koji misle da je Gospod, neka je hvaljeno njegovo Ime, imao neke namere.

Verovatno spadam među poslednje čitaoce spiska svojih, velikom većinom ubijenih, sugrađana koji je neke od njih dobro poznao, družio se sa njima. Čitajući ga, uvek se nanovo setim nekih koje sam zaboravio, ali sada pronašao u nekom kutu sećanja, o drugima sam često razmišljao, čak su neki sa manje ili više promenjenim opisima svoje sudbine ušli u moje romane, živi su kod mene dvostruko, kako ih se zaista sećam i kako se drugim imenima i osobinama javljaju u izmaštanom svetu. Na duboko razmišljanje me primorava i kad tragam za nekim ko bi po logici trebalo da bude na spisku, nema ga, pa se pitam zašto. Gde je? Živ negde? Srećan? Drugde mučen, prebijan, ubijen, zakopan ili spaljen? To mi otežava pisanje, onemogućava da mirno, objektivno, naučničkom hladnoćom uvedem mlade, pa i veoma mlade čitaoce u čitanje spiska, traganje za nekim svojim precima, ali i željom da se zamisle nad smrću tolikih ljudi i možda sete i svih tuđih, nepoznatih, ljudi koji danas ginu bilo gde na svetu, u Ukrajini, u Jemenu, u Siriji, daveći se u Egejskom moru, ljudi kao naša braća i sestre sa spiska, mnogi neće imati grobove, ni na kakvom spisku ih neće pominjati.

Čitanje ovog spiska neka bude kadiš, molitva, vapaj i blagoslov za svakoga, čak i za one koji ne uspevaju da veruju.

Ivan Ivanji

A LIST OF APPARITIONS FROM A SMALL TOWN

I'm afraid that a few people will be disappointed when they realize this book only contains a long list of names. In places, just briefly, the person's profession is also mentioned, whether they were killed in Zrenjanin or Belgrade, oftentimes not even that much appears. It is a bit unbalanced, but it could not have been different, because the exact information was unavailable if none of their relatives survived. The reader will need a certain measure of good will and imagination to understand that behind each mentioned human being stands a story, almost always tragic, that this list is a call for the creation of an enormous, fictive library to be filled with the biographies of these people, a description of their successes, failures, joys, sorrows, wishes, dreams, loves, and hopes, about the inhumanity of which mankind is not only capable of, but often even does evil deeds with passion and enjoyment. An impossible task: in order to complete it, several clones of Danilo Kiš would be needed to write such an encyclopedia of the dead.

There is a Latin word which dominated among non-Jews, that is among the Aryans, the Goyim—*immanitas*—but it never entered everyday speech like its antipode *humanitas*, humaneness. I note the “inhumanity of man“, what a tragic contradiction it is.

It is onerous, but at the same time challenging, for me to write this foreword, because I first searched for and immediately found my parents' names on the list, my father and mother, both physicians, killed at the age of forty, from my present-day point of view terribly young; that is the age of my eldest granddaughter, and I today—am a grandfather to my own parents? They had just begun living life to the fullest. It was only chance and the actions of certain people who were truly human that saved my sister and myself from the same fate, or better said, postponed the horror the

two of us survived, so we are not on this list. But that is also a comfort. There is not just inhumanity, but also humaneness, there are humane people. That is comforting, because it proves that all is not lost for the species of *homo sapiens*.

I promise not to bother you with Latin phrases, but I will permit myself to depart from that which is customary in my writing, usually presupposed to be inviolable, because we are dealing with the exceptional brutalities documented by this list. To justify myself, I will cite from the book that is the world's bestseller, the holy scripture of three great religions, specifically from I Samuel, chapter 15:

“Samuel also said unto Saul, The Lord sent me to anoint thee to be king over his people, over Israel: now therefore hearken thou unto the voice of the words of the Lord.

Thus saith the Lord of hosts, I remember that which Amalek did to Israel, how he laid wait for him in the way, when he came up from Egypt.

Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and sheep, camel and ass.”

Without entering now into the theological and historical considerations about what “Amalek” had done, what his terrible crime was, because, of course, Samuel’s angry commands in the name of God had a historical foundation. I want to emphasize that the commandment is important: “to slay both man and woman, infant and suckling.” I claim that this was a call for genocide. Legalized genocide, because it was ordered by a higher power, God himself. If seen like this, the genocide was also “legal” of the Jews in Germany and all parts of Europe under the talons of Hitler’s power, because before that, the legally elected German parliament had legalized mass murder and the extinction of peoples through its laws and official sanctions. For this reason, for me it is not enough to invoke God or legality, it is a question of what we ascribe to the heavens, what a “legal state” is where murder is committed based on law.

Thinking, of course, even further, mostly about the people on the list this book contains, namely,

that they became victims of genocide, I pose the question of what we precisely mean nowadays when we say genocide, or actually, in my opinion, how the use of that word has changed and devaluated. The height of the stupidities I have experienced was the claim of a priest in Germany, spoken in the office of the director of the Buchenwald Memorial center, that “every day is a holocaust for chickens.” The man was a strict vegetarian.

The word “holocaust” in Classical Greek (*holocaustos* means “burned completely”) meant sacrificing an animal to the gods by thoroughly burning it; so the priests were unable, for example, to devour the remains of a sacrificed lamb or calf at a feast. In the modern world, the word was first used in England in 1895 for the removal of mortal remains by burning—for the early practice of civil cremation. I will not go deeper into an analysis of the word, which today most often refers to the genocide over the Jews and Roma. For me, genocide should signify the intentional and systematic execution of a certain group, meaning the murder of women and men, children and babies without exception, just as Samuel reported was the will of God; but if this is so, if I am correct, it is not identical with every mass killing of people where such an intention did not exist, not with all severe war crimes or similar horrors, but today, it is often used for every significant crime generally speaking or, even less related, with an essential meaning for something that is supposed to make one shudder. I think, therefore, for the murder of the Jews, it would be best to use the word which is used in Israel, *Shoa*. Although it originally meant “great calamity”, today its meaning is clear.

In a nutshell: the Shoa encompassed the people recorded in the list of this book. Human beings between the ages of 3 and 88, among whom are my parents, and also my grandfather and grandmother on my father’s side, who committed suicide; my grandfather, also a physician, wrote on a prescription pad: “...I have lived so wonderfully that I refuse to let them spoil the end.” He was seventy-three; today, as I am writing this, I am ninety-three, I could be my grandfather’s father.

People of various occupations were killed, merchants, clerks, retirees, elementary and middle

school pupils, college students, physicians, lawyers, pharmacists, farmers and seamstresses, jewelers, accountants, directors, and among them, undoubtedly the richest, Viktor Elek, the director and prime shareholder of the sugar refinery; they hanged him first as soon as the Germans entered town. It was probably the announcement of his execution spreading around the city that was the cause for my grandfather, his best friend, to take his own life. I will return to their narrative a bit later.

I thought about calculating the average age of those people, but that would lead into statistics which I consider to be undesirable. They were of all ages, as I said from 3 to 88, but each of them, both the baby and the elderly man (perhaps already ill and at death's door) were individuals and thus deserve to be memorialized. Each of them, of course; but I can reflect on only some of those whom I knew a little better, but not to edify them to some sort of special pedestal, but as examples. Concrete examples more successfully bring out emotions than databases.

It would be interesting to assemble a list of those people who, according to the logic of the occupying authorities, should have been killed, and should, therefore, be on the list, but were not and are not. They avoided being killed either here or immediately after being taken from here, they managed to escape by chance, thanks to good people, cleverness or money, gold or their own courage, skill, and good fortune, but their memorials are maintained in a different, longer-lasting way than having their name recorded in this book, or on stumbling stones in front of the homes where they lived. That space is occupied by my sister and me.

Two stones dedicated to us stand beside two stones for my parents, who were killed, and for our grandparents, who committed suicide. Only I, alive, could be present when they were bolted into the asphalt in front of the house where I grew up. My family and I are not more important than any of the one thousand two hundred Jews on the list, of course we are not, but in the fate of six members of one family, one can see what could have happened, what did happen, and why novels and films based on our stories stretch to the horizon.

And how many stumbling stones have been laid for the 1,192 persons? I write “persons“, and immediately feel ashamed, because they are not abstract persons but unique human beings cast upon this planet. The answer is: just 18. Out of 1,192, only 26 remind anyone of anything in the town of Zrenjanin. And those are for two members of the Elek family, six members of the Ekštajn family, four of the Kinstlers, six members of the Đarfaš family, and six members of my family. What did we do to deserve to stand out from all the rest whose names are on this list? Nothing.

It would be an enormous undertaking to lay a small monument to each of the others. I do not want to pay the fabulous prices of a German artisan, who pronounced himself an artist, for his style of stumbling stone. It would be enough to hang a small plaque on the walls of the homes where they lived. An undertaking? Yes, but shouldn't we be prepared for undertakings?

For several reasons, I would begin with Martin Boral, the owner of the lumberyard. Martin's son Ivan was not only my namesake, but was also my best friend up until the occupation, and he was only a month younger than me. Our fates differ markedly because he was never in a concentration camp; his mother was from a wealthy German, *volksdeutscher*, Swabian family, we could say, and her maiden name was Anau, if I'm not mistaken, but I cannot find a confirmation of that. As children, we paid absolutely no heed to any of that. I don't know if it was immediately before or after Hitler's Germans occupied our town that the Borals got a divorce to save their children. I used that fact after the war in my book *Apparitions of a Small Town*, as did Tibor Varady in several of his books, describing cases from the Varady family offices run by his father and grandfather. The case was, thus, not known just in our town, it was somehow commonplace; divorces gotten to save children were not rare.

My family was “dynastically“ related to the Varady family. Old Varady was my grandfather's lawyer, a good friend, they graduated together and were in the same Masonic lodge. For my grandmother, the phrase “a Várady azt mondta“—“Varady

said”—meant that something was absolutely, incontrovertibly true, “middle Varady” was my parents’ lawyer, and Tibor’s elder brother, who took over their practice, did work for me and my sister after the war. Tibor started dealing with international law and literature, and not law practice. What are the Varady family, Hungarians, doing here in my foreword? They are closely related to the topic, because they solved many problems for the people on this unfortunate list, and Tibor talks about that in his books. In addition, it should be remembered that, in the town where the Jews were killed or shipped off to death, others lived with them, Germans, Hungarians, Slovaks, Romanians... That is well-known, but it should be examined in the light of this topic as well. How did those people behave?

The fact in this case: Martin Boral was imprisoned together with my father in the Topovske šupe camp, from whence they were sent to their deaths, again most likely together. Two friends from the list. For me as a kid, it was important that Boral drove a Mercedes, while we “only” had a Steyer 55. I was “familiar” with every automobile in town and, of course, who their owners were; there were not that many in town back then. The most expensive, a crazy American model, an “Oldsmobile” if my memory serves, was driven by a man on the list: Viktor Elek. If today we knew who the car owners were in Petrovgrad (the pre-war name of Zrenjanin) in 1940–41, I am quite sure it would be established that an above-average number of them are on the list in this book. Perhaps it is even better that we don’t know, that would be food for the anti-Semites.

After the war, Mrs. Anau and her children were moved out of their apartment, and the lumberyard was nationalized, but they were allowed to retain one floor of the business building. I visited them there on September 4, 1945; the previous evening I had arrived in Kikinda in a transport organized by the Red Army. In Petrovgrad—it was still called that—I learned that none of my immediate family was there anymore, but that from the camp to Subotica my grandmother on my mom’s side had returned, my aunt, uncle, and cousin, and that my other uncle’s family had gone unscathed. I slept

over at the Borals' place, I noted down, regardless of the fact that the apartment was now in the Anau name, but that Ivan and his sister—wasn't her name Inge?—had kept their surname on the list, Boral. They gave me one of Ivan's suits and some of his underwear, because I arrived in some sort of mixture of a uniform, with Nazi pants, an English army shirt and cap, and I hadn't changed my underwear in weeks; I can only imagine how I must have reeked.

Ivan was employed at the sugar refinery, now the "Servo Mihalj" Kombinat, but he no longer wished to see me. I tried to renew our relationship, I went to my hometown, had book promotions at the Public Library, I hoped he would show up. He did not. He didn't want to have any links to the past, as I understood it; he was angry at his mother for getting divorced, angry at himself for not dying with his father. If I'm wrong and someone knows something more concrete about his post-war life, they should call me.

I don't know if it is the truth or a legend, but it is interesting and I will tell the story, because legends—those that get retold—just by living on in narrative form, in my opinion become part of the truth. Allegedly, my father was able to leave the camp accompanied by just one soldier so that, as a gynecologist who had studied in Germany, he could treat the wives and mistresses of the SS officers. Members of the resistance movement managed to contact him, and they proposed that he join the Partisans. He agreed on the condition that my mother also be liberated from the camp. Of course, it was not possible, and they both died faithful to one another; namely, the German occupiers would have given her an "Ausweis" (a permit) to move with my aunt, my sister, and myself to Novi Sad. She refused, she chose to stay with her husband rather than accompany her children.

There were Jews who managed to join the Partisans and fought heroically, and there are popular heroes among them.

I go on fantasizing. If she had gone to Novi Sad, it is most likely that my mother would have found an apartment for us to live in until the Novi Sad Massacre, and then they would have killed us. My

father, as a reservist medical lieutenant colonel, would have had the highest rank among partisan doctors—Isidor Papo was “just” a Captain First Class—and would have returned from prisoner of war camp with the rank of general. He would have been 46, he would have remarried, as David Albahari’s father did in real life. If my father the general had gotten a son after the war—I again think of the Albahari family—who then would I be? The Ivan murdered in 1942, or that new son?

Perhaps I should not speak so much about my family, but such stories could be woven about every family on the list.

As the next example, I will mention the pharmacist Vagi. One lady from abroad recently inquired about his fate, checking if he was her ancestor. Vagi ran the pharmacy in the building where we lived, and he lived upstairs. Upstairs, only three tenants lived: the priest, the Vagi family, and we. The fourth space was the branch office of a bank.

Through Vagi’s pharmacy I could go out in the street, because it had a back door onto the entryway to the building. I would do so occasionally, because every time I would get a piece of candy from the jar next to the one with leeches, which didn’t bother me in the least. My other connection to the Vagi family was their pet, Valdi the dachshund, who had an unusual custom: in the mornings, he would “make the rounds”. First, he would come to see us. He would politely scratch at the door, get a bit of sausage skin, secretly perhaps a whole piece of salami, a pat on the head, then he would wag his tale and go to the door, asking to be let out with a scratch. He would go across the street to visit my grandfather. I don’t know if he also went somewhere else. To him—Valdi, more than to old Vagi—I dedicated a chapter of my book *Apparitions of a Small Town*, in which all the imaginary characters are related to real people on the list.

A custom of Petrovgrad, I don’t know if it was also one of post-war Zrenjanin, was the butchering of pigs in November, ordered in a timely fashion, back in the spring from a local farm. My father swore that the best came from Srpska Crnja. The priest, Vagi, and my dad agreed upon a schedule of when who would do the butchering in our shared

yard, so that it stretched over two or three weeks, because then they would share with each other fresh blood sausage, liverwurst, cracklings and a cutlet or two. I was quite interested in this. The pig would be brought in on Saturday (yes, on Saturday, on the Sabbath, in the yard of two Jewish families!). The butcher and his assistant would come, slaughter it there, and the pig would be hung on the rug-cleaning rack, then sliced up as the profession and customer demanded. At the age of ten or eleven, I loved to watch all of this. Some sort of pre-pubescent sadistic urge? As a “Freudian“, I cannot exclude the possibility.

For familiarity with people on the list, related to this topic, it can be established that at least two of the Jewish families on the list did not eat kosher, it didn't even bother them if blood fell on the ground on Saturday. What a sin from the religious standpoint! Actually, three families, because my grandfather would get his portion, too. As a child, I did not know a single Jewish family that strictly kept to the rules of the faith. Of course, that does not mean there are no names of Jews on the list who strictly followed the commandments and studied the Talmud. It did not matter how closely, because Hitler would have killed them anyway. As far as I remember, many of our acquaintances celebrated the Seder, we did not, but they did send me once to someone who did so that I could learn about that beautiful custom. That is like the many Orthodox Christian families who take their saint's day celebration seriously, even though they do not follow the teachings and rules of their faith, for example, they do not fast when it is proscribed. Only after the war did I seriously study religions as well, from Buddhism to voodoo, including Judaism, of course; I truly love the text of the Haggadah, the Chad Gadya moves me, I read it both in our common language and in German, I would like to read it out loud to my granddaughters; I'm afraid that this generation doesn't have an ear for such poetry, just as I don't for the screaming they call music.

On the list I find two ladies with the surname Temer, one of whom, I don't know which, was the best friend of my father's mother. The Temers lived across the street from granddad, right at the inter-

section of Kralja Aleksandra Street, where we were on one side, and Panijeva palata on the other in which granddad's apartment was, and the Temers in the yellow third building.

Mrs. Temer, grandma Felis, and several other ladies of their generation, sat in the café of the Roža Hotel almost every morning. I know, I know, it was called the Vojvodina Hotel, but all the old citizens of Beckserek (the original name of Zrenjanin), like Tibor Varady, to this day still call it Roža. Just after the war, when I would announce that I was coming to town, Todor Manojlović—who I called Todos bacsi—would invite me to meet him at Roža. Upon returning from school, I could go in and allow my grandma to order cake for me, most often chocolate-covered Hi-hats, but then I would have to put up with the other “grandmothers” each kissing me on the cheek; their face powder and perfume stank to me, as opposed to the stench of pigs which, as I said, I loved, and the greatest smell of all for me was gasoline. In the early evenings, granddad would sit across the street in front of the Soljom Restaurant, because that was its name from Austro-Hungarian times like Roža, I don't remember what it was called in pre-war Yugoslavia times, but there I would get a hot dog with horseradish. In that same building today is the Public Library.

The Temers had a son, a young lawyer. His name was László—one could call him Ladislav, like my granddad was actually named Mór, but signed his name as Mavro or Moritz, and he's on the list as Moric-Mavro, and my father was actually called Ferentz, but in German Frantz, in Serbian Franjo, while his friends called him Feri. It's probably similar with many people on the list unless they had neutral, international names, like my mother Ida. I don't know why the young Temer called himself Sava. To us he was Sava Temer. He was a prospective bachelor back then, today I think he was secretly in love with my mom; he often accompanied us on outings where my father led us on weekends—to the Fruška gora, to Novi Sad, to Topola because of Oplenac, to Subotica, to Palić—to avoid the desperate telephone calls day and night from midwives. Fortunately, mobile phones didn't exist back then. Temer's signature phrase before and

after the war was, “Wir Wehr’n schon seh’n was wir seh’n wer’n,” which roughly means “We’ll see what we’ll see.”

I am noting down here some everyday things, because I think it’s important for understanding the kind of life everyone on the list was plucked from, along with those who avoided being on it like, for example, Sava Temer; he was saved because he was doing his army service and ended up in a prisoner-of-war camp. Upon liberation, as a capable young lawyer and reserve officer, he worked on the Reparations Committee of the FNRJ, and since he was obviously good, he was later employed at Foreign Affairs.

A truly significant person for me was Viktor Elek, whom I have already mentioned. I would go to his villa, impressed by the apparatuses there which we would call fitness equipment today, and his deer, which he kept in a fenced area of the yard. Elek went to Monte Carlo with my grandfather right before the war. I used him as a character in the novel *The Governess*, of course changed in many ways, but I used his real name and surname in the novel *Death in Monte Carlo*, which was published in German, and which has never translated and published in Serbian.

I remember well also Hugo Rajs, the owner of the bookstore which was quite close to today’s library, one of the last buildings on Kralja Aleksandra Street. I bought some things from him. His apprentice regularly brought us handfuls of newly arrived books in Serbian, German and Hungarian so that my father could slowly choose what interested us, and afterwards, that same young man would come to take back whatever we—dad, mom, and I—didn’t want.

I will also mention Handler, for me an elderly man, he was 69 when they killed him, but I would go to his gloomy apartment because of my aunt Olga, mom’s youngest sister. On one hand, her story distracts us from the fates of the very people on the list, however, it fills out the picture of the time before the war. Olga graduated from Faculty of Medicine in Belgrade after the First World War. One more physician in the family, but the times had changed. She could not find a job anywhere even as a nurse, much less as a doctor. To open a

private practice, she needed investment, and it was uncertain that patients would rush to see her, that she would be able to survive and then also pay off her debts. She was too proud to live off the good standing of her sister, my mom, at our place. She agreed to be a housemaid for the mentioned Dr. Handler, who in her got a cook, a live-in maid, and a personal physician for relatively little money, a room (a tiny one), and board. After a while, aunt Olga did find a volunteer job at the Jewish hospital in Subotica, again for room and board, but she soon married her boss, Endre Frenkl, and was taken with him, together with my sister and grandmother, mom's and Olga's mom, to Bergen-Belsen, Theresienstadt, where they survived typhus and came back alive to their apartment in Subotica. That's another story, but through my sister, who could easily have been on the list, connected to the list, Olga would also be on it if she had stayed with Handler. Finally through our stumbling blocks we are connected to our murdered loved ones and with Beckserek-Petrovgrad-Zrenjanin.

I come across the surname Furman. Frideš Furman was a bit older than my father, Fricika Furman was probably his son, but his name is not on the list. Does that mean he somehow survived, perhaps sent somewhere on time like I was? In my memory are the enormous (from my childish perspective) tanks on the other side of the Begej. Was Frideš Furman the head of an oil company? Basically, I and some of my cohort loved to go over to Fricika's place, and we would climb to the top of the tanks on their dizzying ladders, especially sweet because it was strictly forbidden. Of course, we also played in the huge yard, and a rooster bit Fricika on the leg, obviously angry because we were noisy and bothering him on his territory. We rolled with laughter, even though the rooster's "peck" was so strong that he had to go into the house so his mother could wrap the wound. Maybe something like that inspired Balašević to write about his "mean rooster".

I didn't find out if Frici survived the Holocaust or if the executioners found him somewhere else.

In 1940 my father realized that it would perhaps be wise for us to proselyte to one of the Christian

faiths. We went to see Zoltan Szabó, priest of Reformed church, who carried out the ceremony as simply as possible in his apartment, immediately filling out a baptismal form where he supposedly made a small mistake, filling out the date of baptism as not 1940 but 1929; so with my Hungarian surname, which he wrote as Iványi, there could be no doubt that I had left “the religion of Moses“, as they called it, and joined his. At the end of August 1941 in Novi Sad, I went to the Hungarian high school in order to enroll in the third year. I was let in to see a teacher, said that I was from Banat, that I had been hurriedly brought over, I only had my baptismal certificate with me, I was in high school in Petrovgrad, the other documents I would bring later. I had little hope that they would accept me. He looked at the piece of paper and asked how my grades had been at mid-term. I think I blushed, apologized as if it were a sin and “admitted“ that I had had all ‘As’. Fine, he said, then I’ll write in that you had all ‘As’ here in Novi Sad. He wrote it down and enrolled me. Only after the war did I learn that the man was Bogdan Čiplić; I went to thank him, but he claimed not to remember me, that he had enrolled countless others like me. Thus, from Szabó and Čiplić I received the gift of three peaceful years; I was captured and sent off toward Auschwitz only in 1944. Such names should be mentioned in relation to the list because they risked their own lives to a greater or lesser degree in order to save some of us. They shortened the list for those who, thanks to them, were able to find refuge and remain alive.

In a different, yet similar, way, coincidentally, my sister Ildi was saved with my aunt, uncle, and grandmother. The Jews of northern Bačka were loaded into a train headed for Auschwitz. Coincidentally, they were in the last train car. Coincidentally, an order arrived that field workers were needed in Austria, that last car was unhooked, and they were assigned to farmers, worked as much as they could, and were fed decently.

In the meantime, Himmler got the idea to release a million Jews under the condition that Great Britain gave the Germans 10,000 trucks in return. Adolph Eichmann was given the authority to carry out the exchange in the proposal called “Blood

for Goods“. He selected a Zionist leader from Budapest, Joel Brand, a member of the “Aid and Rescue Committee“, and sent him to Jerusalem to offer the proposal to the authorities so that London could decide. Alexander Weissberg in post-war Germany wrote the book *The Joel Brand Story*, which I reviewed in depth in the *Jevrejski almanah* [*Jewish Almanac*], in 1958.

In order to have Jews who were in decent enough condition for the exchange, in the Bergen-Belsen camp, a special section was set up where Jewish families were sent; they could remain together and were kept in slightly better living conditions, fed a bit better, given medicines, and had medical services. To that part of the camp, 14,600 Jews were brought.

The “coincidentally“ part continues. All of those captured in northern Bačka, but removed from the Auschwitz transport and distributed among the Austrian farmers, were sent to that part of Bergen-Belsen. Thus, my aforementioned aunt and uncle, my mother’s mother and my sister were coincidentally saved. My sister published a short novel *The Wager Gate* about how they watched the wretches “on the other side“ of the fence. Of course, they did not know that the later celebrated Anne Frank, aged 15, was there. Ildi was five years younger, if she had been in a different car on that train, she would have arrived in Auschwitz. She would certainly have been sent with my grandmother straight to the gas chamber.

Did Fricika Furman experience something like that? Are there dozens and dozens more who accidentally avoided appearing on this list? How many of those who could have ended up on the list managed to join the Partisans?

My father bought me a bicycle across the street in Mr. Vajcenhofer’s shop. His apprentices fixed my bike tires. I checked the list, but there is no one with that surname who could have been related to him, his wife or children, for example. I didn’t find anyone, and he could not have been there because I met him coincidentally in April 1945, ten days or so after I left the concentration camp. Coincidentally? Again coincidentally? An unbelievable coincidence, series of coincidenc-

es! Walking out on my own from the camp to the nearby flattened town of Halberstadt, I heard that many Yugoslavs had gathered in Magdeburg. An English jeep gave me a lift, took me to a cluster of two-story buildings, and in front of one of them, sitting at a table in the springtime sun, Vajcenhofner was sitting, wearing a Yugoslav uniform, Captain I Class. He had survived the prisoner-of-war camp and was now a commander of a group of liberated Yugoslav war prisoners who were waiting for transport home. I joined them. Many years later, I met him again coincidentally on the street in Frankfurt am Main. We had coffee, and in addition to reminiscing, he told me he had moved to Israel. He also had coincidentally avoided being on the list, and then probably in the Topovske šupe camp.

I am aware, of course, that I've written "coincidentally" a dozen times. It's not a stylistic mistake, I did not want to look for synonyms, I wanted to say it like a refrain about cases that rest on coincidence. Long ago, thinking it to be humorous, I wrote that a coincidence is a result whose causes we don't know. Is that also true for this story? Are there some "causes", unknown to me, for why I am alive, and at the age of 93-and-a-half, I'm writing the foreword for a book with the list of those who I perhaps betrayed because I didn't die together with them? It is easy for the religious, who think that the Lord, may his Name be praised, acted intentionally.

I am probably among the last readers of the list of my fellow citizens, mostly murdered, some of whom I knew well and spent time with. Reading it, I always remember anew some that I've forgotten, but now find in some corner of my memory, about others I have thought often, some I have even written into my novels with their fates changed more or less; they live a double life with me, as I actually remember them, and as they appear in an imaginary world with other names and characters. I am forced into deep reflection when I look for someone who logically ought to be on the list, but is not there, and I ask myself why. Where are they? Alive somewhere? Happy? Somewhere else, tortured, beaten, executed, buried, or burned? It makes writing hard for me, makes it impossible to

calmly, objectively, with scholarly distance guide young, and even very young readers into reading the list, searching for an ancestor, but also with the wish that they stop and think about the death of so many people, and maybe remember all the foreign, unknown people being killed all over the world, in Ukraine, Yemen, Syria, drowning in the Aegean sea, people like our brothers and sisters on these pages. Many will not have graves, nor will they be mentioned on any list.

For each of us, even those who cannot be believers, may the reading of this list be a Kaddish, a prayer, a lament and blessing.

Ivan Ivanji¹

---

¹ Translated into English by Randall A. Major

DIE LISTE DER GEISTER AUS EINER KLEINEN STADT

In einer kleinen Stadt im Banat die oft ihren Namen gewechselt hat, was allein schon charakteristisch für sie ist, liegt in Buchform eine Liste von Gespenstern vor ihnen, eine Aufzählung der Namen ermordeter Juden. Diese Siedlung am Bega-Kanal heißt heute Zrenjanin, war Petrovgrad, Bečkerek, Nagybecskerek und Großbetschkerek, den Namen stets friedfertig nach den jeweiligen Herrschern austauschend. Der Titel ist einfach DIE LISTE. Leser die es unbedarft in die Hand nehmen werden wahrscheinlich enttäuscht sein. Es handelt sich tatsächlich nur um eine lange Liste von Namen. Manchmal ist kurz der Beruf der Person dieses Namens vermerkt, selten ob sie an Ort und Stelle oder in Belgrad umgebracht worden ist, meist nichts. Es wirkt unordentlich, unausgeglichen, aber anders konnte es nicht sein, weil meist mehr nicht zu eruieren war, alle Angehörige und die meisten die intimen von ihnen gewusst haben sind ebenfalls erschossen, erschlagen, vergast worden, Glückliche vielleicht eines natürlichen Todes gestorben. Der Leser braucht Einfühlsamkeit und Geduld um zu begreifen, dass jeder dieser Namen für eine Geschichte steht, fast immer eine tragische. Würde man alle Lebensläufe zusammentragen, die Beschreibung von Erfolgen und Misserfolgen, Lieben und wer wen geliebt oder gehasst hat, Freuden und Leiden, Wünsche, Träume und Alpträume, wäre mehr als ein dickes Buch, es wäre eine ganze Bibliothek entstanden, eine Sammlung der Beschreibung von Verbrechen, nur zu oft aus kranker Leidenschaft begangen, eine Enzyklopädie der Unmenschlichkeit. Gläubige Juden – und wir wissen nicht wie viele Menschen deren Name auf der Liste verzeichnet ist gläubig waren – wird das Wort „der Name“ mit Ehrfurcht aussprechen, er steht für den Herrn, dessen wirklicher Name Tabu ist.

Es gibt ein lateinisches Wort für das, was die Gojim, die Nichtjuden, galt, Immanitas, eine Anti-

pode von Humanitas, es ist jedoch nicht von der Alltagssprache übernommen worden, man sagt Ungeheuerlichkeit, schauerlich, gespenstisch, es könnte auch als Unmenschlichkeit verstanden werden. Die Unmenschlichkeit der Menschen – welch tragischer Gegensatz.

Ein Vorwort für dieses Buch, das nur aus einer Liste vieler Namen besteht, ist für mich eine besondere, jedoch auf dramatische Art schwierige Aufgabe, denn auf ihr suche und finde ich zuerst die Namen meiner Eltern und Großeltern, Vater und Mutter waren beide Ärzte, 40 Jahre alt als man sie ermordet hat. Ja, sie stehen auf der Liste, auch für sie schreibe ich etwas, was einem Abschied gleichkommt. Aber meine Worte dürfen keineswegs die beiden auf persönlichere Weise begleiten, sondern wie alle andere Opfer desselben Verbrechens.

Fast alle auf dieser Liste mit Namen genannten Menschenkinder wurden wenn nicht an Ort und Stelle so in Belgrad umgebracht, auf Schleppkähnen die Bega, Theiss und Donau tagelang ohne Essen oder Wasser zu verteilen und ohne Toiletten hingefahren, Frauen und Kinder im Konzentrationslager Messegelände in Gaswagen der SS erstickt, die Männer in dem Konzentrationslager Kanonenschuppen erschossen.

Meine Schwester und ich stehen nicht auf der Liste nur weil einige gute Menschen uns gerettet haben. Das ist das tröstliche, es gab nicht nur Mörder und Zuschauer, es gab auch Menschen die menschlich handelten.

War das alles so einzigartig in der Geschichte? Nein. Nihil novi sub sole – nichts neues unter der Sonne. Im Buch, das für drei große Religionen heilig ist, konkret im Buch des Propheten Samuel, 15. Kapitel, steht:

„So zieh hin und schlage die Amaetiker und verbanne sie mit allem was sie haben, schone ihrer nicht sondern töte Mann und Weib, Kinder und Säuglinge, Ochsen und Schafe, Kamele und Esel!“

Schieben wir theologische und historische Studien darüber was Amaetiker verbrochen hatten beiseite, für mich wesentlich ist, dass die Forderung im Namen des Herrn lautete „Mann und Weib, Kinder und Säuglinge“ hinzurichten, nicht etwa Amaetiker in einer Schlacht zu besiegen und töten. Dieses Vor-

gehen kann man auf Grund unserer heutigen Sprache Genozid nennen, jedoch einen „legalen“, einen gesetzeskonformen Völkermord nennen, weil er ja nicht nur mit Erlaubnis, sondern auf Befehl der höchsten bestehenden Autorität durchgeführt wurde, auf den Befehl des Herrgott. Insofern war auch der Genozid an den Juden zur Hitlerzeit legal, „gesetzeskonform“, denn vorher hatte ein legal gewählter Bundestag nach und nach entsprechende Gesetze und Verordnungen verabschiedet die den Holocaust ermöglichten und als „Endlösung“ befahlen. Es genügt also keineswegs sich auf Gott oder von Menschen verfasste Gesetze zu berufen, auf „Legalität“, sondern zu hinterfragen was man von diesem rachesüchtigem Gott hält und vom sogenannten Rechtsstaat. Ist das Recht, das gesprochen wird, im Sinne der Menschlichkeit gerecht?

Auch weiterhin an die Liste denkend, der ich ein Vorwort beizugeben habe, stelle ich mir die Frage was wir heute meinen, wenn wir nicht selten leichtfertig Genozid oder Holocaust sagen. Devalvieren wir den Begriff nicht zu oft? Den Höhepunkt der Dummheit habe ich ausgerechnet in der Gedenkstätte Buchenwald erlebt, als ein führender christlicher Geistlicher, seines Zeichens Vegetarier, allen Ernstes erklärte für das Geflügel gebe es jeden Tag einen Holocaust.

Im klassischem Griechenland verstand man unter *holocaustos* gänzlich verbrannt im Sinne, dass das Opfertier gänzlich verbrannt werden müsse, so dass die Priester nach der Zeremonie nicht den gebratenen Rest der Taube oder des Stiers verzehren konnten. In vielen Ländern auf der Welt ist die Verbrennung von Toten Sitte natürlich ohne dass man das Wort Holocaust benützt, obwohl es durchaus geschieht wie der Holocaustos zur klassischen Zeit.

Meiner Meinung sollte man den Begriff Genozid verstehen als geplante, absichtliche Ausrottung einer bestimmten Gruppe von Menschen, also mit Frauen, Greisen, Kindern und Säuglingen ohne Ausnahme, was keineswegs identisch ist mit einem Massenmord, einem schweren Kriegsverbrechen oder anderen Untaten, heute jedoch sagt man Genozid oder Holocaust wenn man etwas Grausames meint, deshalb sollte man besser für die Vernich-

tung des Judentums in Hitlers Machtbereich das in Israel übliche Wort Shoah benützen. Obwohl es auf Hebräisch eigentlich „große Katastrophe“, „Unheil“, „Heimsuchung“ bedeutet weiß man zumindest unter Juden heute genau was gemeint wird.

Kurz und Ungut, die Menschen deren Namen auf der Liste stehen waren Opfer der Shoah, Menschenwesen zwischen 3 und 88 Jahre alt, unter ihnen also auch meine vierzigjährige Eltern und meine Großeltern, die Selbstmord verübten, Großvater schrieb noch auf einem Rezeptblock: „Ich habe so schön gelebt, dass ich mir das Ende nicht verderben lasse“. Er war dreiundsiebzig. Ich heute ein Dreiundneunzigjähriger könnte der Großvater meines Vaters und meiner Mutter sein, der Vater meines Großvaters.

Ermordet wurden Ärzte, wie meine Eltern und mein Großvater, Apotheker, Kaufleute, Beamte, Rentner, Schüler, Gymnasiasten, Studenten, Großgrundbesitzer, Landarbeiter, Schneider, Juweliere, Goldschmiede, Buchhändler, Fabrikdirektoren, unter ihnen der reichste Mann der Stadt, Viktor Elek, Leiter und Aktienbesitzer der Zuckerrfabrik, er wurde gleich am ersten Tag nach dem Einmarsch der deutschen Truppen gehenkt und seine Hinrichtung mit Flugblättern mitgeteilt. Mag sein, dass sein Tod der Auslöser des Selbstmordes meines Großvaters war, sie waren beste Freunde. Darauf will ich noch zurückkommen.

Ich habe überlegt ob man noch verschiedenes ausrechnen sollte, zum Beispiel, wie alt im Durchschnitt die Opfer waren, aber das wäre langweilige Statistik, aufregend sind immer Geschichten über Einzelschicksale. Alle Altersgruppen waren vertreten, das jüngste Opfer war 3 Jahre alt, das älteste 88. Wir wissen nicht wie viele Babys und Greise ohnehin bald gestorben wären, aber ein jeder, der auf dieser Liste steht, hat das gleiche Recht erwähnt zu werden. Niemanden dürfte ich besonders auf ein Piedestal heben, ich werde aber trotzdem konkrete Beispiele herausgreifen und beschreiben müssen, anders geht es nicht.

Es wäre interessant auch die Personen aufzuzählen die auf Grund der Logik der Besatzungsmacht auf die Liste gehörten, getötet werden sollten, aber aus verschiedenen Gründen vermieden haben er-

wischt zu werden. Das haben sie zum Teil guten Menschen zu verdanken, andere waren schlau genug sich mit viel Geld freizukaufen – vielleicht haben die SS-Männer deshalb Direktor Elek für alle Fälle sofort herausgegriffen und umgebracht – manche hatten einfach Glück oder Mut und retteten sich rechtzeitig zu den Partisanen. Einige von ihnen haben eine andere Art der Erinnerung gefunden und sich so den Personen auf der Liste, auf der sie nicht stehen, zugesellt, sie haben Stolpersteine bekommen, auch solche, die noch lebten. Bei der Anbringung von Stolpersteinen für meine Großeltern, Eltern meine Schwester und mich die jetzt vor dem Wohnhaus stehen in dem wir gelebt haben war ich auf eine meiner Enkelinnen gestützt anwesend. In diesem einstöckigen Wohnhaus hatte mein Großvater seine Ordination, wurden schon mein Vater und Onkel geboren, als Vater fertig studiert und seinen Facharzt gemacht hatte und seine Sprechstunde einrichten wollte, zog Großpapa in eine kleiner Wohnung in der Nachbarschaft und überließ diese seinem Sohn. Natürlich halte ich meine Familie keineswegs für wichtiger als alle andere auf der Liste, aber sie, das Schicksal dreier Generationen, ist meiner Meinung nach typisch.

Nur für 18 der 1.192 Personen deren Namen auf der Liste stehen wurden bisher Stolpersteine angebracht. Ungerecht? Die Auswahl trifft die Jüdische Gemeinde. Sie fiel auf zwei Mitglieder der Familie Elek, je sechs der Familien Eckstein und Gyárfás, vier der Familie Künstler und sechs meiner Familie. Was hat diese Leute, was uns sechs, von den anderen über Tausend ausgezeichnet? Nichts. Und ich habe gesagt, die Namen auf der Liste hätten Personen gehört! Eigentlich ist das kühle Wort Person unangebracht, waren es doch menschliche Wesen, keine abstrakte Figuren auf einer Liste. Figuren oder einfach Nummern hat die SS und Häftlinge in den Konzentrationslagern genannt.

Eine riesige Leistung wäre es auch allen anderen ein Andenken, ein kleines Denkmal zu errichten. Keinesfalls würde ich Stolpersteine nehmen wie sie der Möchtegernkünstler Gunter Demnig für teures Geld verkauft. Er hat sich damit eine goldene Nase verdient. Ich habe mich mit ihm unterhalten, ihn als zynischen Menschen empfunden,

er hatte seine Art von Messingplatten und Buchstaben patentieren lassen. Sein gutes Recht. Aber in anderer Form, aus anderem Material, Tafeln, Platten, Schilder an den Hauswänden oder auch im Asphalt anbringen, von einheimischen, eventuell jüdischen Bildhauern bestellen, hielt ich für richtig, man muss das Urheberrecht genau konsultieren und was er genau als Urheber für sich schützen gelassen hat.

Ich will mit der Familie Boral beginnen, Martin Boral war Besitzer eines Holzplatzes in unserer Stadt. Mit diesen Menschen waren wir vielfach verbunden. Martins Sohn Ivan war nicht nur mein Namensvetter, nicht nur genau einen Monat jünger als ich, sondern vor dem Krieg sicher mein bester Freund. Unsere Wege trennten sich, jeder hatte sein Schicksal, Ivan Boral kam nie in ein Konzentrationslager, die Zeit der deutschen Besetzung überlebte er in deutsche Schulen gehend, bestens ernährt und gekleidet, denn seine Mutter war eine Deutsche, eine gebürtige Annau. Als Kindern vor dem Krieg war uns das überhaupt nicht aufgefallen. Ich weiß nicht ob unmittelbar bevor die deutschen Truppen in die Stadt kamen oder gleich danach ließen sich die Borals scheiden um die Kinder zu retten, sonst wäre mein Freund auf die Liste gelangt und mit seinem Vater ermordet worden. Solche Fälle gab es mehrere. Ich habe den Vorgang etwas verfremdet in meine Romane aufgenommen, der Jurist und Professor Tibor Várady, dessen Vater und Großvater Rechtsanwälte waren, konkrete Prozesse die stattgefunden haben beschrieben um zu beweisen das Kinder aus solchen Ehen als Arier galten.

Martin Boral wurde gemeinsam mit meinem Vater in das Lager Kanonenschuppen gebracht und erschossen. Zwei Bekannte deren gleichaltrige Söhne, die beide Ivan hießen, in die selbe Schulklasse gegangen sind. Der eine wusste den seinen in Sicherheit. An Herrn Martin erinnert mich, dass er einen Mercedes Benz fuhr, wir nur einen Steyr 55. Ich wusste von einem jeden Automobil in unserer kleinen Stadt, viele gab es ja noch nicht. Den teuersten hatte natürlich Direktor Elek, einen amerikanischen Oldsmobil. Falls wir überprüfen würden wer in Petrovgrad 1940/41 Kraftwagen besaßen, würden wir unter ihnen sicher über-

durchschnittlich viele Juden finden. Mag sein es ist besser wenn man das nicht weiß, es wäre ein gefundenes Fressen für Antisemiten. Selbst der wichtigste Mann in der Stadt, der Herr Garnisonskommandant, ein Oberst, fuhr nicht in einem Auto, sondern in einer Prachtkutsche gezogen von herrlichen Schimmeln, oder er ritt seinen Rappen.

Nach dem Krieg musste Frau Annau mit ihren beiden Kindern die Wohnung verlassen, der Holzplatz wurde nationalisiert, eine Etage des Bürohause auf dem Platz durfte sie behalten und gestaltete in eine Wohnung um. Ich bin, zurück aus Deutschland, aus dem KZ, lange auf einen Rücktransport wartend, erst am 4. September 1945 in meine Heimatstadt angekommen. In unserer ehemaligen Wohnung habe ich einen mir bekannten serbischen Arzt angetroffen, der mir sagte von den meinen sei bisher niemand erschienen. Dann habe ich die Borals besucht. Bei ihnen konnte ich duschen, essen, übernachten und bekam Unterwäsche und einen Anzug meines alten Freundes geschenkt. Ich steckte in einer seltsamen Uniformmischung, richtig gewaschen hatte ich mich tagelang nicht, es ist leicht vorstellbar wie ich stank. Von Frau Annau-Boral erfuhr ich, dass mein Onkel mit Familie in Novi Süd unbeschadet geblieben war, meine Großmutter mütterlicherseits, Tante – Mutters Schwester – Onkel und meine Schwester in Bergen-Belsen und Theresienstadt überlebt und inzwischen in ihrer alten Wohnung in Subotica waren.

Ivan Boral hat in der verstaatlichten Zuckerfabrik als Buchhalter einen Job gefunden, wollte mich jedoch nie mehr wiedersehen. Ich habe mehrmals versucht den Kontakt mit ihm aufzunehmen, öfter meine Bücher in der städtischen Bibliothek vorgestellt und gehofft, er könne erscheinen. Von einer gemeinsamen Bekannten erfuhr ich, er habe auch mit seiner Mutter gebrochen, böse auf sie, weil sie sich vom Vater hatte scheiden lassen um ihn zu retten, irgendwie bereut nicht gemeinsam mit ihm umgebracht worden zu sein.

In Zusammenhang mit den Borals möchte ich eine Geschichte erzählen, von der ich nicht weiß, ob sie wahr oder eine Legende ist. Angeblich wurde mein Vater in der Begleitung nur eines bewaffneten Postens öfter aus dem Lager Kanonenschup-

pen abgeholt um als in Deutschland promovierter Gynäkologe die Frauen und Maitressen der Besatzungsoffiziere zu behandeln. Der Widerstandbewegung sei es gelungen mit ihm Kontakt aufzunehmen und ihm vorgeschlagen, sie könnten den Posten niederschlagen und ihm zu einer Flucht zu den Partisanen verhelfen. Er wollte gerne, aber man sollte auch seine Frau aus dem Lager Messengelände befreien. Das war unmöglich. Meine Mutter hätte vor ihrer Verhaftung in der Heimatstadt mit meiner Schwester und mir nach Novi Sad kommen können, wollte lieber bei ihrem Mann bleiben, als die Kinder zu begleiten und schützen. So sind sie für einander in den Tod gegangen.

Es gab Juden, die zu Freiheitskämpfern und wahren Helden geworden und mit hohen Chargen in der Nachkriegszeit beim Militär geblieben sind, so der langjährige Chefchirurg Generaloberst Dr. Isidor Papo.

Hier setzt meine Phantasie ein. Wäre Mutter mit uns nach Novi Sad gezogen hätte sie gewiss eine eigene Wohnung gemietet, dort wären wir im Laufe des Razzia genannten Massenmordes im Januar 1942 verhaftet und ermordet worden. Vater hätte als Oberstleutnant der Reserve den höchsten Rang unter den Partisanenärzten, Papo war damals nur Hauptmann. Bei Kriegsende wäre er 46 Jahre alt, General des Sanitätswesens, hätte wieder geheiratet und einen Sohn bekommen. Solche Fälle hat es gegeben, der Vater des bekannten Schriftstellers David Albahari war in Kriegsgefangenschaft, seine erste Frau vergast, sich zum zweiten Mal hatte er sich vermählt und der Spross ist dieser in Dutzende von Sprachen übersetzter Romancier. Doch wer wäre in dem von mir gesponnenen Fall ich? Der totgeschlagene Junge oder der nach dem Krieg in einer Generalsvilla aufgewachsene, verwöhnte Sohn aus zweiter Ehe?

Mag sein, ich sollte weniger über die eigene Familie berichten, man bedenke jedoch, dass über jeden einzelnen auf dieser Liste solche Geschichten erfunden werden könnten.

Eine Dame aus Holland hat unlängst angefragt ob ich etwas über den Apotheker Vági und dessen Schicksal wisse, sie glaube sie sei ein Nachkomme von ihm. Vági wohnte im selben Haus wie wir, nur

auf einer anderen Treppe, seine Apotheke jedoch im Erdgeschoss und hatte einen Hintereingang zur Halle aus der man zu unserer Wohnung gelangte. Die benützte ich mitunter um auf die Straße zu gelangen weil ich dann stets ein Bonbon aus einem Glas bekam das neben einen anderen mit lebenden Blutengeln stand.

Meine wichtigere Verbindung mit den Vágis jedoch war sein Dackel Waldi. Ein seltsamer Hund. Er machte Visiten. An jedem Morgen besuchte er uns, kratzte höflich an der Wohnungstür, wurde eingelassen und bekam ein Stück Wurst oder Salami und die gebührenden Streicheleinheiten, machte sich wieder an der Tür bemerkbar, wedelte Dank mit dem Schweif und begab sich über die Straße zu meinem Großvater. Der Straßenverkehr war damals noch mäßig. Ob er auch andere Besuche machte weiß ich nicht. Ich habe diesem lieben Dackel ein Kapitel meines Buches „Geister aus einer kleinen Stadt“ gewidmet. Als führende Persönlichkeit sucht mich dieser freundliche Hund heim.

Ich weiß nicht ob es in meiner Heimatstadt noch üblich ist was unter bürgerlichen Familie fast obligatorisch war – ein Schwein aus einem Dorf bestellen und in eigener Regie schlachten und zerlegen lassen. Mein Vater behauptete, die besten seien aus dem Dorf Srpska Crnja – Szerbcsernye zu österreichisch-ungarischer Zeit. Er bestellte unseres schon im Frühjahr und bat es auf etwa 120 Kilogramm zu mästen, mehr für Fleisch als für Schmalz. Die Schweine liefen frei über die Weiden und je nach Bedarf rechtzeitig eingefangen und mit Kukuruz gemästet. Das deutsche Wort Mais war mir als Kind unbekannt. Der Priester, der Apotheker und der Arzt verabredeten sich in welcher Reihenfolge wer seinen Schlachttag haben würde stets mit einem Abstand von zwei Wochen und so bekamen die drei Parteien jeweils alle zwei Wochen frischeste Blut- und Leberwurst, Grammeln – Pardon, Grieben – und einige frische Koteletts. Das Tier traf immer an einem Samstag ein, wurde gnadenlos abgestochen und auf der Teppichstange aufgehängt. Als Zehn- und Elfjähriger habe ich das gerne mit leichtem Schauer beobachtet. Früher Sadismus? Würde das Professor Freud bestätigen? Nachträglich stelle ich jedoch fest, dass zwei jüdische Familien, die Vágis und wir,

nicht beanstandeten in unserem Hof, also auf unseren Boden, Tierblut vergießen lassen und das noch am Schabbes, eigentlich drei, weil Großvaters von uns auch ihren Teil erhielten. Welch eine Sünde! Als Kind habe ich keine jüdische Familie gekannt in der man koscher aß, aber ganz bestimmt stehen auf der Liste viele Personen die streng gläubig waren. Hitler war das egal, für ihn waren Juden Juden.

Manche unserer Bekannten feierten den Sederabend so wie viele serbische christliche Familie zwar kaum in die Kirche gehen aber sich Weihnachten und Ostern und am Tag des Familienheiligen, der Slava, an alte Sitten halten. Wir nicht einmal das, einmal wurde ich jedoch von einer befreundeten Familie eingeladen. Es hat mir gut gefallen, besonders das Lied vom Zicklein. Das finde ich heute noch genial, das Zicklein, das Zicklein... Manchmal lese ich mir es laut vor, auf Deutsch oder Serbisch. Gerne würde ich es meinen Enkelinnen vorlesen, aber ich befürchte diese Generation hat kein Gehör für diese Art von Dichtung.

Ich kenne niemand mehr, der den Sederabend feiert. Es gibt nur noch wenig Juden in unserer Stadt, aber den Oberrabbiner könnte man ja fragen ob er mich einmal einladen würde, der würde sich sogar freuen, ein netter, lustiger Mensch.

Auf der Liste gibt es zwei damals schon ältere Damen die Themer hießen, eine von ihnen war mit meiner Großmutter väterlicherseits befreundet, ich kann jedoch nicht feststellen welche der beiden es war.

Meine Omama Felis, Frau Themer und noch einige Damen saßen jeden Vormittag im Kaffee des Hotels „Rozsa“ und schaufelten Torten mit Schlag-Sahne in Mündern mit stark rot gefärbten Lippen. Ich hätte mich anschließen können, tat es selten, denn dann musste ich mich für einen sogenannten Indianerkrapfen abküssen lassen und den Duft ihres Puders und Parfums konnte ich nicht leiden. Abends allerdings trank gegenüber vor einem Gasthaus mit dem schönen Namen „Solyom“ – auf Ungarisch „Möwe“ – Opapa mit seinen Freunden Bier. Die küssten mich nicht und trotzdem kriegte ich unvergesslich gute Krenwürstel.

Die Themers hatten einen Sohn, der war schon Rechtsanwalt, hieß László, nannte sich Serbisch

Ladislav. Nichts ungewöhnliches, mein Großvater schrieb sich je nach der Sprache, auf der er gerade schrieb, Moritz, Mavro oder Mór, mein Vater Franz, Ferencz oder Franjo, wurde jedoch von Mama und seinen Freunden Fery genannt. Der junge Themer wollte Sava gerufen werden und nach dem Krieg änderte er sogar offiziell seinen Namen und war jetzt Sava Temer. Er war ledig und ich glaube heimlich in meine Mutter verliebt. Wenn wir übers Wochenende mit dem Auto Ausflüge machten, was Sava stets mit von der Partie, und wir taten es ziemlich regelmäßig wenn das Wetter es irgendwie zuließ, denn das war für Vater die einzige Möglichkeit nicht von nervösen Hebammen oder verzweifelten werdenden Müttern angerufen zu werden, ich kann mich erinnern, dass er sogar aus Kinovorstellungen herausgeholt wurde. Mobiltelefonie war zu jenen Zeiten glücklicherweise noch nicht erfunden. Savas liebster Satz sowohl auf unseren Vergnügungsfahrten als auch nach dem Krieg in der Diplomatie: „*Wir wern schon sehn was wir sehn werden...*“

Sava Temer fehlt auf der Liste der Ermordeten weil er vorher eingezogen und in Kriegsgefangenschaft in Deutschland war. Als Jurist, der sowohl Deutsch als auch Englisch sprach, nahm man ihn in die jugoslawische Kommission für Reparationen auf in der er sich so geschickt verhielt, dass er nachher im Außenministerium angestellt wurde und Karriere machte. Für mich nach dem Krieg ein Überlebender, denn sonst alle die ich hier genannt habe stehen auf der Liste der umgebrachten Juden.

Eine wichtige Person für mich war der schon erwähnte Zuckerfabrikdirektor Viktor Elek. Ich besuchte gerne seine Villa, damals schon besaß er Apparate wie sie heute zum Fitness benützt werden, in einem abgetrennten Teil seines Gartens ästen zwei Rehe. Unmittelbar vor dem Krieg hat er meinen Großvater mit seinem Auto nach Monte Carlo mitgenommen. Dort wurde gerade ein deutscher Kriminalfilm mit dem weltweit berühmten Harry Piel gedreht. Als Elek und Großvater, zwei gemütlich wirkende, ältere Herren, unter ihren Strohütten in einem Strandkaffe vor ihren Bierkrügen saßen, bat sie ein Regieassistent doch sitzen zu bleiben und zu gestatten nur ganz kurz für den Film aufgenommen zu werden. Sie nickten.

Der Film gelangte schon im Winter vor dem Einmarsch deutscher Truppen in meiner Heimatstadt und wurde ein Riesenerfolg denn jedermann wollte den alten Doktor und den reichen Direktor als Filmhelden bewundern.

Nach dem Krieg stellte sich heraus, dass Piel Parteimitglied der NSDAP ab 1933 und etwas später förderndes Mitglied der SS war. Natürlich konnte er keine Ahnung haben, dass zwei seiner Komparsen keine Arier waren und bald durch seine SS-Kameraden tot waren, Elek durch den Strang, Großvater rettete sich mit Selbstmord.

Ich habe Eleks Figur zuerst in meinem Roman „Das Kinderfreäulein“, viel ausführlicher in meinem Roman „Tod in Monte Carlo“ unverfremdet benützt. Meinem Großvater nachempfunden ist der Held des Romans der in Monte Carlo bleibt, sich tödlich in eine russische Tänzerin verliebt und vor Ende des Krieges Suizid begeht, allerdings anders als Opapa.

Wichtig in meiner Erinnerung ist der Buchhändler Hugo Reiss, er und seine Familie stehen auf der Liste der Ermordeten. Ich habe bei ihm Schulmaterial gekauft. Einer seiner Lehrlinge brachte ab und zu meinem Vater einen Stapel neu angekommener Bücher ins Haus zur eventuellen Auswahl. Auch für mich war Literatur dabei. Ich erinnere mich an Jack London. Eine Woche später kam er wieder, holte ab was Vater nicht kaufen wollte. Bequem war es in einer Kleinstadt als Sohn eines bekannten Arztes aufzuwachsen. Reiss besaß meines Wissen keinen Hund, aber in meinem Roman „Geister aus einer kleinen Stadt habe ich ihm einen angedichtet.

Handler will ich auch erwähnen, für mich einen Greis, er war 69 Jahre alt als er umgebracht wurde und auf die Liste kam. Seine große, aber irgendwie trübe, mir ein wenig unheimliche Wohnung habe ich wegen Tante Olga, der jüngsten Schwester meiner Mutter, besucht. Der Bericht über sie weicht von der Beschreibung der Personen, die auf der Liste stehen ab, beleuchtet aber die gesellschaftliche Situation in der das alles geschah. Olga hat Medizin erst nach Weltkrieg I in Belgrad absolviert, wurde also noch ein Arzt/Ärztin in der Familie. Die Zeiten hatten sich geändert, sie wurde nirgendwo

gebraucht, nicht einmal als Krankenschwester Für die Gründung einer Privatpraxis fehlte das Kapital und es gab keine Garantie, dass genügend Patienten kommen würden um zu überleben, geschweige denn die Kredite zurückzuzahlen. Sie war zu stolz um einfach nur so bei uns zu leben. So nahm sie als Hausdame eine Stelle beim reichen, alten Herrn Handler an, wohnte bei ihm, beaufsichtigte ein Stubenmädchen und eine Köchen und war für dem Greis gleich auch als Doktorin da für Kost, ein kleines Zimmer und ein misereres Gehalt wie ein Dienstmote. Später kam sie als Volontärin, wieder für ein Zimmer und Beköstigung, aber wenigstens in ihrem Beruf im Jüdischen Spital in Subotica unter, heiratete aber dann ihren Chef, Endre Fränkel, gelangte mit ihm, ihrer Mutter – meiner Großmutter – und meiner Schwester nach Bergen-Belsen, Theresienstadt, alle kamen jedoch heil wieder zurück. Das alles ist freilich eine andere Geschichte. Wäre sie bei Handler geblieben, so wäre ihr Platz auf der Liste und der Tod sicher.

Auf der Liste treffe ich auf den Namen Fuhrmann, stelle fest, dass er einige Jahre älter war als mein Vater, also hat ihn wohl auch derselbe Tod hinweggerafft. Auf der Liste fehlt jedoch der Name seines mit mir gleichaltrigen Sohnes Fritz Fuhrman. Hoffentlich bedeutet das, dass er irgendwohin gerettet wurde, vielleicht am Leben geblieben ist, was ich nie erfahren habe. Ich erinnere mich in Zusammenhang mit ihm an riesige, metallisch schimmernde Tanks auf dem anderen Ufer des Bega-Kanals. Herr Frigyes war wohl der Direktor der Raffinerie. Mit einigen andern Bengel besuchten wir Fritz gerne um auf diese Tanks zu klettern was natürlich streng verboten war. Im großen, wilden Hof konnte man herrlich spielen und das Federvieh mit Steinen zu bewerfen, aber ein Hahn, der augenscheinlich eine Art Pascha war, nahm es so sehr übel, dass er Fritz in die Wade zwickte, der Junge brüllte erschrocken und lief ins Haus um von seiner Mutter behandelt zu werden. Noch drohten uns Hähne oder Gänseriche, keine SS.

Mein Vater beschloss 1940, dass es schlau wäre sich taufen zu lassen. So gingen wir zu dem befreundeten reformierten, das ist calvinistischen, Pastor Zoltán Szábo, der drei Söhne hatte, einen in meinem

Alter. Der Pastor erledigte die kleine Zeremonie recht unzeremoniell nicht in der Kirche, sondern in seinem Studierzimmer und machte beim Ausstellen des Taufscheins einen kleinen Fehlen, als Datum der Taufe trug er nicht das Jahr 1940, sondern 1929 ein, so war es, als sei ich von Geburt an Christ. Viele Ungarn bekannten sich zu dieser Kirche, sie galt als „ungarischer“ als Römisch-Katholisch, was viele Ungarn ebenfalls waren. Jedenfalls konnte ich anderswo mit meinem ungarischen Nachnamen Iványi als Ungar gelten, und das würde mir noch nützen

Ende August 1941 in Novi Sad beschloss ich eigenständig zu versuchen mich in das ungarische Gymnasium in die dritte Klasse aufnehmen zu lassen, mein Onkel wollte nichts damit zu tun haben. Ich wurde zu einem müden Studienrat zugelassen, erklärte, ich käme aus dem Banat, hätte leider in Eile nichts mitnehmen können als meinen Taufschein, sonstige Dokumente habe man versprochen nachzuschicken. Er guckte sich das Papier an und fragte welche Noten ich im vorigen Halbjahr gehabt hatte, dieses Schuljahr war ja weder im Banat noch in der Batschka beendet worden. Es war mir peinlich, sagte jedoch wie es war, ich hatte lauter Einser. „Ist schon gut“, meinte er, „dann schreibe er halt ein Zeugnis du hättest hier in diesem Gymnasium lauter Einser gehabt“. So konnte ich noch drei Jahre lang quasi als Ungar ruhig die Schule besuchen. Als ich 1944 doch nach Auschwitz transportiert wurde war ich gerade alt genug um als arbeitsfähig zu gelten.

Nach dem Krieg fragte ich wer dieser Professor war – so wurden die Lehrer an Gymnasien tituliert – es war der Dichter Bogdan Čiplić. Er konnte sich nicht erinnern, er sagte er habe „solche Dinge“ ziemlich häufig gemacht. Das war sehr mutig, denn sein Bruder war bei den Partisanen. Zeit lebens blieben wir befreundet, als Dank habe ich eine Rede bei seinem Begräbnis gehalten.

So haben Pastor Szábo und Professor Čiplić mit Risiko für sich und ihre Familien, mir uns sicher vieler anderer auch, das Leben gerettet oder verlängert. Sie haben die Liste und ähnliche Listen verkürzt. Man soll bei einer jeden Gelegenheit auch an sie denken.

Die Rettung meiner Schwester vom Tod ist eine andere Geschichte, ihr ist jedenfalls auch ein Stol-

perstein vor dem Haus unserer Kindheit im Pflaster der sie auch, wenn auch mittelbar, mit der Liste verbindet. Mit Tante, Onkel und der Großmutter mütterlicherseits wurde sie zufällig in den letzten Waggon eines Transportes nach Auschwitz gepfercht, aber Gutshöfe in der Ostmark – pardon, in Österreich – wünschten dringend Hilfskräfte für die Landwirtschaft und so wurde dieser letzte Waggon angekoppelt und die Juden inklusive meiner Familienangehörigen, an die Bäuerinnen verteilt, wo es ihnen leidlich ging.

Inzwischen war man in Himmlers Stab auf die makabre Idee gekommen eine Million Juden freizulassen als Gegenleistung für 10.000 Lkws die Großbritannien über die Schweiz liefern sollte. Adolf Eichmann erhielt den Auftrag als Aktion „Blut für Ware“ die Möglichkeiten auszuloten. Er bestellte einen zionistischen Aktivist, Mitglied des Rates für Hilfe und Rettung „Waada Ezra wa Hazalah“, zu sich und schickte ihn nach Jerusalem um Verhandlungen mit britischen Stellen darüber aufzunehmen. Daraus wurde zwar nichts, alle Details hat nach dem Krieg Alex Weissberg in seinem Buch „Die Geschichte von Joel Brand“ angegeben, ich habe es in einem Almanach der Bundes jüdischer Gemeinden Jugoslawiens rezensiert, aber die SS wollte für die Verhandlungen „vorzeigbare Juden“ haben. In Bergen-Belsen wurde ein Sonderteil eingerichtet das für den Austausch bestimmte 14.600 Juden vorerst von der „Endlösung“ ausnahm. Die in Österreich für Landarbeit abgestellten Juden, demzufolge auch meine Schwester, Tante, Onkel und Großmutter, kamen dorthin. Meine Schwester konnte über den Stacheldraht hinweg die Häftlinge auf der anderen Seite beobachten und veröffentlichte darüber ein Buch „Wetten am Tor“. Möglicherweise hatte sie auch Anne Frank kennen gelernt und sie beschrieben, denn sie wetteten wer von den Mädchen „da drüben“ als nächste sterben würde. Anne Frank war genau in meinem Alter, könnte also vielleicht sogar noch leben. Onkel und Tante waren als Ärzte beschäftigt, hatten so einige Privilegien und die meinen überlebten alle. Meine Familie weist eine „gut Statistik“ auf, die Hälfte der großen Familie inklusive der Geschwister meiner Eltern mit ihrem Nachwuchs haben überlebt.

Ist es Fritzi Fuhrmann so ähnlich ergangen? Noch Dutzenden meiner Mitbürger die sonst auf der Liste wären?

Ein richtiges Fahrrad hat mir mein Vater zum zehnten Geburtstag bei Weizenhofer, der seinen Laden auch quer gegenüber unserer Wohnung hatte, gekauft. Seine Lehrlinge flickten manchmal die Reifen. Ich habe auf der Liste nach diesen Namen gesucht, bin nicht fündig geworden, ihn selbst jedoch im April 1945 in Magdeburg sehr zu meinem Vorteil getroffen. Das war an die 10 Tage nachdem die SS das Arbeitskommando Langensteit-Zwieberge fluchtartig verlassen hatte und ich mit den bekannten Dichter und Soziologen H. G. Adler auf eigenen Beinen hinausmarschieren und in des 6 Kilometer entfernte, zerbombte Halberstadt gegangen bin. Dort hörte ich, in Magdeburg lebten viele jugoslawische befreite Kriegsgefangene und ein englischer Jeep nahm mich dorthin mit, fragte sich durch, wo die seien, es stellt sich heraus, dass sie in einer heilgeblieben Arbeiterwohnsiedlung im Stadtteil Neue Neustadt untergebracht waren. Als wir ankamen war der erste, den ich sah, Herr Weizenhofer, der in der Uniform eines Hauptmanns der jugoslawischen Armee mit einigen anderen Offizieren an einem Tisch im Freien saß und Whiskey trank. Er hat mich gut untergebracht, wir mussten noch vier Monate warten, ich erlebte meine erste Liebe, die Amerikaner zogen sich zurück, die Russen kamen, und erst die Russen transportierten uns Anfang September in die Heimat zurück. Steht alles in meinem Roman „Schattenspringen“.

Herrn Weizenhofer habe ich zufällig nach einigen Jahren noch einmal in Frankfurt/Main auf der Straße getroffen. Solche Zufälle gibt es im Leben, in Romanen oder Film würden sie unglaublich wirken. Wir erzählten einander wer überlebt hatte, was wir trieben. Er war nach Israel ausgewandert wo er Fahrräder verkaufte. Auch eine der nicht auf der Liste aufzufinden ist.

Wahrscheinlich gehöre ich zu den nur wenigen Lesern der Liste die alt genug sind die auf ihr aufgeführten Personen persönlich gekannt zu haben. Wenn ich immer von neuem die viele Namen lesen tauchen längst verschwommene Erinnerungen auf, manche hatte ich vergessen und schäme mich des-

wegen ein wenig, an nicht wenige habe ich im Laufe der vergangenen Jahrzehnte oft gedacht. Einige von ihnen haben für Gestalten in meinen Romanen Modell gestanden, die sind doppelt mit mir, so, wie sie tatsächlich gewesen sind, aber auch mit allen Veränderungen die ich ihnen angedichtet habe. Angestrengt denke ich nach wo einer oder anderer, den ich auf der Liste erwartet hätte, heute steckt. Ist er verschont worden? Wie leben diese Leute? Leben sie überhaupt? Wo? Sind sie glücklich? Oder glücklich gewesen, fall sie nicht mehr auf Erden sind? Oder sind sie anderswo verprügelt, gefoltert, ermordet, verscharrt oder verbrannt worden? Das hat mein Schreiben beeinträchtigt, erschwert, große Verantwortung gefordert, ich konnte das Vorwort nicht ruhig, wissenschaftlich kühl, behandeln um junge, vielleicht sehr junge Leser zum Lesen der Namen auf der Liste einzuladen, sie in die Materie einführen, auffordern Spuren des Schicksals der eigenen Vorfahren suchen. So etwas ist doch keineswegs nur für Juden aufregend.

Ich bitte aber auch an das Leid von Millionen anderer Menschen zu denken, die jetzt, jetzt im Augenblick, in dem wir diese Zeilen vor Augen haben, leiden und sterben in der Ukraine, im Jemen, in Afghanistan, aber auch im Süden nur geboren werden um zu verhungern, in der Ägäis ersaufen, weil sie vor Elend fliehend ein Schlaraffenland suchen, geboren werden nicht um zu leben sondern um zu verhungern, die keine Grabstätten und Denkmäler haben werden und nicht einmal auf Listen verzeichnet sind.

Das lesen dieser Liste möge ein Kaddisch sein, Heiligung, Gebet, Wehschrei, Segen ausgesprochen oder erhalten für alle, nicht nur für jene denen die Gabe glauben zu können beschert worden ist.

Ivan Ivanji

MEMORIJALNI SPISAK ŽRTAVA
HOLOKAUSTA VELIKI BEČKEREK
/ PETROVGRAD / ZRENJANIN

1. **NN Ilona** (57) rođena Flajšman (u Đeru, Mađarska), Edmundova supruga
2. **Adler Isak** (72) (rođen u Bačkom Petrovom Selu, Bačka, od oca Ignaca i majke Roze, rođene Braun)
3. **Adler Hermina** (61) rođena Braun (u Čakovcima, Srem), domaćica
4. **Adler Piroška** (rođena u Bačkom Petrovom Selu, Bačka), zaposlena u manufakturi, pridružena roditeljima u Beogradu, gde je živela pred rat
5. **Adler Malvina** (71) rođena Kraus (u Laliću, Bačka, od oca Davida i majke Helene, rođene Kolp), udovica, domaćica (Malvina Adler je stanovala u Čarnojevićevoj ulici broj 13)
6. **Adler Rozi** (66) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat), ubijena u Beogradu
7. **Ajbenšić doktor Mikša** (70) ubijen u Beogradu
8. **Ajbenšić Ižo** (73) (rođen u Ruskom Selu, Banat, od oca Adolfa), radnik, ubijen u Beogradu
9. **Ajbenšić Irma** (68) rođena Feldhajm (od oca Davida), ubijena u Beogradu
10. **Ajzler Emil** (55) (rođen u Mađarskoj, od oca Adolfa), ubijen avgusta 1941. u Petrovgradu
11. **Ajzler Kraus Jolan** (55) (rođena u Mađarskoj), ubijena avgusta 1941. u Petrovgradu¹
12. **Ajzler Mirko** (20) (rođen u Velikom Bečkereku, Banat), student, usmrćen avgusta 1941. u Petrovgradu
13. **Ajzler Hilda** (41) domaćica, ubijena marta 1942.
14. **Ajhenštajn Oskar** (41) (od oca Možesa i majke Karoline, rođene Cajzler) (porodica

---

¹ U knjizi Pavle Šosberger, *Jevreji u Vojvodini: Kratak pregled istorije vojvodanskih Jevreja* (Novi Sad: Prometej, 1998), 262: Ajzler Kraus (55) (rođen u Mađarskoj, od oca Jolana), ubijen avgusta 1941. u Petrovgradu.

Ajhenštajn je stanovala u ulici Jovana Popovića broj 3)

15. **Ajhenštajn Karolina** (66) rođena Cajzler (u Albertiši, Mađarska)
16. **Arm Marton – Martin** (57) (rođen u Molu, Banat, od oca Aleksandra), ubijen u Beogradu
17. **Arm Sidonija** (57) rođena Špicer (u Kovačici ili Barandi, Banat), ubijena u Beogradu
18. **Arm Aleksandar** (27) student, ubijen u Beogradu ili Zemunu, moguće je da je studirao u Beogradu, odakle je poslat u Zemun
19. **Arm Klara** (25) rođena Kiš (u Tisanicu, Mađarska), ubijena u Beogradu
20. **Aron Alfred** (49) (rođen u Novom Bečeju ili Beodri, Banat, od oca Jakoba), službenik, ubijen u Beogradu
21. **Aron Šarlota** (70) rođena Štern (u Beodri – Novom Miloševu, Banat), domaćica
22. **Bala Rihard** (49) (rođen u Novom Sadu, Bačka, od oca Josifa i majke Jozefine, rođene Goldarbajter), vlasnik parfimerije i drogerije (osnovane 1892), ubijen u Beogradu
23. **Bala Frida** (36) rođena Adler (u Pakracu, Hrvatska), ubijena u Beogradu
24. **Bala Paula** (19) ubijena u Beogradu
25. **Bala Dušan** (17) ubijen u Beogradu
26. **Bala Jozefina**, rođena Goldarbajter (od oca Bele)
27. **Balaž Andrija** (47) (od oca Ilije), ubijen u Beogradu
28. **Balaž Andor** (46) (od oca Ilije), trgovac, ubijen u Beogradu
29. **Balaž Regina** (40) (rođena u Senti, Banat, od oca Rudolfa i majke Etel, rođene Braun), udovica (Regina Balaž je stanovala u Daničićevoj ulici broj 7)
30. **Barat (Frajnd) Klara** (28) rođena Goldšmit (u Užgorodu, Ukrajina, od oca Lipota i majke Malvine, rođene Rozenfeld), domaćica (Klara, jugoslovenska državljanica, sa decom je deportovana ili prebegla u Užgorod; suprug Đorđe je preživio ratne strahote), ubijena u Aušvicu
31. **Barat Eva** (9) ubijena u Aušvicu
32. **Barat Zuza** (7) ubijena u Aušvicu

33. **Bardeš Serena** (38) (od oca Adolfa),
činovnica, ubijena aprila 1942. na Sajmištu
34. **Batori Imre ili Irse** (50) (rođen u Mađarskoj,
od oca Lipota), činovnik, ubijen u Beogradu
35. **Baumgertner (Baum Ertner) Jovan**
36. **Bek Geza** (57) (rođen u Almašu, Mađarska
ili Subotici, Bačka, od oca Emanuela),
poslovoda agenture-zastupništva štofova
i drugog „Franjo Brandeker“ K.D. (osnovanog
1932), ubijen u Beogradu 15. oktobra 1941.
37. **Bek Tereza** (52) (rođena u Kuli, Bačka),
domaćica, usmrćena na Sajmištu 6. maja 1942.
38. **Bek Hajnalka** (30) (rođena u Subotici,
Bačka), domaćica, ubijena na Sajmištu
6. maja 1942.
39. **Bek Dora** (45) rođena Ajbenšic (od oca Iže),
ubijena u Beogradu
40. **Bek Mavro** (58) (rođen u Adi, Banat,
od oca Adolfa), službenik, ubijen u Beogradu
41. **Bek (Bak) Palla** (54) rođena Urkov
(u Mađarskoj), domaćica, ubijena u Beogradu
42. **Bek Regina – Rezin** (87) rođena Rabiček
(u Doroslovu ili Somboru, Bačka),
ubijena u Beogradu
43. **Belemanuela Geza** (65) (rođen u Mađarskoj,
od oca Gabora), ubijen u Beogradu
44. **Ben Gabor – Geza**, (od oca Samuela)
45. **Ben Regina** (50) rođena Štajner (u Idvoru,
Banat, od oca Šmuela i majke Roze), udovica,
zemljoradnica, ubijena 6. maja 1942.
na Sajmištu
46. **Bergental Aladar** (39) (rođen u Ogulinu,
Hrvatska, od oca Maksa), činovnik, ubijen
aprila 1941. u Beogradu
47. **Bergental Aladar** (34) (rođen u Knićaninu,
Banat), ubijen u Beogradu
48. **Bergental Albert** (69) (rođen u Ečki, Banat,
od oca Hermana), ubijen u Beogradu
49. **Bergental Ana** (47), udovica, domaćica
(porodica Bergental je živela u Mužlji)
50. **Bergental Tibor** (21)
51. **Bergental Vilim** (26) (od oca Hermana
i majke Irme), činovnik, proteran
iz Siska, NDH, gde je službovao do rata i
usmrćen u Beogradu ili počinio
samoubistvo

52. **Bergental Irma** (54) (rođena u Lazarevu, Banat, od oca Alberta i majke Regine, rođene Naj), udovica
53. **Bergental Gizela** (73) rođena Zonenfeld (u Knićaninu, Banat, od oca Samuela i majke Elene), udovica, domaćica, ubijena u Beogradu (Gizela Bergental je stanovala u Miletićevoj ulici broj 23)
54. **Bergental Deže** (62) (rođen u Knićaninu, Banat, od oca Mavra i majke Helene, rođene Švarc), špediter
55. **Bergental Eden** (38) (rođen u Novom Miloševu, Banat, od oca Jozefa), činovnik, ubijen u Beogradu
56. **Bergental Jelena** (93) rođena Švarc (u Itebeju, Banat) (Jelena Bergental stanovala je u ulici Vojvode Stepe broj 26)
57. **Bergental Jovanka** (63) rođena Klajn (u Ečki, Banat)
58. **Bergental Jozefina** (31) (rođena u Ečki, Banat, od oca Lazara)
59. **Bergental Julius**, (od oca Hermana)
60. **Bergental Lazar** (65) (rođen u Knićaninu, Banat, od oca Hermana i majke Mine, rođene Volf), torbar
61. **Bergental Lajoš** (58) (od oca Milana), činovnik, ubijen u Beogradu ili je počinio samoubistvo
62. **Bergental Lija** (20) (rođena u Knićaninu, Banat), ubijena u Beogradu
63. **Bergental Lorna** (53) (rođena u Knićaninu, Banat, od oca Alberta), ubijena u Beogradu ili je počinila samoubistvo
64. **Bergental Ljudevit – Lajoš** (58) (rođen u Lazarevu, Banat, od oca Alberta), ubijen u Beogradu
65. **Bergental Margita** (52) (od oca Simona), ubijena u Beogradu
66. **Bergental Regina** (59) rođena Naj, domaćica, ubijena u Beogradu
67. **Bergental Rozi – Roza** (61) rođena Levi, ubijena u Beogradu
68. **Bergental Terezija – Tereza** (64) rođena Goldman (od oca Šmuela i majke Jakobe), šefica kancelarije, ubijena na Sajmištu 1941.

69. **Bergental Tereza** (74) (rođena u Novom Miloševu, Banat, od oca Jozefa), domaćica, ubijena u Beogradu
70. **Bergental Flora** (61) (rođena u Ogulinu, Hrvatska, od oca Alberta)
71. **Berger Ladislav** (34) (rođen u Bačkom Petrovom Selu, Bačka, od oca Adolfa)
72. **Berger Jene** (71) ubijen u Beogradu
73. **Berković Bela** (43) (rođen u Novom Kneževcu, Banat, od oca Mavra i majke Gizele, rođene Manhajm), Marijin suprug, posednik
74. **Berković Aleksandar** (18) (rođen u Novom Kneževcu, Banat)
75. **Berković Erne** (36) trgovac, streljan na Banjici 1941.
76. **Berković Jovanka** (32) rođena Faludi (u Vršcu, Banat, od oca Emila i majke Magdalene), domaćica, usmrćena u gasnom kamionu na Sajmištu 1942.
77. **Berković Eli** (5) usmrćena u gasnom kamionu na Sajmištu 1942.
78. **Berković Peter** (3) usmrćen u gasnom kamionu na Sajmištu 1942.
79. **Berković Jene** (48) (rođen u Eperješu, Mađarska, od oca Ignaca i majke Hani, rođene Lihtman), trgovac (porodica Berković stanovala je u ulici Nikole Pašića broj 8)
80. **Berković Regina** (47) rođena Flajšman (u Parabuću – Ratkovu, Bačka), domaćica
81. **Berković Šarlota** (16) učenica
82. **Berković Ignac** (77) (rođen u Ungvaru, Mađarska, od oca Majera i majke Jeti, rođene Grosman), službenik pri Jevrejskoj opštini (Ignac i Johana – Hana Berković su stanovali u ulici Cara Dušana broj 39)
83. **Berković Johana – Hani ili Hana** (74) rođena Lihtman (u Kišsebenu, Mađarska), domaćica
84. **Berković Jolanka** (32) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat), ubijena u Beogradu
85. **Berković Margita** (52) rođena Fajner (u Vagseredu, Čehoslovačka, od oca Simona i majke Fani), udovica, trgovkinja nameštajem, ubijena u Beogradu
86. **Berković Roza** (28) Margitina kćerka, verovatno je počinila samoubistvo

87. **Berković Herman** (38) (od oca Bernarda – Bernata i majke Roze), trgovac, ubijen u Beogradu
88. **Berković Baba** (32) rođena Kepl (u Vršcu, Banat), diplomirani filolog
89. **Berković Hela – Eli** (8) ubijen u Beogradu
90. **Berković Petar** (5) ubijen u Beogradu
91. **Berković Bernard – Bernat** (73) (rođen u Odesi, Ukrajina, od oca Lazara i majke Margite), privatnik (porodica Berković stanovala je u Miletićevoj ulici broj 58)
92. **Berković Roza** (69) (rođena u Novom Sadu, Bačka), domaćica
93. **Berković Šames** (70) ubijen u Beogradu
94. **Birger Bela** (59) (rođena u Đuli, Mađarska), udovica, radnica, ubijena u Beogradu
95. **Bihari Bela** (59) (rođen u Erkešemu, Rumunija, od oca Jakoba)
96. **Bihari Ida** (55) rođena Nović (u Mohaču, Mađarska), ubijena u Beogradu
97. **Bihari Ladislav** (29) (rođen u Novom Bečeju, Banat), ubijen u Beogradu
98. **Bihari Stevan** (27) (rođen u Novom Bečeju, Banat), ubijen u Beogradu
99. **Bihler Hugo** (65) (rođen u Velikom Bečkereku, Banat ili Predmiru, Češka, od oca Josifa), radnik, ubijen u Beogradu
100. **Bihler Etelka** (59) rođena Horvid (u Velikom Bečkereku, Banat ili Zvolenu, Slovačka), ubijena u Beogradu
101. **Bjelinski Pavle** (60) (rođen u Zagrebu, Hrvatska, od oca Ignaca i majke Ivane, rođene Polak), direktor Fabrike radijatora (porodica Bjelinski je stanovala u ulici Vojvode Putnika broj 51)
102. **Bjelinski Ema** (47) rođena Vinternic (u Plzenu, Češka), domaćica
103. **Bolgar Leo** (55) (rođen u Bečeju, Bačka, od oca Bele), činovnik, ubijen u Beogradu
104. **Bolgar Terezija** (47) rođena Rot (u Kikindi, Banat), ubijena u Beogradu
105. **Bolgar Verica**
106. **Boral Maksalej – Maksa** (52) (rođen u Koropjecu, Poljska, od oca Bernata i majke Pauline, rođene Asner), penzioner

107. **Boral Branislava** (45) (rođena u Bućaću, Poljska), ubijena u Beogradu
108. **Boral Gertruda** (21)
109. **Boral Julija** (18) ubijena u Beogradu
110. **Boral Martin** (42) (rođen u Beogradu, Srbija ili Velikom Bečkereku, Banat, od oca Bernata i majke Pauline, rođene Asner), ubijen maja 1942. na Sajmištu
111. **Boral Paulina** (84) (rođena u Nemačkoj), udovica, domaćica
112. **Boršodi doktor Ljudevit – Ludvig – Lajoš** (54) (od oca Kalmana i majke Alise), pravnik, pisac, počinio samoubistvo prilikom ulaska nacista u Petrovgrad
113. **Boršodi Frida** (53) rođena Hirtenštajn (od oca Markusa i majke Karoline), domaćica, počinila samoubistvo
114. **Boršodi Franc – Ferenc – Franja** (30) pravnik, počinio samoubistvo
115. **Brajer Matilda** (41) rođena Klajn (u Nađaršanju, Mađarska) (suprug Mavro i sin Hari su preživeli rat)
116. **Brajer Marica** (8) učenica
117. **Braun Andrija** (32) (rođen u Pančevuili Žitištu, Banat, od oca Marcela), učitelj, streljan 20. oktobra 1941. u Beogradu
118. **Braun Barabara** (36) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Marcela), vlasnica bombonjere „Pišminger“ (osnovane 1932), ubijena u Beogradu
119. **Braun Klara** (30) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Marcela), ubijena u Beogradu
120. **Braun Roza** (28) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Marcela), ubijena u Beogradu
121. **Braun Vilmoš** (66) (rođen u Perjamošu, Rumunija, od oca Simona i majke Jozefine, rođene Kon), bivši trgovac
122. **Braun Regina** (67) rođena Singer (u Bekeščabi, Mađarska), domaćica
123. **Braun Moric – Moše** (81) (od oca Bernarda i majke Roze), vlasnik mlina za brašno, ubijen na Sajmištu (porodica Braun je živela u Ečki)

124. **Braun Ida** (u Vrbasu, Bačka, od oca Filipa i majke Lujze), Moricova supruga, domaćica, ubijena na Sajmištu
125. **Braun Alfred** (42) suprug Elizabete, rođene Štajnen, mlinar, ubijen 1941. na Banjici
126. **Braun Bernat** (39) mlinar, ubijen 1941. na Banjici (supruga, Helena – Ilona, rođena Fekete (u Subotici, Bačka) prebegla je u Novi Sad, mađarsku okupacionu teritoriju, gde je ubijena tokom fašističke racije januara 1942)
127. **Braun Josif** (49) (rođen u Senti, Banat, od oca Šoma i majke Jelene, rođena Fišer), privredni činovnik (Josif Braun je stanovao u ulici 29. novembra broj 23)
128. **Braun Margita** (38) rođena Berger (u Segedinu, Mađarska)
129. **Braun Marcel** (66) (rođen u Ečki, Banat, od oca Bernata), ubijen u Beogradu
130. **Braun Marcel** (57) (rođen u Ečki, Banat, od oca Morica), streljan 20. oktobra 1941. u Beogradu
131. **Braun Roza** (65) (od oca Mora), nezaposlena, ubijena u Beogradu
132. **Braun Sidonija** (61) rođena Lederer (u Pančevu, Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
133. **Braun Sidonija** (55) (rođena u Ečki, Banat, od oca Armila), domaćica, ubijena 21. januara 1942. na Sajmištu
134. **Braun Stela** (29) rođena Gutman, domaćica, ubijena u Beogradu
135. **Braun (Braon) Filip** (62) (rođen u Dendešu, Mađarska, od oca Šamuela i majke Peti, rođene Has), prodavac novina i časopisa, ubijen na Sajmištu avgusta 1941. (porodica Braun je stanovala u ulici Cara Dušana broj 20)
136. **Braun Gizela** (53) rođena Frank (u Pančevu, Banat, od oca Alberta), domaćica, ubijena na Sajmištu 1942.
137. **Breder Ema** (50) (rođena u Begejcima, Banat, od oca Arona)
138. **Brišler NN** (28) novinar
139. **Vagi Aleksandar** (62) (rođen u Olovu, Bosna i Hercegovina, od oca Mihajla), apotekar,

- vlasnik apoteke (osnovane 1784),
streljan u Jajincima 5. aprila 1942.
140. **Vagi Margita** (61) rođena Vinkler ili Vitler
(u Mađarskoj, od oca Mavra), domaćica,
streljana u Jajincima 5. aprila 1942.
141. **Vagi Marijana** (41) streljana u Jabuci
aprila 1942.
142. **Vagi Julijana** (38) domaćica,
streljana u Jabuci aprila 1942.
143. **Vagi Karlo** (59) (rođen u Velikom Bečkereku,
Banat ili u Mađarskoj), Aleksandrov brat,
činovnik, streljan oktobra 1941. u Beogradu
144. **Vajler Edita** (41) (rođena u Novom Miloševu,
Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
145. **Vajnpelo Arpad** (35) (rođen u Melencima,
Banat), ubijen u Beogradu
146. **Vajnpelo Rozi** (30) (rođena u Bačkom
Petrovom Selu, Bačka), ubijena u Beogradu
147. **Vajnpelo ime nepoznato** (68) (od oca
Samuela), domaćica, ubijena u Beogradu
148. **Vajnfeld Arpad** (35) (rođen u Melencima,
Banat, od oca Ignaca)
149. **Vajnfeld Agata** (6) ubijena u Beogradu
150. **Vajnfeld Ignac** (73) (od oca Šamua
i majke Fani, rođene Lederer)
(porodica Vajnfeld stanovala je
u ulici Prva proleterska 55)
151. **Vajnfeld Roza** (45) rođena Gros
(u Melencima, Banat), domaćica
152. **Vajnfeld Roži** (30) (rođena u Bačkom
Petrovom Selu, Bačka)
153. **Vajnfeld Cecilija** (68) (od oca Šamuela)
154. **Vajnštajn Mihal** (40) (od oca Andreje i
majke Rozalije – Roze, rođene Kraus),
počinio samoubistvo prilikom
ulaska nacista u Petrovgrad
155. **Vajnštajn Elizabeta** (38)
počinila samoubistvo
156. **Vajnštajn Andreja** (65) ubijen u Beogradu
157. **Vajnštajn Rozalija – Roza** (60)
rođena Kraus (u Bašaidu, Banat),
ubijena u Beogradu
158. **Vajnštajn Hari** (74) (rođen u Oповu, Banat,
od oca Šamuela i majke Cili, rođene Zingar),
trgovac (Hari Vajnštajn je stanovao
u ulici Nikole Pašića 55)

159. **Vajs NN** (56) domaćica, ubijena u Beogradu
160. **Vajs Aleksandar** (31) (od oca Mora i majke Etelke, rođene Plon), mehaničarski pomoćnik (porodica Vajs je stanovala u ulici Carice Milice broj 15)
161. **Vajs Etelka** (56) rođena Plon (u Temišvaru, Rumunija, od oca Đule), udovica, domaćica
162. **Vajs Andor** (57) (rođen u Senti, Banat, od oca Bernata), trgovac žitom
163. **Vajs Irma** (49) rođena Bek (u Padeju, Banat)
164. **Vajs Laslo** (19) student
165. **Vajs Andrija** (60) ubijen u Beogradu
166. **Vajs Vladislav** (24) činovnik, ubijen u Beogradu
167. **Vajs Elizabeta** (53) ubijena u Beogradu
168. **Vajs Ila** (41) ubijena u Beogradu
169. **Vajs Iles** (52) ubijen u Aušvicu
170. **Vajs Jelena** (37) rođena Miler (u Adi, Banat, od oca Ignaca i majke Jozefine, rođene Gral), Ilijina udovica, domaćica (porodica Vajs je stanovala u ulici Stevice Jovanovića broj 22, sin Đorđe i kćerka Vera su preživeli genocid)
171. **Vajs Jelisaveta** (41) rođena Ereber, ubijena u Beogradu
172. **Vajs Leopold** (57) (rođen u Lugošu, Mađarska, od oca Josifa i majke Leone), trgovački pomoćnik, udovac (porodica Vajs je stanovala u ulici Jovana Cvijića broj 6)
173. **Vajs Lujza** (29) (rođena u Novom Sadu, Bačka), Leopoldova kćerka
174. **Vajs Jozefina** (24) (rođena u Velikom Bečkerek, Banat)
175. **Vajs Hedviga** (55) rođena Verthajmer (od oca Bele i majke Terez, rođene Dajč), udovica, domaćica
176. **Vajs Hugo** (58) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Simona), vlasnik knjižare i papirnice (osnovane 1926), ubijen u Beogradu
177. **Vajs Andrija** (16) ubijen u Beogradu
178. **Vajs Hugovo dete** (10)
179. **Vamoš Gizela** (67) rođena Vajs (u Pustakovači, Mađarska, od oca Ignaca i majke Jozefine, rođene Hofman), udovica, domaćica

180. **Vamoš Elina majka**
181. **Vilman Ivan** (17) (od oca Maksa),
ubijen u Beogradu
182. **Vinter Aranka** (56) rođena Dalmet
(u Itebeju, Banat), ubijena u Beogradu
183. **Vinter doktor Ljudevit** (62)
(od oca Leopolda), ubijen u Beogradu
184. **Volak Julije** (54) (rođen u Daranju,
Mađarska, od oca Aleksandra), radnik,
ubijen u Beogradu
185. **Volak Magda** (43) rođena Tausig
(u Jaši Tomiću ili Sečnju, Banat), domaćica,
ubijena u Beogradu
186. **Volak Andrija** (11) (rođen u Velikom
Bečkerek, Banat), učenik
187. **Volf Aleksandar** (45) (rođen u Melencima,
Banat, od oca Žigmonda), trgovački agent,
ubijen u Beogradu (porodica Volf
je stanovala je u krugu Fabrike šećera)
188. **Volf Lujza** (34) rođena Heler – Heller
(u Slovačkoj, od oca Rudolfa i majke Lidije,
rođene Hibš), domaćica, ubijena maja 1944.
u Aušvicu
189. **Volf Anika** (20) ubijena u Beogradu
190. **Volf Tibor** (17) ubijen u Beogradu
191. **Volf Irena** (73) (rođena u Segedinu,
Mađarska), udovica, domaćica (Irena Volf
je stanovala u Nemanjinoj ulici broj 6)
192. **Volf Margita** (37) rođena Rozenfeld
(u Mađarskoj), ubijena u Beogradu
193. **Volfinger Isidor** (70) (rođen u Tatabanji,
opština Komarom, Mađarska, od oca Šamua
i majke Julije, rođene Fizlicer),
samozaposlen (Isidor Volfinger
je stanovao u Petefijevoj ulici broj 5)
194. **Gabor Antal – Anton** (63) (rođen u Hnušci,
Čehoslovačka, od oca Jakoba i majke Nine,
rođene Kon), veterinar (porodica Gabor
stanovala je u ulici Ive Lole Ribara broj 21)
195. **Gabor Paula** (58) rođena Kaufer (u Vršcu,
Banat), domaćica (dva sina Gaborovih
bila su zaposlena u Beogradu,
ubijena su aprila 1942)
196. **Garai Samuilo** (58) (rođen u Hacegu,
Rumunija, od oca Gotliba), učitelj,
ubijen u Beogradu

197. **Garai Regina** (55) rođena Lisauer, ubijena u Beogradu
198. **Garai Tibor** (28) (rođen u Bačkoj Palanci, Bačka), ubijen u Beogradu
199. **Gedeon Aleksandar** (55) (rođen u Čehoslovačkoj), slikar
200. **Gedeon Flora** (49) rođena Bergental (u Lazarevu, Banat), domaćica
201. **Geduldig Lujza** (23) ubijena u Beogradu
202. **Geduldig Sofija** (67) rođena Piliš (u Ečki, Banat, od oca Adolfa)
203. **Gere Aleksandar** (55) (od oca Jakova, ubijen u Beogradu (sin Imre je preživeo rat)
204. **Gere Bela** (34) (od oca Isidora), ubijen u Beogradu
205. **Gere Jelena** (1) (rođena u Subotici, Bačka), ubijena u Beogradu
206. **Gere Isidor** (63) (rođen u Nadselešu, Rumunija, od oca Jakoba i majke Karoline, rođene Kaufman), penzioner
207. **Gere Jozefina** rođena Berković (u Munkaču, Ukrajina), domaćica
208. **Gere Leopoldina** (59) rođena Štraser, udovica, ubijena u Beogradu
209. **Gere Malvin** (rođen u Žablju, Bačka), ubijen u Beogradu
210. **Gere Rozi** (33) (od oca Aleksandra), ubijena u Beogradu
211. **Gere Bežika** (od oca Aleksandra)
212. **Gere Hajnalka** (28) rođena Jelenik, domaćica, ubijena u Beogradu
213. **Gere Šandor** (45) (rođen u Desestu, oblast Maramureš, Rumunija, od oca Jakova i majke Mine), ubijen decembra 1941. na Sajmištu (porodica Gere je stanovala u ulici 29. novembra broj 29)
214. **Gere Malvina** (43) rođena Vajcenhofer (u Šajkašu, Bačka, od oca Armina i majke Malke), domaćica, ubijena na Sajmištu 1942.
215. **Gerstman Jovanka** (78) (rođena u Čakovcu, Hrvatska, od oca Alberta)
216. **Glik Gavra** (65)
217. **Glik Emanuel** (rođen u Vilagošu, Rumunija, od oca Abrahama)

218. **Gliksman Mavro** (46) (rođen u Jarkovcu, Banat, od oca Samuela i majke Amalije, rođene Lebinger), ubijen u Beogradu
219. **Gliksman Šarlota** (39) rođena Kon (u Osijeku, Hrvatska), ubijena u Beogradu
220. **Gliksman Kata** (17) ubijena u Beogradu
221. **Gliksman Josif** (13) ubijen u Beogradu
222. **Gliksman Nikola** (41) ubijen u Beogradu
223. **Gliksman Maksa** (41) Mavrov brat (rođen u Jarkovcu, Banat), ubijen decembra 1941. na Sajmištu (majka braće Gliksman, Amalija, živela je ili se zatekla u Budimpešti, odakle je 1944. deportovana u Aušvic)
224. **Glinert Ilka** (59) rođena Levi (u Mađarskoj), udovica, domaćica, ubijena u Beogradu
225. **Goldberger Ladislav** (52) (rođen u mestu Šalgovce, Slovačka, od oca Adolfa i majke Ane, rođene Štern), trgovac (porodica Goldberger je stanovala u ulici Kneza Mihaila Obrenovića broj 2)
226. **Goldberger Irma** (44) rođena Filipon (u Pančevu, Banat), domaćica
227. **Goldberger Hedviga** (20)
228. **Goldberger Erih** (9)
229. **Goldberg(er) Mihajlo – Mihalj** (67) (rođen u Bukaču, Poljska, od oca Josifa), vlasnik sajdzijiske i zlatarske radnje (osnovane 1900. godine)
230. **Goldberg(er) Evgenija** (64) rođena Lederer (u Novom Sadu, Bačka, od oca Mavra – Mora i majke Jelene, rođene Krishaber), domaćica, ubijena na Sajmištu 1942. godine
231. **Goldman Aleksandar – Šanji** (31) (rođen u Vrbasu, Bačka, od oca Isidora i majke Etel, rođene Levi), trgovački pomoćnik, streljan u Jabuci oktobra 1941. (Aleksandar Goldman je stanovao u ulici 29. novembra broj 12)
232. **Goldman doktor Josif** (75) (rođen u Kikindi, Banat, od oca Benjamina), advokat
233. **Goldman Maks – Mikša** (55) (od oca Šamuela i majke Jakobe), fotograf, ubijen na Sajmištu 1941.
234. **Goldman Juliška – Julka** (44) rođena Palfi (u Brčkom, Bosna i Hercegovina, od oca Aharona i majke Zelme), domaćica, ubijena na Sajmištu 1941. (sina Ervina, činovnika

- u Zagrebu, ustaše su ubile 1941. na Velebitu i bacile u jamu Jadovno)
235. **Goldman Regina** (68) rođena Handelsburger
236. **Goldštajn Aleksandar – Šandor** (47)
(od oca Josifa – Jožefa i majke Beti, rođene Ulman), ubijen na Sajmištu ili streljan u novembru 1941.
237. **Goldštajn Etel** (39) rođena Šulman (od oca Jakoba), ubijena na Sajmištu
238. **Goldštajn Ana – Ani** (12) učenica, usmrćena na Sajmištu
239. **Goldštajn Nikola** (8) učenik, usmrćen na Sajmištu
240. **Goldštajn Mor** (60) Aleksandrov brat, trgovački pomoćnik
241. **Goldštajn Maksa – Maks** (56) treći brat, ubijen u Beogradu
242. **Goldštajn Natan** (53) četvrti brat, ubijen na Sajmištu 1942.
243. **Goldštajn Gizela – Giza** (51) sestra, trgovkinja, ubijena na Sajmištu 1942.
244. **Goldštajn Mariška** (43) druga sestra
245. **Goldštajn Zelma**, treća sestra
246. **Goldštajn Beti** (79) rođena Ulman, Josifova udovica, domaćica, usmrćena na Sajmištu 1942. (Beti Goldštajn i članovi njene porodice stanovali su u ulici Cara Dušana broj 131)
247. **Goldštajn Julius** (56) (rođen u Istanbulu, Turska, od oca Armina i majke Helene), trgovac
248. **Goldštajn Paula** (51) rođena Frelih
249. **Goldštajn Hari** (27) (rođen u Atini, Grčka)
250. **Goldštajn Mor** (60) (od oca Jožefa)
251. **Goldštajn Roza** (59) (od oca Adolfa i majke Pauline, rođene Mangold), domaćica (Roza Goldštajn je stanovala u Daničićevoj ulici broj 22)
252. **Gere – Goldštajn Jelisaveta** (61)
Rozina sestra, učiteljica
253. **Gomboš Šandor** (46) trgovac, ubijen u Beogradu
254. **Gomboš Irena** (41) (rođena u Bajmoku, Bačka, od majke Fani), ubijena na Sajmištu
255. **Gomboš Šandorovo i Irenino dete** (15)
256. **Gomboš Lea** (13)

257. **Gomboš Šandorovo i Irenino dete** (3)
258. **Greber Donat** (44) (rođen u Ečki, Banat, od oca Isidora)
259. **Grin Eugen** (47) (rođen u Velikom Bečkerek, Banat, od oca Šimona i majke Terezije, rođene Gutman), trgovac
260. **Grin Hajnc** (19) (rođen u Beču, Austrija, od oca Eugena)
261. **Grin Greta** (19) rođena Grinvald (u Beču, Austrija)
262. **Grin Hajnrih – Heri** (37) (rođen u Novom Bečeju, Banat, od oca Mavra i majke Neli), trgovac ječmom (prebegao u Titel, mađarsku okupacionu teritoriju, odakle je deportovan), ubijen na Sajmištu 1942.
263. **Grinban Vilmoš** (27) (rođen u Kanjiži, Banat, od oca Frideša), ubijen u Beogradu
264. **Grinban Margita** (54) (rođena u Kanjiži, Banat, od oca Lajoša), ubijena u Beogradu
265. **Grinbaum Margita** (39) (rođena u Dardi, Hrvatska, od oca Ise i majke Sofije, rođene Fišer), trgovkinja (Margita Grinbaum je stanovala u ulici Kralja Aleksandra Prvog Karadorđevića broj 19)
266. **Grinberger Geza** (36) (rođen u Temišvaru, Rumunija)
267. **Grinberger Gizela** (67) rođena Mesinger (od oca Henriha i majke Johane), udovica, domaćica
268. **Grinberger Juliška** (39) (rođena u Kovačici, Banat, od oca Mavra), domaćica, ubijena na Sajmištu februara 1942.
269. **Grinberger Hermina** (42) (rođena u Rumuniji, od oca Emanuela), činovnica, ubijena na Sajmištu
270. **Grinsman Šarika** (38) (rođena u Vršcu, Banat, od oca Davida), domaćica, ubijena u Beogradu
271. **Grinfeld Armin** (47) (rođen u Temišvaru, Rumunija, od oca Josifa), ubijen u Beogradu novembra 1941.
272. **Grinfeld Elizabeta** (43) rođena Šapira (u Deti, Rumunija)
273. **Grinfeld Eva** (16) učenica, verovatno je umrla u Beogradu avgusta 1941.

274. **Grinfeld Anton – Antal – Eci** (12)
ubijen na Sajmištu
275. **Grinfeld Elza** (51) (rođena u Apatinu, Bačka, Velikom Bečkereku, Banat ili u Rumuniji),
domaćica, ubijena u Beogradu
276. **Grinfeld Klara** (29) rođena Grinfeld
(u Bačalmašu, Mađarska, od oca Armina
i majke Elze, rođene Špira) (Klara Grinfeld
je stanovala u ulici Jovana Popovića broj 14)
277. **Grinfeld Ladislav** (34) (rođen u Rumuniji,
od oca Martina), činovnik, ubijen u Beogradu
278. **Grinfeld Špira** (49) (rođen u Deti,
Rumunija, od majke Elze)
279. **Gros Adolf**, trgovac kožom (Adolf Gros
je stanovao u ulici Koče Kolarova broj 23)
280. **Gros Etelka** (55) rođena Heler
(u Melencima, Banat), ubijena u Beogradu
281. **Gros Martin** (60) (rođen u Velikom
Komlošu, Rumunija, od oca Davida),
vlasnik kafane „Beograd“, ubijen u Beogradu
282. **Gros Eugenija**, rođena Klajn
(u Beloj Crkvi, Banat, od majke Haje)
283. **Gruber Ela** (49) (rođena u Velikom
Komlošu, Rumunija ili u Mađarskoj),
ubijena u Beogradu
284. **Gruber Ida** (71) rođena Finklštajn,
domaćica, ubijena u Beogradu
285. **Gruber Pavle** (45) ubijen u Beogradu
286. **Guldner Josif**, trgovac (Josif Guldner
je stanovao u ulici Toše Jovanovića broj 1)
287. **Gusman Zelma** (57) rođena Klajn
(u Tomaševcu, Banat, od oca Jakoba),
domaćica, ubijena u Beogradu
288. **Gusman Tibor** (36) (rođen u Perlezu,
Banat), ubijen u Beogradu
289. **Gutman Berta** (59) rođena Gutman
(od oca Jakoba), ubijena u Beogradu
290. **Gutman Daniel** (57) trgovac,
ubijen u Aušvicu
291. **Gutman Gizela** (47) rođena Langfelder
(od oca Jakoba), domaćica, ubijena u
Beogradu
292. **Gutman Anika** (27) (od oca Daniela – Danija
i majke Gizele, rođene Langfelder),
ubijena u Beogradu
293. **Gutman Pali**, Anikin sin

294. **Gutman Imre** (27) (od oca Mavra i majke Julije, rođene Ormoš), trgovac, ubijen u Beogradu (porodica Gutman je stanovala u Zmaj Jovinoj ulici broj 38)
295. **Gutman Jelisaveta** (31) Imreova sestra, domaćica, ubijena u Beogradu
296. **Gutman Pavle** (21) (rođen na Kosovu), ubijen u Beogradu
297. **Gutman Terezija** (51) rođena Stajner (u Kiškunfeledhazi, Mađarska), udovica, domaćica, usmrćena u petrovgradskoj sinagogi
298. **Davidović Fani** (75) rođena Kiš (u Celdemelgu, Mađarska), domaćica
299. **Dajč Aleksandar** (57) (rođen u Čurugu, Bačka, od oca Ignaca i majke Katalin, rođene Kon), trgovački pomoćnik (porodica Dajč je stanovala u ulici 29. novembra broj 12)
300. **Dajč Vilma** (56) rođena Brumer (u Beodri – Dragutinovu – Novom Miloševu, Banat, od oca Bemata [verovatno Bernat]), domaćica, ubijena na Sajmištu 1942. (sin Josif je bio u Senti)
301. **Dajč Andrija – Andri** (37) (od oca Samuila – Samuela), ubijen 1945. u Ravensbriku
302. **Dajč Samuel** (74) (rođen u Velikom Svetom Nikoli, Rumunija, od oca Morica i majke Julije, rođene Bem)
303. **Dajč Bernard** (51) (rođen u Golubincima, Srem, od oca Moše i majke Rivke), trgovac, ubijen u Beogradu
304. **Dajč (Dejč) Bernat** (29) (rođen u Novom Sadu, Bačka), ubijen u Beogradu
305. **Dajč Valerija** (62) (rođena u Budimpešti, Mađarska), ubijena u Beogradu
306. **Dajč Vilma** (51) (rođena u Senti, Banat, od oca Mora)
307. **Dajč Vilmoš** (64) (rođen u Beloj Crkvi, Banat, od oca Filipa i majke Regine, rođene Poper), dnevničar u fabrici žita (porodica Dajč je stanovala u Miletičevoj ulici broj 61)
308. **Dajč Vilmoš** (50) (rođen u Senti, Banat, od oca Mavra – Mora i majke Laure, rođene Han), trgovački putnik (porodica Dajč je stanovala u ulici Nikole Pašića broj 26)

309. **Dajč Vilma** rođena Kon
(u Velikom Bečkereku, Banat), domaćica
310. **Dajč Gabriela – Ela** (59) rođena Kanic
(u Novom Bečeju, Banat, od oca Šandora i majke Roze), supruga Vilija – Cvija, domaćica, ubijena na Sajmištu 1942.
(nakon okupacije grada Gabriela i Ernest Dajč sklonili su se u Žitište, gde su uhvaćeni)
311. **Dajč Ernest** (30) Gabrielin sin
(rođen u Novom Bečeju, Banat), trgovac
312. **Dajč Emil** (61) (od oca Sigmunda),
suprug Elizabete rođene Kirlender, trgovac
313. **Dajč Sigmund** (31)
314. **Dajč Ervin** (26)
315. **Dajč Sigmund** (90) (rođen u Đeru, Mađarska, od oca Josifa i majke Roze, rođene Kauders)
316. **Dajč Emilija** (81) rođena Dajč (u Đuli, Mađarska, od oca Marka), domaćica, ubijena na Sajmištu marta 1942.
317. **Dajč Imre** (22) (rođen u Tarašu, Banat, od oca Vilmoša), činovnik, ubijen 12. oktobra 1941. u Beogradu
318. **Dajč Jakov**, trgovac žitom, usmrćen u Aušvicu (Jakov Dajč je stanovao u Miletićevoj ulici broj 11)
319. **Dajč Josif** (86) (rođen u Velikom Svetom Miklušu, Rumunija, od oca Morica i majke Julije, rođene Bem), izvoznik hrane, ubijen u Beogradu (porodica Dajč je stanovala u Miletićevoj ulici broj 9)
320. **Dajč Sidonija** (71) rođena Frajnd (u Beču, Austrija), domaćica, ubijena u Beogradu
321. **Dajč Julije – Đula – Đura** (55)
(rođen u Temerinu, Bačka, od oca Adolfa), trgovac, zatvoren maja 1941. pre deportacije, ubijen u Beogradu oktobra 1941.
322. **Dajč Irena** (50) rođena Halmoš
(u Banatskom Arandelovu, Banat), domaćica, zatvorena maja 1941. pre deportacije, usmrćena 1942.
323. **Dajč Magdalena** (22) (rođena u Velikom Bečkereku, Banat), domaćica, bačena u zatvor maja 1941. pre deportacije, ubijena 1942.
324. **Dajč Ladisiav** (28) Đulin i Irenin sin
(rođen u Velikom Bečkereku, Banat),

- apsolvent medicine (Ladislav i Julija Dajč su stanovali u ulici Carice Milice broj 3)
325. **Dajč Julija** (29) rođena Drezner (u Hamburgu, Nemačka), domaćica
326. **Dajč Martin** (65) (rođen u Segedinu, Mađarska, od oca Mora), trgovac, ubijen u Beogradu
327. **Dajč Olga** (65) rođena Šerkadi (u Topolki, Mađarska)
328. **Dajč Roza** (67) rođena Marberger (u Titelu, Bačka), ubijena u Beogradu
329. **Dajč Salomon** (71) (nepoznato mesto rođenja), trgovac, ubijen u Aušvicu
330. **Dajč Terezija** (81) rođena Klajn (u Ferendiji, Rumunija od majke Julije), udovica, domaćica, ubijena u Aušvicu 1944. (Terezija Dajč je stanovala u ulici 29. novembra broj 6)
331. **Dajč Cecilija** (55) rođena Dajč (u Lučinom Selu, Banat)
332. **Dim Šimon – Sima** (55) (rođen u Seređu, opština Bratislava, Slovačka, od oca Markusa i majke Fani), trgovac (porodica Dim je stanovala na Sokolskom keju broj 11), ubijen u Beogradu
333. **Dim Ida** (41) rođena Frajnd (u Pančevu, Banat), domaćica, ubijena na Sajmištu 1941.
334. **Dim Ana – Ani** (13) učenica, ubijena na Sajmištu 1941.
335. **Donat Laslo** (45) (rođen u Segedinu, Mađarska, od oca Aleksandra), ubijen decembra 1941. u Beogradu
336. **Donat Elvira** (35) (od oca Daniela), činovnica, ubijena decembra 1941. u Beogradu
337. **Donat Đura** (7) (rođen u Velikom Bečkereku, Banat), ubijen decembra 1941. u Beogradu
338. **Donat Leopold – Poldi** (5) (rođen u Subotici, Bačka), ubijen u Beogradu decembra 1941.
339. **Dubovic Zoltan** (51) (rođen u Bačkoj Topoli, Bačka, od oca Marka i majke Tereze, rođene Breslauer), krojač, usmrćen u Aušvicu aprila 1944. (porodica Dubovic je stanovala u ulici Đurđa Smederevca broj 82)

340. **Dubovic Marija** (44) rođena Klajn
(u mestu Kumane, Banat, od oca Mora),
domaćica, usmrćena aprila 1944. u Aušvicu
341. **Dubovic Marko** (17)
342. **Dubovic Lili** (13)
343. **Dubovic Terez (Roza)** (81) rođena Breslauer
(u Bačkoj Topoli, Bačka, od oca Marka
i majke Cili, rođene Lederer), udovica,
domaćica, usmrćena 1944. u Aušvicu
344. **Đarfaš Edmund** (69) (rođen u Budimpešti,
Mađarska, od oca Alberta Rozental),
generalni direktor D. D. (bračni par Đarfaš
je stanovao na Keju 2. oktobra broj 8)
345. **Đarfaš Ilona** (57) rođena Flajšman
(u Đeru, Mađarska), domaćica
346. **Đarfaš Jovan** (35) (sa prebivalištem
u Sarajlijinoj ulici broj 10)
347. **Đeneš (Đeneš) doktor Vilmoš ili Viktor**
(61) (rođen u Ečki, Banat, od oca Leopolda),
advokat, ubijen u Beogradu
(u nekim izvorima se navodi da je Leopold
Braun promenio ime u Vilmoš Đeneš)
348. **Đeneš Đura** (32) (od oca Huga i majke Ilone,
rođene Goldberger), privredni činovnik
(porodica Đeneš je stanovala u Masarikovoj
ulici broj 22)
349. **Đeneš Klara** (30) rođena Senci
(u Madaroveru, Mađarska)
350. **Đeneš Eva** (5) (rođena u Zagrebu, Hrvatska)
351. **Đeneš Šalomon** (84) (rođen u Đendešu,
Mađarska, od oca Jožefa Rozencvajga
i majke Katalin, rođene Visal), udovac,
penzioner (Šalomon Đeneš je stanovao
u ulici Miroslava Tirša broj 1)
352. **Edelman Malvina** rođena Gajringer
(u Nantu, Francuska, od oca Lajoša i majke
Fani, rođene Vajsman), Otova udovica,
penzionerka (Malvina Edelman je stanovala
u ulici Nikole Pašića broj 30, Malvinina
kćerka Etel je preživela kao katolkinja)
353. **Ekštajn Jelisaveta** (44) rođena Ekštajn
(u Budimpešti, Mađarska)
354. **Ekštajn Nikola** (54) (od oca Vilmoša
i majke Julije, rođene Dubovic), bravarski
pomoćnik (porodica Ekštajn je stanovala
u ulici Vojvode Petra Bojovića broj 2)

355. **Ekštajn Sofija** (64) rođena Štelcer
(u Striju, Zakarpatska oblast, Ukrajina),
domaćica
356. **Ekštajn Vili** (22)
357. **Ekštajn Edita** (21)
358. **Ekštajn Đura** (17)
359. **Ekštajn Samuilo – Samuel** (68)
(od oca Hermana i majke Ane,
rođene Kolberg), pekar, ubijen u Beogradu
360. **Ekštajn Franja** (47) (od oca Jovana
i majke Gizele, rođene Polak)
361. **Ekštajn Petar** (21) (rođen u Budimpešti,
Mađarska)
362. **Ekštajn Anton** (45) Franjin brat
363. **Ekštajn Jovan** (76) (od oca Adolfa), trgovac
kožom, vlasnik tvornice kože „Ekštajn
i sin“ (osnovane 1920), vlasnik prevoznog
preduzeća „Ekštajn i sin“
364. **Ekštajn Gizela** (66) rođena Polak
(u Đeru, Mađarska), trgovkinja kožom
365. **Ekštajn Herman** (39) (od oca Samuila),
zemljoposjednik (161 jutro zemlje),
ubijen u Beogradu
366. **Elek Viktor** (68) (rođen u Skalicama, Češka,
od oca Samuila), obešen u Petrovgradu 24.
aprila 1941.
367. **Elek Ela** (53) rođena Goldšparn
(u Beogradu, Srbija), ubijena u Beogradu
368. **Engel Herman**
369. **Engelsman Ružica** (34) rođena Knaker
(u Kutini, Hrvatska), domaćica
370. **Engelsman Mirko** (37) (rođen u Subotici,
Bačka, od oca Đule i majke Berte, rođene
Presburger), trgovac (porodica Engelsman
je stanovala u Čarnojevićevoj ulici broj 12)
371. **Engl Berta** (u Banatskoj Topoli, Banat),
Markusova udovica, domaćica (porodica Engl
je stanovala u ulici Toše Jovanovića broj 30)
372. **Engl Adriana** (36) (rođena u Svetom
Mihajlu), pomoćnica u modističkoj radnji
373. **Engl Lili** (26) (rođena u Ečki, Banat)
374. **Engl Blanka** (30) rođena Rozenberg
(u Zagrebu, Hrvatska)
375. **Engl doktor Nikola** (35) (rođen u Kikindi,
Banat, od oca Pavla – Paje i majke Franciške,
rođene Švajger), advokat (Nikolina braća,

- Đura i Karlo i snaja Blanka, rođena Rozenberg, živeli su u Zagrebu) (porodica Engl je stanovala u Miletićevoj ulici broj 64)
376. **Engl Irena** (31) rođena Fridman (u Podravskoj Slatini, Hrvatska), domaćica
377. **Englender Aleksandar** (41) (rođen u Vršcu, Banat, od oca Ignaca i majke Lujze, rođene Šlezinger), trgovac (porodica Englender je stanovala u ulici Cara Dušana broj 37)
378. **Englender Šari** (40) rođena Dajč (u Senti, Banat), domaćica
379. **Erdeš doktor Eugen**
380. **Erhedi (Eredi) Mano** ubijen u Beogradu
381. **Erhedi Eva** domaćica, ubijena u Beogradu
382. **Zalcman Ljudevit – Lajoš** (58) (rođen u Granovu, Rusija, od oca Abrahama), ubijen u Beogradu
383. **Zalcman Janka** (56) rođena Širma (u mestu Humone, Rusija), domaćica, ubijena u Beogradu
384. **Zalcman Veronika** (22) (rođena u Budimpešti, Mađarska)
385. **Ziherman Gina** (65) rođena Trajer (u Vršcu, Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
386. **Ziherman Klara** (61) (rođena u Pančevu, Banat), domaćica, ubijena u Beogradu oktobra 1941.
387. **Ziherman Leo** (26) (od oca Josifa), ubijen u Beogradu novembra 1941.
388. **Ziherman Martin – Marci** (24) Leov brat, ubijen u Beogradu oktobra 1941.
389. **Ivanji doktor Moric – Mavro** (74) (od oca Leopolda), lekar, počinio je samoubistvo kada su nacisti ušli u Petrovgrad
390. **Ivanji Felicija** (65) rođena Vajs, popila otrov koji joj je suprug dao kada su nacisti ušli u Petrovgrad
391. **Ivanji doktor Franja – Ferenc** (42) (od oca Morica – Mavra i majke Felicije, rođene Vajs), lekar – ginekolog, streljan novembra 1941. u Topovskim šupama
392. **Ivanji doktor Moric – Mavro** (74) otac Leopold, lekar, počinio samoubistvo kada su nacisti ušli u Petrovgrad

393. **Ivanji Šomlo doktor Ida** (40) (rođena u Vršcu, Banat, od oca Samuila), ubijena na Sajmištu
394. **Javor Ava – Eva** (43) rođena Temer (od oca Aleksandra i majke Irme), Josifova supruga, domaćica, počinila je samoubistvo po ulasku nacista u Petrovgrad
395. **Jagoda doktor Julije** (53) (rođen u Plocku, Poljska, od oca Jakoba), lekar, ubijen krajem 1941. (postoje indicije da je porodica Jagoda prebegla iz Graca pred nacističkim nadiranjem, stanovala je u Svetosavskoj ulici broj 8)
396. **Jagoda Edit** (36) rođena Štajner (u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Juliusa i majke Helene), lekarka, usmrćena najverovatnije na Sajmištu (porodica Jagoda je pokušala da pobegne u Mađarsku, odakle je deportovana u NDH, sin Tomi je preživeo rat)
397. **Jakobi Đorđe – Georg** (50) (rođen u Nemačkoj, od oca Isidora i majke Toni), suprug Milke rođene Geršić (prebegao u Petrovgrad iz Drezdena nakon dolaska nacista na vlast u Nemačkoj)
398. **Jakobović Eliezer** (29) (rođen u Temišvaru, Rumunija), glavni kantor, obešen u Petrogradu 1941.
399. **Jakobović Cipora** (22) rođena Rut – Rot – Renet (u Senti, Banat, od oca Jicaka i majke Gite), domaćica, ubijena na Sajmištu
400. **Jakobović Zahava** (3) ubijena na Sajmištu
401. **Jakobović Ladislav** šurak Mandela Rota, streljan u Jabuci
402. **Jalon Rika** (51) (od oca Mošea i majke Blume), Avrahamova supruga, najverovatnije je počinila samoubistvo prilikom ulaska nacista u Petrovgrad
403. **Jelinek Mihailo** (44) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Jozefa i majke Roze, rođene Fridman), zubni tehničar (porodica Jelinek je stanovala u ulici Đure Salaja broj 4)
404. **Jelinek Ester** (43) rođena Rajn (u Stanišiću, Bačka), domaćica
405. **Jelinek Zoltan** (19) (rođen u Stanišiću, Bačka)
406. **Julius Marija** (84) rođena Ajsner, domaćica, ubijena u Beogradu

407. **Jung Gizela** (44) rođena Štajner
(u Begejcima, Banat, od oca Arona
i majke Aranke, rođene Vajnštajn), udovica,
penzionerka (Gizela Jung je stanovala
u ulici Toše Jovanovića broj 50)
408. **Kadelsburger Berta** (88) rođena Šlezinger,
udovica trgovca, domaćica
(Berta Kadelsburger je stanovala
u ulici Borisa Kidriča broj 6)
409. **Kadelsburger Jelena** (26)
410. **Kadelsburger Leopold** (od oca Davida
i majke Leone, rođene Šlezinger), trgovac
411. **Kalai Eugen** (56) (rođen u Novom Bečeju,
Banat, od oca Mavra i majke Karoline, rođene
Fajn), trgovac žitom
412. **Kalai Irena** (49) rođena Vamoš
(u Kapošvaru, Mađarska)
413. **Kalai Karolina** (77) rođena Fajn
(u Čanadu, Rumunija), udovica, domaćica
414. **Kalin doktor NN** (53) (nepoznato mesto
rođenja, od majke Sare), ubijen u Aušvicu
415. **Kalin doktorova supruga**
416. **Kalin Mira** (10)
417. **Kalman Mihajlo** (66) (rođen u Kečkemetu,
Mađarska, od oca Gabora), radnik,
ubijen na Sajmištu ili streljan septembra 1941.
418. **Kalman Friderika – Frida** (51)
rođena Kurtag (u Lugošu, Rumunija),
domaćica, ubijena na Sajmištu
ili streljana septembra 1941.
419. **Kalman doktor Franja** (43)
(rođen u Subotici, Bačka, od oca Hermana),
lekar (porodica Kalman je stanovala
na Trgu slobode)
420. **Kalman Franjina supruga**
421. **Kaniža Armin** (52) (od oca Martina
i majke Zelme, rođene Bergental),
privredni činovnik (porodica Kaniža
je stanovala u ulici Koče Kolarova broj 8)
422. **Kaniža Leona** (54) rođena Rot
(u Vukovaru, Hrvatska), domaćica
423. **Kanic Bela** (49) (rođen u Novom Bečeju,
Banat, od oca Aleksandra),
ubijen u Beogradu
424. **Kanic Jovanka** (48) rođena Rozenfeld,
ubijena u Beogradu

425. **Kanic Alfred** (30)
426. **Kardoš Jene** (33) (rođen u Tarašu, Banat, od oca Lipota i majke Šarlote – Sare, rođene Rozenberg), apotekarski pomoćnik, ubijen u Beogradu (Jene Kardoš je stanovao u ulici Carice Milice broj 38)
427. **Kardoš Matija**, staretinar (Matija Kardoš je stanovao u Ruvarčevoj ulici)
428. **Kardoš Pavle** (19) (od oca Imrea i majke Dore), student, ubijen na Sajmištu
429. **Kardoš udovica doktora Šamua K.** (68) rođena Goldštajn (u Zemunu, Srbija, od oca Franje i majke Roze)
430. **Kartal doktor Arpad** (63) (rođen u Staroj gori, Slovačka, od oca Mihala), advokat, ubijen Beogradu
431. **Kartal Jelena – Ilona** (53) rođena Dajč (u Modošu, Banat, od oca Hermana i majke Emilije), domaćica, ubijena u Beogradu
432. **Kasovic Livija** (26) (rođena u Mađarskoj), ubijena u Beogradu
433. **Kasovic Ema** (62) rođena Volf (u Lugošu, Rumunija, od oca Salomona i majke Fani, rođene Levental), udovica trgovca Morica Kasovica (rođenog 1866. u Begejcima, Banat), ubijena na Sajmištu 1942. (Moricov i Emin najstariji sin Oskar (39) živeo je u Beču, odakle je deportovan i ubijen u Dahauu, drugi sin Imre (36) knjigovođa, živeo je u Koložvaru, Mađarska, odakle je 1944. deportovan u Aušvic, treći sin Rudolf, lekar, živeo je ili se zatekao u Budimpešti, gde su ga ubili mađarski nacisti – njilaši – 1944)
434. **Keler Franja – Franc** (62) (rođen u Aradu, Rumunija, od oca Josifa), činovnik, ubijen u Beogradu
435. **Keler Šarlota** (61) rođena Šlezinger (u Debeljači, Banat, od oca Mora), domaćica, ubijena u Beogradu (dva sina Kelerovih su iz Pančeva odvedena u Topovske šupe)
436. **Kemeneš Oskar** (60) (rođen u Šopronu, Mađarska, od oca Mora i majke Ernestine, rođene Friš), činovnik
437. **Kemeneš Jelisaveta – Elizabeta** (53) rođena Dajč (u Jaši Tomiću, Banat,

od oca Hermana i majke Emilije, rođene Dajč), domaćica, ubijena na Sajmištu maja 1942.

438. **Kemenj (Kemin) Arpad** (48) (rođen u Kovinu, Banat, od oca Ignjatka i majke Jane) trgovac, ubijen na Sajmištu
439. **Kemenj Ela** (48) (rođena u Braljini, opština Čičevac, Srbija, od oca Samuela), Arpadova supruga, domaćica, ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
440. **Kemenj Dora** (27) studentkinja, streljana u Beogradu 15. oktobra 1941.
441. **Kemenj Jovanka – Janka** (23) činovnica, ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
442. **Kemenj Estera** (21) ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
443. **Kemenj Đorđe – Đuri** (18) učenik, ubijen na Sajmištu
444. **Kemenj Pavle** (18) učenik, ubijen na Sajmištu 6. maja 1942.
445. **Kemenj Ignjatko** (76) (rođen u Senti, Banat) (Ignjatko Kemenj je stanovao na Žitnom trgu broj 5)
446. **Kemenj Gabrijela** (46) rođena Štajner (u Žombolju, Rumunija), ubijena u Beogradu
447. **Kempfer Jozefina** (55) rođena Ekštajn (od oca Daniela), domaćica, ubijena na Sajmištu
448. **Kende Ernest** (45) (rođen u Trenčinu, Slovačka, od oca Vilmoša – Vilima), suprug Lili rođene Hercog, trgovac, ubijen u Beogradu
449. **Kende Ana** (17) Ernestova kćerka
450. **Kenig David** (65) (rođen u Senti, Banat, od oca Bernarda i majke Katarine) (porodica Kenig je stanovala je u Knićaninovoj ulici broj 4)
451. **Kenig Žaneta** rođena Engl (u Ečki, Banat, od oca Bernarda), domaćica
452. **Kepih Arpad** (43) (od oca Aleksandra i majke Rozalije, rođene Abeles) (porodica Kepih je stanovala je u Mužlji, ulici Servo Mihalja broj 2)
453. **Kepih Rozalija** (73) rođena Abeles (u Itebeju, Banat), udovica
454. **Kinstler doktor Luj** (45) (rođen u mestu Kosov, Poljska, od oca Mihaila),

- otorinolaringolog, ubijen u Beogradu
(porodica Kinstler je prebegla iz Poljske
nakon nacističke okupacije te zemlje)
455. **Kinstler Fani** (44) rođena Šakal
(u Kolomiji, Poljska), ubijena u Beogradu
456. **Kinstler Aleksandar** (16) (rođen u Beču,
Austrija), ubijen u Beogradu
457. **Kinstler Vera** (14) (rođena u Pljevljima,
Crna Gora), ubijena u Beogradu
458. **Kiršner Pavle** (49) (rođen u Varaždinu,
Hrvatska, od oca Natana i majke Sidonije,
rođene Rozenberger), privredni činovnik
(porodica Kiršner je stanovala u ulici Knez
Mihaila Obrenovića broj 1)
459. **Kiršner Jelena** (30) rođena Rot
(u Trnavi, Slovačka), domaćica
460. **Klajn doktor NN** (star oko 40 godina)
pedijatar ili lekar opšte prakse
461. **Klajn Adolf** (49) (rođen u Novom Miloševu,
Banat, od oca Ignaca i majke Jozefine,
rođene Rozenfeld), trgovac
462. **Klajn Albert** (52) (rođen u Kumanu, Banat,
od oca Morica i majke Line, rođene Lajtner),
privatni nameštenik
463. **Klajn Andor** (52) (rođen u Novom Bečeju,
Banat, od oca Moroa), ubijen u Beogradu
464. **Klajn Andrija** (33) (rođen u Doroslovu,
Bačka, od oca Geze i majke Serene, rođene
Gutman), privredni činovnik (porodica Klajn
je stanovala u Miletićevoj ulici broj 20)
465. **Klajn Gizela – Gizi** (41) rođena Najzer
(u Ilandži, Banat), domaćica,
ubijena u Beogradu
466. **Klajn Aranka** (47) (od oca Isidora),
ubijena u Beogradu
467. **Klajn Arnold** (46) ubijen u Beogradu
468. **Klajn Arpad** (43) (od oca Isidora), činovnik,
ubijen u Beogradu
469. **Klajn Ivan** (10) učenik, ubijen u Beogradu
470. **Klajn Boriška** (51) domaćica,
ubijena u Beogradu
471. **Klajn David** (41) (od oca Mošea
i majke Line), trgovac, ubijen u Beogradu
472. **Klajn Josif – Joško** (15) učenik,
ubijen u Beogradu
473. **Klajn Šlomo** (13)

474. **Klajn Deže** (41) (rođen u Kumanu, Banat, od oca Mora i majke Line, rođene Lajtner), činovnik ili radnik (porodica Klajn stanovala je u Miletićevoj broj 18)
475. **Klajn Jelena – Helena** (39) rođena Porterer (u Tisafeldvaru od oca Josifa i majke Cecilije), domaćica, ubijena na Sajmištu
476. **Klajn Aleksandar** (12)
477. **Klajn Pavle** (11) učenik, ubijen u Beogradu
478. **Klajn Ignac** (81) (rođen u Bašaidu, Banat, od oca Adolfa i majke Johane, rođene Švarc (Ignac Klajn je stanovao u Jevrejskom sirotinjskom domu u ulici Nikole Pašića broj 9)
479. **Klajn Ilonka** (37) domaćica, ubijena u Beogradu
480. **Klajn Janka** (48) (od oca Isidora), ubijena u Beogradu
481. **Klajn Jelisaveta** (39) rođena Rajn (u Svetozaru Miletiću, Bačka), domaćica, Albertova udovica (porodica Klajn je stanovala u ulici Koče Kolarova broj 29)
482. **Klajn Terezija – Terika** (13) ubijena u Beogradu
483. **Klajn Jovanka** (36) rođena Klajn (u Lukićevu, Banat, od oca Ignaca)
484. **Klajn Ladislav** (43) (rođen u Kanjiži, Banat, od oca Žigmonda), činovnik, ubijen u Beogradu
485. **Klajn Laura** (38) ubijena u Beogradu
486. **Klajn Ljudevit** (68) (rođen u Hodmezevašarhelju, Mađarska, od oca Martina i majke Beti, rođene Fridman), penzioner (porodica Klajn je stanovala u ulici Save Tekelije broj 25)
487. **Klajn Irma** (66) rođena Kapler (u mestu Čepa, Mađarska), domaćica
488. **Klajn Eržebet** (35) (rođena u Našicama, Hrvatska), privredna činovnica
490. **Klajn Marko** (53) (rođen u Itebeju, Banat, od oca Leopolda), ubijen u Beogradu
491. **Klajn Ela** (47) rođena Vajs (u Temišvaru, Rumunija)
492. **Klajn Jene** (28)
493. **Klajn Gizela** (16) ubijena u Beogradu
494. **Klajn Mor** (41) ubijen u Beogradu

495. **Klajn Natan** (79) (rođen u Varjašu, Rumunija, od oca Adolfa i majke Johane), trgovac
496. **Klajn Regina** (37) rođena Hofman (u Etvešfalvi, Čehoslovačka), domaćica, Adolfova udovica (porodica Klajn je stanovala u Dalmatinskoj ulici broj 10)
497. **Klajn Arpad** (9)
498. **Klajn Roži** (42) rođena Fraj (u Ilandži, Banat)
499. **Klajn Simon** ubijen u Beogradu
500. **Klajn Fani** (39) (rođena u Margiti, oblast Maramureš, Rumunija, od oca Natana i majke Sare), krojačica, ubijena u Aušvicu (prebegla iz Rumunije u selo Aradac)
501. **Klajn Filip** (47) (rođen u Vršcu, Banat, od oca Adolfa), ubijen u Beogradu
502. **Klajn Filip** (37) činovnik, ubijen u Beogradu
503. **Klajn Cecilija** (66) rođena Klajn (u Ečki, Banat)
504. **Klajn Šarlota** (38) (od oca Danijela)
505. **Kovač Andor** (64) (rođen u Bekeščabi, Mađarska, od oca Makse), ubijen u Beogradu
506. **Kovač Ida** (65) (rođena u Zemunu, Srbija) (slepa Ida Kovač stanovala je u ulici Koče Kolarova broj 4)
507. **Kovač Marija** (58) rođena Šalhof (u Segedinu, Mađarska), ubijena u Beogradu
508. **Kovač Ferenc** (41) ubijen u Beogradu 30. decembra 1941.
509. **Kolan Andor** (52) (rođen u Bečeju, Bačka, od oca Mavra), činovnik, ubijen novembra 1941. u Beogradu
510. **Kolb Isidor** (76) (rođen u Jaši Tomiću, Banat ili Laliću, Bačka, od oca Lipota), zanatlija, ubijen u Beogradu
511. **Kolb Paula** Isidorova kćerka
512. **Kološ Filip** (47) (od oca Franje)
513. **Kološ Zlata ili Irenka** (39) rođena Fridrih (u mestu Novo Čiće, Hrvatska)
514. **Kološ Rudolf** (11)
515. **Kon Albert** (38) (od oca Lipota), ubijen u Beogradu
516. **Kon Judit** (7)
517. **Kon Ana** (78) (rođena u Adi, Banat, od oca Leopolda i majke Beti, rođene Haker) (Ana Kon je stanovala u Petefijevoj ulici broj 8)

518. **Kon Andrija** (35) ubijen u Beogradu
519. **Kon Bert** [ili Berta] rođena Štern
(u Jaši Tomiću, Banat, od oca Simona),
ubijena u Beogradu
520. **Kon Vilma** (59) (rođena u Adi, Banat,
od oca Adolfa), domaćica,
ubijena u Beogradu
521. **Kon Franja** (Kovač) (43) (rođen u Čantaviru,
Bačka, od oca Marka)
522. **Kon David** (62) (od oca Sigmunda),
vlasnik hotela „Ruža“ (hotel „Vojvodina“),
ubijen u Beogradu
523. **Kon Dezider – Deže** (44)
(rođen u Beogradu, Srbija ili Mađarskoj,
od oca Davida), vlasnik sajdzijске
i zlatarske radnje (osnovane 1933),
streljan u Beogradu 15. oktobra 1941.
524. **Kon Giza [Gizela]** (42) rođena Štajner
(u Jaši Tomiću, Banat, od oca Šmuela
[ili Šamuela] i majke Roze), trgovkinja,
ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
525. **Kon Jovanka** (20) ubijena u Beogradu
526. **Kon Janka – Jana** (18) studentkinja,
ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
527. **Kon Roza – Ružica – Ruža** (16)
studentkinja, ubijena na Sajmištu
6. maja 1942.
528. **Kon Tibor** (35) (rođen u Beogradu, Srbija
ili Mađarskoj), Deziderov brat,
ubijen u Beogradu 15. oktobra 1941.
529. **Kon Ema** (49) domaćica,
ubijena u Beogradu
530. **Kon Ibojka** (33) rođena Štajner
(u Banatskom Arandelovu, Banat),
ubijena u Beogradu
531. **Kon Ida** (65) rođena Kovač (u Zemunu,
Srbija)
532. **Kon Imre** (17) (od majke Berte),
ubijen u Beogradu
533. **Kon Jelisaveta** (31) rođena Kon
(u Čantaviru, Bačka), ubijena u Beogradu
534. **Kon Jene** (9) učenik, ubijen u Beogradu
535. **Kon Jovanka** (69) (rođena u Ečki, Banat),
Mirkova udovica, domaćica (stanovala u Ečki)
536. **Kon Julija** (65) rođena Šefer (u Bačkoj
Palanci, Bačka), ubijena u Beogradu

537. **Kon Julijana** (rođena u Zagrebu, Hrvatska),
domaćica, počinila je samoubistvo kada su
nacisti okupirali Petrovgrad
538. **Kon Ladislav** (31) (rođen u Sarajevu,
Bosna i Hercegovina, od oca Dragutina
i majke Sidonije, rođene Sekulec), činovnik
pri železnici (Ladislav Kon je stanovao
u Železničkoj ulici broj 13, bio je oženjen,
ali broj članova porodice i njihova
sudbina nisu poznati)
539. **Kon Lajoš** (51) (od oca Davida),
streljan u Beogradu 15. oktobra 1941.
540. **Kon Lajoš** (44) (rođen u Kovinu, Banat,
od oca Ignjata – Ignaca i majke Jane),
zanatlija, ubijen na Sajmištu
541. **Kon Berta** (45) rođena Štajner
(od oca Samuela), domaćica,
ubijena na Sajmištu 6. maja 1942.
542. **Kon Ernest – Erne** (21) student,
streljan u Beogradu 15. oktobra 1941.
543. **Kon Imre – Mirko** (19) student,
streljan u Beogradu 15. oktobra 1941.
544. **Kon Ladislav** (15) učenik,
streljan u Beogradu 15. oktobra 1941.
545. **Kon Deže** (43) (rođen u Kovinu, Banat),
Lajošev brat, ubijen u Beogradu
546. **Kon Gabor** (38) (rođen u Kovinu, Banat),
treći brat, činovnik, ubijen u Beogradu
547. **Kon Mihajlo** (3) ubijen u Beogradu
548. **Kon Mariška** (rođena u Kovinu, Banat,
od oca Ignjata i majke Jane)
549. **Kon Ignjat** (70) (rođen u Tarašu, Banat,
od oca Lajoša i majke Johane, rođene Grin),
trgovac
550. **Kon Laslo** (56) (rođen u Melencima,
Banat, od oca Arona i majke Johane,
rođene Heler), privredni činovnik, ubijen u
Beogradu (porodica Kon je stanovala u Prvoj
proleterskoj ulici broj 39)
551. **Kon Bjanka** (49) rođena Dajč (u Kikindi,
Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
552. **Kon Endre** (18) ubijen u Beogradu
553. **Kon doktor Leopold** (61) (rođen u Ečki,
Banat, od oca Davida i majke Žanet,
rođene Polak), advokat (porodica Kon
je stanovala u Miletićevoj ulici broj 7)

554. **Kon doktor Regina** (58) rođena Fišer (u Lipto Svetom Miklošu, Slovačka), prva lekarka u Petrovgradu, ginekolog
555. **Kon Lola** (38) (rođena u Vršcu, Banat, od oca Mavra), ubijena u Beogradu
556. **Kon Mavro** (67) (rođen u Velikim Žavima, Rumunija, od oca Hermana), ubijen u Beogradu
557. **Kon Malvin** (58) ubijen u Beogradu
558. **Kon Mariška** (29) ubijena u Beogradu
559. **Kon Margita** (65) (rođena u Bečeju, Bačka, od oca Samuela i majke Jozefine, rođene Kisaber), udovica, domaćica
560. **Kon Nandor** (43) (rođen u Kovačići, Banat, od oca Bernarda), ubijen u Beogradu
561. **Kon Tibor** (18) ubijen u Beogradu
562. **Kon Pavle** (26) (od oca Huga), ubijen u Beogradu
563. **Kon Karlo** (24) Pavlov brat, ubijen u Beogradu
564. **Kon Samuel** (51) ubijen u Beogradu
565. **Kon Flora** (61) rođena Vajs (u Đeru, Mađarska)
566. **Kon Flora** (40) rođena Štajner (u Begejcima, Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
567. **Kon Hajnic** (39) (rođen u Vršcu, Banat, od oca Davida), počinio je samoubistvo kada su nacisti ušli u Petrovgrad
568. **Hinkoš-Hari** (32) rođen u Osijeku od oca Davida, počinio samoubistvo 19. aprila 1941. u Petrovgradu²
569. **Kon David** (62) (rođen u Baranjskom Petrovom Selu, Hrvatska), počinio je samoubistvo u Petrovgradu
570. **Kon Hilda** (64) rođena Hirtštajn, ubijena u Beogradu

---

2 Prema podacima iz sledećih izvora: Đorđe Momčilović, *Zrenjaninske vatre: Zrenjanin u ratu i revoluciji* (Zrenjanin: Opštinski odbor Saveza udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata „Zrenjanin“; Opština Zrenjanin; Istorijski arhiv Zrenjanin, 1987), 172 i Dušan Pandurov, *Elaborat o zločinima okupatora i njegovih pomagača u Banatu: masovna ubistva streljanja, vešanja, umorstva hladnoćom i gladu* (Pančevo, [s. a.]), Hari Kon je uhapšen aprila meseca, mučen, streljan i obešen 17. ili 19. septembra 1941. u Petrovgradu.

571. **Kon Šandor – Aleksandar** (37)
(od oca Palš Lipota), vlasnik krojačke radnje,
ubijen u Beogradu
572. **Kon Andrija** (35) Šandorov brat,
ubijen u Beogradu
573. **Kontić Franja** (33) (rođen u Segedinu,
Mađarska, od oca Mirka i majke Jovanke,
rodene Kon), advokatski pripravnik (Franja
Kontić je stanovao u ulici Jovana Popovića)
574. **Kohan Lea** (46) (rođena u Lucki, Slovačka, od
oca Hajima i majke Jente), ubijena u Aušvicu
575. **Kraksberger Bela**, trgovac
(Bela Kraksberger je stanovao u ulici Kralja
Aleksandra Prvog Karađorđevića broj 24)
576. **Kral Ladislav** u Kanjiži, Banat,
od oca Zigmunda)
577. **Kraus Đula – Julius** (63) (rođen u Oršavi,
Rumunija, od oca Adolfa i majke Rose,
rodene Peter), livničar gvožđa i metala,
vlasnik Livnice, odveden oktobra 1941.
sa Banjice i streljan (porodica Kraus je
stanovala u Gundulićevoj ulici broj 3)
578. **Kraus Margita** (58) rođena Kaniža
(od oca Leopolda i majke Mimi, rodene Štajn
– Stein), domaćica, usmrćena na Sajmištu
579. **Kraus Stevan** (34) (rođen u Jaši Tomiću,
Banat), livničar gvožđa i metala,
streljan 14. marta 1942. u Jabuci
580. **Kraus Isak** (44) (od oca Henriha),
ubijen u Beogradu (porodica Kraus je
stanovala u ulici Nikole Pašića broj 5,
Krausovi su pred rat živeli i u Beogradu,
gde su možda dočekali okupaciju)
581. **Kraus Dodi** (43) rođena Ajzler (u Subotici,
Bačka), domaćica, ubijena u Beogradu
582. **Kraus Mara** (14) (rođena u Subotici,
Bačka) ubijena u Beogradu (stanovala
je u Petrovgradu sa dedom pre deportacije)
583. **Kraus Henrih** (77) (rođen u Bezdanu, Bačka,
od oca Davida i majke Lenke, rodene Lalić)
584. **Kraus Jelena** (58) rođena Kraus
(u mestu Belčke, Mađarska, od oca Jakoba),
ubijena u Beogradu
585. **Kraus Jene** (60) (rođen u mestu Belčke,
Mađarska, od oca Jakoba),
ubijen u Beogradu

586. **Kraus Julije** (80) (rođen u Mađarskoj), deportovan u Aušvic i ubijen 1941. (verovatno je pokušao da prebегne na mađarsku okupacionu teritoriju)
587. **Kremsir Slavko** (31) (rođen u Zagrebu, Hrvatska, od oca Jakoba i majke Feodore, rođene Rozenberg), kovinobrusac (Slavko Kremsir je stanovao u Miletićevoj ulici broj 55)
588. **Kurlender Jakobina – Čuli** (43) rođena Gutman (od oca Jakoba i majke Tereze, rođene Šrajber), Antalova supruga, trgovkinja drvima, ubijena na Sajmištu 1942. (postoje indicije da je pokušala da se skloni u Ditto u Rumuniji, odakle je deportovana u smrt)
589. **Kurlender Julija** (76) rođena Kauders (u Beču, Austrija), udovica, domaćica
590. **Lajpnik Lajoš** (51) (rođen u Subotici, Bačka), ubijen u Aušvicu 1944. (porodica Lajpnik je prebegla iz Petrovgrada gde je živela, na mađarsku okupacionu teritoriju)
591. **Lajpnik Josip** (16) (rođen u Subotici, Bačka), učenik, ubijen u Aušvicu juna 1944.
592. **Lajpnik Đula** (49) (rođen u Subotici, Bačka), ubijen u Aušvicu juna 1944.
593. **Lang Jene** (49) (rođen u Subotici, Bačka, od oca Šamuela i majke Johane – Ane, rođene Dukas), trgovački pomoćnik (porodica Lang je stanovala u ulici 29. novembra broj 12)
594. **Lang Izabela** (43) rođena Švarc (u Bezdanu, Bačka), domaćica
595. **Lang Tibor** (20) (rođen u Subotici, Bačka), šegrt
596. **Lang Stevan** (18) (rođen u Subotici, Bačka), učenik
597. **Lang Maksimilijan – Maks** (61) bankarski službenik
598. **Lang Roza** (61) rođena Vajnštajn (u Mađarskoj)
599. **Laslo Berta** (50) rođena Grinberger (u Uzdinu, Banat, od oca Jozefa – Josipa i majke Cecilije, rođene Štajner), Martinova udovica, trgovkinja, ubijena na Sajmištu (porodica Laslo je stanovala u ulici Cara Dušana broj 4)

600. **Laslo Imre** (29) student medicine,
usmrćen na Sajmištu
601. **Laslo Margareta** (27) (moguće je da
je živela u Novom Sadu, odakle je proterana)
602. **Laslo Piroška** (24)
603. **Laslo Ivan** (19) student,
usmrćen na Sajmištu
604. **Laslo Jene** (51) ubijen u Beogradu
605. **Laslo Samuilo** (47) (rođen u Kikindi, Banat,
od oca Filipa i majke Karoline,
rodene Poper) (porodica Laslo
je stanovala u ulici Vuka Karadžića broj 12)
606. **Laslo Roza** (40) rođena Laslo
(u Osijeku, Hrvatska), domaćica
607. **Laslo Vera** (17) (rođena u Debeljači, Banat)
608. **Lebl Aleksandar** (54) (rođen u Kikindi,
Banat, od oca Jakoba)
609. **Lebl Jolan** (41) rođena Trauv
(u Srpskoj Crnji, Banat)
610. **Lebl Agneš** (16)
611. **Levai Jožef** (36) (rođen u Beogradu, Srbija,
od oca Janoša)
612. **Levi Rozalija** (57) rođena Dajč
(u Jaši Tomiću, Banat, od oca Hermana
i majke Emilije, rodene Dajč), Eugenova
udovica, penzionerka, ubijena na Sajmištu
1942. (Rozalija Levi je stanovala
u ulici Nikole Tesle broj 1)
613. **Levi Maks** (79) (rođen u Novom Sadu, Bačka,
od oca Bernarda) (porodic Levi
je stanovala u Takovskoj ulici broj 2)
614. **Levi Hermina** (67) rođena Policer
(u Beču, Austrija), domaćica
615. **Lederer doktor Eugenije – Eugen** (45)
(rođen u Ečki, Banat, od oca Armina),
lekar, streljan 20. oktobra 1941. u Beogradu
616. **Lederer Erna** (41) rođena Rajs (od oca
Izidora), domaćica, ubijena 21. januara 1942.
na Sajmištu
617. **Lederer Mira** (11) učenica,
ubijena 21. januara 1942. na Sajmištu
618. **Lendvai Martin** (42) (od oca Juliusa –
Đule Levi i majke Hermine, rodene Fišer),
činovnik, streljan oktobra 1941. u Beogradu
619. **Lendvai Rozalija – Ružica**, rođena
Silberman, Martinova snaja,

- ubijena u Beogradu (prebegla sa sinom iz Osijeka, supruga Eugena, agenta osiguranja, ubile su ustaše 1942. u logoru smrti Jasenovac)
620. **Lendvai Dragan** (5) (rođen u Osijeku, Hrvatska, od oca Eugena), ubijen u Beogradu
621. **Lefler Ede**
622. **Lefler Fani** (90)
623. **Lefler Janka**
624. **Lihtenštajn Jolan** (76) rođena u Adler (u Miškolcu, Mađarska, od oca Aleksandra i majke Roze, rođene Feher), udovica, penzionerka Železničkog društva (Jolan Lihtenštajn je stanovala u ulici Jovana Popovića broj 45)
625. **Lovaš Simon** (62) (rođen u Kikindi, Banat, od oca Jakoba), činovnik
626. **Loža Žigmond**, ubijen u Beogradu
627. **Loža Ilonka**, ubijena u Beogradu
628. **Loža Laslo**, ubijen u Beogradu
629. **Lošic Đorđe** (19) (rođen u Subotici, Bačka, od oca Dezidera), činovnik (prebegao iz Čehoslovačke nakon Hitlerove okupacije te zemije), aprila 1941. počinio je samoubistvo u Petrovgradu
630. **Majerhof Avram** (71) (rođen u Trnovu, Poljska, od oca Šaje), ubijen u Beogradu
631. **Majoroš Mikloš** (nepoznato mesto i godina rođenja)
632. **Majoroš Mikloš** (41) (rođen u Žombolju, Rumunija, od oca Armina i majke Cecilije, rođene Berko), knjigovođa
633. **Majoroš Berta** (40) rođena Hubert (u Debrecinu, Mađarska)
634. **Majoroš Jelena** (16)
635. **Majoroš Edit** (14)
636. **Majoroš Cecilija** (81) rođena Berko (u Ungvaru, Ukrajina, od oca Janoša i majke Jeti, rođene Gros), udovica, penzionerka
637. **Maks Aleksandar** (75) (od oca Bertolda i majke Henriete, rođene Lihtental), trgovac
638. **Markus Ludvig** (71) (od oca Leopolda i majke Jelene, rođene Vajs), magacioner
639. **Markus Berta** (65) rođena Kon (u Đali, Banat), domaćica

640. **Marton Cecilija** (55) (rođena u Lukinom Selu, Banat), ubijena u Beogradu
641. **Maćaš Josip** (59) (rođen u Prunsileu, Rumunija, od oca Abrahama), ubijen u Beogradu
642. **Maćaš Iren** (56) rođena Neter (u Mokrinu, Banat), ubijena u Beogradu
643. **Maćaš Ladislav** (27) ubijen u Beogradu
644. **Maćaš Eva** (21) ubijena u Beogradu
645. **Mašić Majoroš Zora** (35) rođena Hohsinger (u Jastrebarskom, Hrvatska), Aladarova supruga, domaćica
646. **Mašić Majoroš Vlasta** (8) (rođena u Zagrebu, Hrvatska)
647. **Mendel Farkaš** (68) (rođen u Kovašu, Rumunija, od oca Paje), ubijen u Beogradu
648. **Mendel Malvina**, Farkaševa kćerka, ubijena u Beogradu
649. **Mendel Roži** (35) rođena Man (u Iloku, Hrvatska, od oca Ljudevita), Eugenova supruga
650. **Mencer Isidorova udovica** (77) rođena Vajs (u Bokšanu), udovica lekara doktora Jude (Izidora) Mencera, domaćica
651. **Mehler Sidonija** (22) (rođena u Budimpešti, Mađarska, od oca Martona i majke Margit, rođene Lustig), vaspitačica u dečjem vrtiću, umrla u Bergen-Belzenu 1945.
652. **Mikalački Julka** rođena Špiccer (u Barandi, Banat, od oca Salamona i majke Johane), udovica, krojačica
653. **Miler Ignjat** (59) (od oca Save), činovnik, ubijen u Beogradu
654. **Miler Samuel** (86) (rođen u Šajtelju [verovatno Šejtenj], Rumunija), udovac
655. **Milih doktor Jakob – Jaša** (66) (rođen u Kamennoj Porugi, Čehoslovačka, od oca Marka), advokat, ubijen u Beogradu ili Aušvicu (bio je oženjen, ali je nepoznat broj i sudbina članova njegove porodice)
656. **Molnar Iža** (31) (od oca Mora), ubijen u Beogradu
657. **Molnar Mor** (81) (rođen u Šejtenju, Rumunija, od oca Gustava), ubijen u Beogradu
658. **Moč Jolanka** (25) (rođena u Banja Luci, Bosna i Hercegovina, od oca Ignjata), ubijena u Beogradu

659. **Naj Bela** (44) Naj Bela (44) (od oca Samuela i majke Katice, rođene Bergental), domaćica (Bela Naj je stanovala u Miletićevoj ulici broj 37)
660. **Najberger Josif**, ubijen u Beogradu
661. **Najzer (Neiser) Koloman – Kalman** (43) (rođen u Salonti, Rumunija, od oca Aleksandera i majke Janke, rođene Vajs), trgovac, ubijen 29. septembra 1941. u Beogradu (Koloman Najzer stanovao je u ulici Orlova broj 1, sin Robert i supruga Erna rođena Švarc (u Novom Sadu) su preživeli rat)
662. **Najman (Njuman – Neuman) doktor Bela** (45) (rođen u Banatskom Despotovcu, Banat, od oca Julija i majke Etelke, rođene Perlez), lekar, ubijen u Beogradu (porodica Najman je stanovala u ulici Doktora Zorana Kamenkovića broj 7)
663. **Najman Friderika** (39) (rođena u Novom Miloševu, Banat, od oca Jožefa), domaćica, ubijena u Beogradu
664. **Najman Ester** (14) (rođena u Mađarskoj), ubijena u Beogradu
665. **Najman Verica** (11) (rođena u Mađarskoj), ubijena u Beogradu
666. **Najman doktor Julije** (74) (od oca Hermana), lekar opšte prakse, ubijen u Beogradu
667. **Najman Etelka – Etel** (65) rođena Perlez (u Sakulama, Banat), ubijena u Beogradu
668. **Najman Marija** (43) (rođena u Rumuniji), ubijena u Beogradu
669. **Najhauz Zoltan** (42) (rođen u Titelu, Bačka), činovnik, ubijen u Beogradu
670. **Naftali Zelma** (51) rođena Goldštajn (od oca Josifa i majke Beti, rođene Ulman), Ignacova supruga (porodica Naftali je stanovala u ulici Cara Dušana broj 131)
671. **Naftali Edita** (20) (rođena u Melencima, Banat)
672. **Naftali Tibor** (17) (rođen u Melencima, Banat)
673. **Naftali Olga** (13) (rođena u Melencima, Banat)
674. **Naftali Simon** (49) (rođen u Temišvaru, Rumunija, od oca Hermana i majke

- Hermine, rođene Lihtag),
trgovački pomoćnik (porodica Naftali
je stanovala u Gimnazijskoj ulici broj 14)
675. **Naftali Etel** (48) rođena Berković
(u Bukačevu, Ukrajina), domaćica
676. **Negovsen David** (54) (rođen u Guljaj Polju,
Ukrajina, od oca Lazara i majke Zlate,
rođene Kupjesak) (porodica Negovsen
je stanovala u krugu Fabrike šećera)
677. **Negovsen Liba** rođena Rotšild
(u Amstupu, Poljska), domaćica
678. **Negovsen Mira** (13) (rođena u Subotici,
Bačka)
679. **Negovsen Aleksandar** (10)
680. **Peresra Sofija** (71) (rođena u Turn Severinu,
Rumunija, od oca Mozesa), domaćica
681. **Perić Mira** (10) (rođena u Čenti, Banat,
od oca Alberta i majke Matilde), pohađala
je školu u Petrovgradu, odakle je deportovana
i pogubljena na Sajmištu (Mirini roditelji iz
Čente su takođe pogubljeni na Sajmištu)
682. **Piliš Eva** (60) rođena Gedulding (u Crepaji,
Banat), domaćica, usmrćena u Petrovgradu
jula 1942.
683. **Piliš Ede** (55) (rođen u Farkaždinu, od oca
Marka i majke Etel rođene Rajner), trgovac
684. **Piliš Elza** (41) rođena Vaserman (u Novom
Sadu, Bačka), domaćica
685. **Piliš Josif** (64) (rođen u Ečki, Banat,
od oca Adolfa), suprug Berte, rođene Levi
686. **Piliš Geza** (35) privredni činovnik
(Geza Piliš je stanovao u ulici Đurđa
Smederevca broj 6)
687. **Piliš Roži** (30)
688. **Piliš Boriška** (26)
689. **Piliš Armin** (63) (rođen u Ečki, Banat),
Josifov brat
690. **Piliš Ljubica** (22) Arminova kćerka,
usmrćena u Petrovgradu jula 1941. ili 1942.
691. **Piliš Leontina** (73) rođena Klajn (u Pančevu,
Banat), udovica, domaćica (Leontina Piliš
je stanovala u ulici Nikole Pašića broj 5)
692. **Piliš Mavro** (71) (rođen u Ečki, Banat,
od oca Adolfa), trgovac, ubijen u Beogradu
15. novembra 1941. (porodica Piliš je
stanovala u Miletijevoj ulici broj 30)

693. **Piliš Etela** (70) rođena Rajner (u Kovačici, Banat, od oca Leopolda), domaćica, usmrćena na Sajmištu februara 1942.
694. **Piliš Sigmund** (43) (rođen u Kovačici ili Farkaždinu, Banat, od oca Mavra), usmrćen na Sajmištu februara 1942.
695. **Piliš Jelena** (39) rođena Kremer (u Zagrebu, Hrvatska ili Budimpešti, Mađarska), domaćica, ubijena na Sajmištu februara 1942.
696. **Piliš Đorđe** (7) usmrćen na Sajmištu februara 1942.
697. **Piliš Katinka – Katarina** (4) usmrćena na Sajmištu februara 1942.
698. **Plon Eleonora** (45) činovnica, ubijena u Beogradu
699. **Plon Malvina** ubijena u Beogradu
700. **Plon Sidonija** (40) (od oca Đule i majke Johane, rođene Adler), nadničarka (Sidonija Plon je stanovala u ulici Carice Milice broj 15)
701. **Podvinec doktor Isa** (68) (od oca Voloma), advokat, ubijen u Beogradu
702. **Podvinec Flora** (66) rođena Volai, domaćica, ubijena u Beogradu
703. **Polak Sigmund** (62) (rođen u Pustinjišu, Rumunija, od oca Filipa i majke Jelene, rođene Grinfeld), privredni činovnik (bračni par Polak je stanovao na Karadordevom trgu broj 3)
704. **Polak Karolina** (60) rođena Fišl (u Svetom Nikoli, Makedonija), domaćica
705. **Polak Zoltan**, trgovac žitom (Zoltan Polak je stanovao u ulici Svetozara Markovića broj 6)
706. **Polaček Julije – Đula** (57) (rođen u Tordi, Banat, od oca Mavra), ubijen u Beogradu
707. **Polaček Gizi** (57) rođena Bek (u Senti, Banat), domaćica, ubijena u Beogradu
708. **Polaček Elizabet** (29) (rođena u Segedinu, Mađarska), ubijena u Beogradu
709. **Polaček Roza**, ubijena u Beogradu
710. **Polterer Cecilija** (68) rođena Blau (u Vestu, oblast Bekeš, Mađarska, od oca Jicaka i majke Julije), domaćica, ubijena u Aušvicu 1944. (verovatno je prebegla u Mađarsku posle nacističke okupacije Banata)

711. **Princ Bela** (rođen u Kikindi, Banat),
činovnik, ubijen na Sajmištu
712. **Princ Aranka** (33) rođena Fridman
(od oca Šamoa i majke Sidonije,
rođene Goldman), činovnica,
usmrćena na Sajmištu
713. **Princ Edit** (1) usmrćena na Sajmištu
714. **Fridman Sidonija** (59) rođena Goldman
(od oca Šamua i majke Jakobine – Jakobe,
rođene Ekštajn), udovica, domaćica,
ubijena na Sajmištu (Sidonija Fridman
je stanovala u ulici Nikole Tesle broj 9)
715. **Princ Roza** (73) rođena Pulicer, domaćica,
ubijena 15. juna 1942.
716. **Rajner Antun** (50) (rođen u Farkaždinu,
Banat, od oca Flinka), činovnik,
ubijen u Beogradu
717. **Rajner Marija** (40) rođena Kon
(u Kovinu, Banat), ubijena u Beogradu
718. **Rajner Anita** (8) ubijena u Beogradu
719. **Rajnic Bela** (49) (rođen u Melencima, Banat,
od oca Josifa), ubijen u Beogradu
720. **Rajnic Margita** (45) rođena Levi
(u Vršcu, Banat), ubijena u Beogradu
721. **Rajnic Gregor** (17) ubijen u Beogradu
722. **Rajnic Nikola** (36) Belin brat,
ubijen u Beogradu
723. **Rajs Aleksandar** (76) (rođen u Đeru,
Mađarska, od oca Adolfa i majke Johane,
rođene Frajštatl), trgovački agent,
zastupnik prodaje bicikala, šivaćih mašina,
lusteri i električnog materijala;
zlatar (osnovao firmu 1922)
(porodica Rajs je stanovala
na Karadorđevom trgu broj 3)
724. **Rajs Johana** (74) rođena Štajner
(u Jaši Tomiću, Banat), domaćica
725. **Remer Lili** (41) rođena Rajs, udovica,
domaćica
726. **Remer Anita** (17) učenica
727. **Rajs Aleksandar** (41) (rođen u Rumi, Srem,
od oca Morica i majke Bianke, rođene Kon),
ubijen u Beogradu (porodica Rajs
je stanovala u ulici Đurđa Smederevca)
728. **Rajs Vera** (11) ubijena u Beogradu
729. **Rajs Henrik** (9) ubijen u Beogradu

730. **Rajs (Reiss) Hugo** (40) (rođen u Vognju, Srem), Aleksandrov brat, prodavac knjiga (prodavnica u glavnoj ulici, broj 5), ubijen u Beogradu novembra 1941. (porodica Rajs je stanovala u Zmaj Jovinoj ulici broj 36)
731. **Rajs Jelisavaeta – Elizabeta** (32) rođena Hercog (u Padeju, Banat, od oca Franje), domaćica, usmrćena na Sajmištu aprila 1942.
732. **Rajs Đurica – Đorde** (11) učenik, usmrćen na Sajmištu aprila 1942.
733. **Rajs Moric** (74) (rođen u Bačkoj Palanci, Bačka, od oca Salamona – Saloma i majke Fani, rođene Švarc), trgovac, ubijen u Beogradu novembra 1941. (Moris i Blanka Rajs su stanovali u Beogradskoj ulici (Koče Kolarova) broj 17)
734. **Rajs Blanka** (71) rođena Kon (u Zemunu, Srbija), domaćica, oktobra 1941. je umrla od bolesti u Beogradu
735. **Rajs Blanka** (29) rođena Friš (u Ilandži, Banat), ubijena u Beogradu
736. **Rajs Erna** (45) domaćica, ubijena u Beogradu
737. **Rajhental Stevan** (33) (rođen u Pančevu, Banat, od oca Filipa), činovnik, ubijen u Beogradu
738. **Rajhental Magdalena – Beba** (24) rođena Ofler (u Budimpešti, Mađarska)
739. **Rajhental Gizela** (6) ubijena u Beogradu
740. **Reveš Žigmond** (51) (rođen u Bistrici, Slovačka, od oca Martina), ubijen u Beogradu
741. **Reveš Berta** (48) rođena Hauzer, ubijena u Beogradu
742. **Reveš Edita** (20) ubijena u Beogradu
743. **Reveš Istvan – Ivan** (18) ubijen u Beogradu
744. **Reveš Zvonimir** (16) ubijen u Beogradu
745. **Reveš Šarlota** (11) ubijena u Beogradu
746. **Ren Mancika** (27) (od oca Martina), domaćica, ubijena na Sajmištu
747. **Reh Jelena** (63) rođena Lederer
748. **Reh Margita** (27) rođena Laslo
749. **Reh Paja** (41) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Markusa)
750. **Rehte Zdenka** (54) rođena Popr (u Blatni, Češka, od oca Fridriha)

- i majke Fani, rođene Berman), Maksova udovica, domaćica (porodica Rehte je stanovala u ulici 29. novembra broj 23)
751. **Rehte Margareta** (28)
752. **Rozenberg Emanuel** (50) (rođen u Gluhovu, Ukrajina, od oca Jakoba)
753. **Rozenfeld Armin** (rođen u Aradcu, Banat, od oca Đule), ubijen na Sajmištu 9. aprila 1942.
754. **Rozenfeld Arpad** (39) (rođen u Subotici, Bačka, od oca Marka i majke Serene, rođene Lederer), privredni činovnik (porodica Rozenfeld je stanovala u Ljubljanskoj ulici broj 2a)
755. **Rozenfeld Edit** (34) rođena Rot (u Budimpešti, Mađarska), domaćica
756. **Rozenfeld Imre** (18)
757. **Rozenfeld Rihard** (12)
758. **Rozenfeld David** (52) (od oca Samuila), ubijen u Beogradu
759. **Rozenfeld Greta** (10)
760. **Rozenfeld Ervin** (7) ubijen u Beogradu
761. **Rozenfeld Ilona** (43) rođena Langer (u Mačisovski, Slovačka), ubijena u Beogradu
762. **Rozenfeld Mavro** (55) (od oca Samuila), trgovac starim gvožđem, ubijen u Beogradu
763. **Rozenfeld Piroška** (20) Mavrova kćerka, ubijena u Beogradu
764. **Rozenfeld Đura** (18) ubijen u Beogradu
765. **Rozenfeld Roza** (74) rođena Levi (u Šurjanu, Banat, od oca Morica i majke Hani, rođene Fišer), udovica, domaćica (Roza Rozenfeld je stanovala u Miletićevoj ulici broj 28)
766. **Rozenfeld Rozalija** (42) rođena Gros
767. **Rozenfeld Vilma** (41) rođena Špicer (u Kovačici, Banat), ubijena u Beogradu
768. **Rozenfeld Roza** (31) rođena Kempfner, domaćica, ubijena u Aušvicu u julu 1944.
769. **Ronai Anton** (56) (rođen u Martonošu, Bačka, od oca Karolja i majke Berte, rođene Hajduška), službenik (porodica Ronai je stanovala u ulici Stevice Jovanovića broj 1)
770. **Ronai Olga** (54) rođena Volhajmer (u Bačkoj Topoli, Bačka), domaćica
771. **Ronai Piroška** (27) (rođena u Bačkoj Topoli, Bačka)

772. **Rot Ana** (rođena u Temišvaru, Rumunija, od oca Eugena)
773. **Rot Bela** (38) (rođen u Titelu, Bačka, od oca Jakoba), ubijen u Beogradu
774. **Rot Aranka** (35) rođena Handler (u Titelu, Bačka), ubijena u Beogradu
775. **Rot Eva** (11) ubijena u Beogradu
776. **Rot Viktor** (47) (rođen u Čurugu, Bačka), Belin brat, činovnik
777. **Rot Marija** (50) (rođena u Vinkovcima, Hrvatska, od oca Vilima i majke Katarine, rođene Rot), domaćica (porodica Rot je stanovala u ulici Koče Kolarova broj 8)
778. **Rot Katarina** (77) rođena Kon (u Suseku, Srem, od oca Josifa), Vilimova udovica, domaćica
779. **Rot Marko** (rođen u Mošorinu, Banat, od oca Jakoba i majke Rozalije, rođene Handler), torbar (Marko Rot je stanoval u ulici Nikole Pašića broj 12)
780. **Rot Šalamon – Šoma** (49) (rođen u mestu Stare Šove – Ravno Selo, Bačka, od oca Adolfa i majke Antonije, rođene Kon), trgovac, ubijen u Beogradu 30. decembra 1941. (porodica Rot je stanovala u ulici Toše Jovanovića broj 14)
781. **Rot Ilonka** (49) rođena Kon (u Čantaviru, Banat), ubijena u Beogradu 30. decembra 1941.
782. **Rotenbert Bernard – Bernat** (rođen u Borislavu, Poljska, od oca Hermana), ubijen na Sajmištu
783. **Rotenberg Hana – Ana** (40) rođena Konfino (u Smederevu, Srbija, od oca Josifa), domaćica, ubijena na Sajmištu
784. **Roter Oto** (45) (rođen u Baji, Mađarska, od oca Bertolda)
785. **Rotšild Marko** (rođen u Poljskoj, od oca Šaje i majke Hane), limar (porodica Rotšild je stanovala u ulici Nikole Pašića broj 12)
786. **Rotšild Otilija** (53) rođena Špicer (u Barandi, Banat), domaćica
787. **Rubin Armand** (69) (rođen u Nad Karolju, Rumunija, od oca Jakoba), bibliotekar, počinio je samoubistvo nakon ulaska nacista u Petrovgrad

788. **Rubin Malvina** (59) rođena Šajovic
(od oca Šmuela i majke Šarlote), domaćica,
počinila samoubistvo
789. **Rubin Đorđe** (38) činovnik,
ubijen u Beogradu
790. **Rubin Lenka** (31) ubijena u Beogradu
791. **Rubin Helena** (20) apotekarka,
počinila je samoubistvo u Petrovgradu 1941.
792. **Rubin Beške** (39)
793. **Sarvaš Šandor** (67) (rođen u mestu Sorošfa,
od oca Đule), ubijen u Beogradu
794. **Sarvaš Roži** (53) rođena Štajfer
(u Pečuju, Mađarska), ubijena u Beogradu
795. **Sarvaš Boriška** (16) ubijena u Beogradu
796. **Sege Imre** (53) (rođen u Đendešu, Mađarska,
od oca Đule), apotekar, streljan u Jabuci 1941.
797. **Sege Jelena** (53) rođena Halmoš
(u Mezetiru, Mađarska), vlasnica apoteke
„Kod Krune“ (osnovane 1919)
798. **Sege Jene** (57) (rođen u Šomod Nadbajon,
Mađarska, od oca Ignaca), činovnik,
ubijen u Beogradu 1942.
700. **Sege Vilma** (50) rođena Hofman
(od oca Jakoba i majke Katalin,
rođene Ulman), ubijena na Sajmištu 1942.
800. **Sege Georg – Đorđe** (19)
ubijen u Beogradu 1942.
801. **Sekelj Alisa** (50) (od oca Vilhelma i majke
Matilde), domaćica, počinila samoubistvo
prilikom upada nacista u Petrovgrad
802. **Sekelj Aranka** (5) usmrćena 1941.
803. **Sekelj Vilmoš** (43) (od oca Mora),
ubijen u Beogradu
804. **Sekelj Emil** (50) (od oca Mavra),
ubijen u Beogradu
805. **Sekelj Ernest** (55) (rođen u Pečuju,
Mađarska, od oca Bele Štajnera)
806. **Sekelj Bela** (20) (od oca Stevana)
807. **Sekelj Julka** (13) (od oca Borislava)
808. **Sekelj Nikola** (13) (od oca Karla)
809. **Sekelj Bela** rođena Štajner (od oca Ernesta)
810. **Sekelj Ignac** (54) (rođen u Debeljači, Banat,
od oca Mora Šlezingera)
811. **Sekelj Ilonka** (40) (rođena u Subotici,
Bačka), domaćica, ubijena u Beogradu
812. **Sekelj Jelena** (36) rođena Tišer

813. **Sekelj Jelisaveta** (42) rođena Šoltes
814. **Sekelj Jene** (od oca Moroa),
ubijen u Beogradu
815. **Sekelj Edit** (od oca Moroa),
ubijena u Beogradu
816. **Sekelj Lazar – Laza** (45) (od oca Mavra
Šlezingera), ubijen u Beogradu
817. **Sekelj Magdalena** (7)
818. **Sekelj Sofijaš Ružica** (3)
819. **Sekelj Mavro** (50) (rođen u mestu Galac,
Rumunija, od oca Adolfa), porodica Sekelj
je počinila samoubistvo nakon okupacije
grada od strane nemačkih nacista
820. **Sekelj Irena** (42) rođena Hercfeld
(od oca Vilhelma i majke Matilde)
821. **Sekelj Vilim** (18) učenik
822. **Sekelj Zuzana** (15)
823. **Sekelj Marija** (45) rođena Hercfeld
824. **Sekelj Moric** činovnik, ubijen u Beogradu
825. **Sekelj Morš Šlezinger** (93)
(rođen u Telekiju, Mađarska)
826. **Sekelj Serena** (43) rođena Ajbenšic (Ebeši),
domaćica, ubijena u Beogradu
827. **Sekelj Franja** (67) (od oca Hermana)
828. **Sekereš Deže** (18)
829. **Seleši Barbara** (32) (od oca Mihajla)
830. **Sentirmai Pavle – Perla** (51) (rođen
u Konaku, Banat, od oca Marka Grinbergera
i majke Katerine), Stefanijin suprug,
činovnik, streljan u Jabuci 1941.
831. **Sentirmai Tibor** (19) student,
streljan u Jabuci 1941.
832. **Sertman Adolf** (45) ubijen u Beogradu
833. **Sertman Rozika** Adolfova kćerka,
ubijena u Beogradu
834. **Sigeti doktor Geza** (45) (rođen u mestu
Ačad, od oca Leopolda i majke Marije,
rođene Lihtenštajn), direktor osiguravajućeg
društva, usmrćen na Sajmištu ili streljan
u Beogradu oktobra 1941. (porodica Sigeti
je stanovala u Gundulićevoj ulici broj 23)
835. **Sigeti Flora** (44) rođena Policer
(u Našicama, Hrvatska, od oca Morica),
domaćica, ubijena na Sajmištu
836. **Sigeti Eva** (22) (rođena u Budimpešti,
Mađarska), studentkinja

837. **Sigeti Andrija** (19) (rođen u Pečuju, Mađarska), student, ubijen na Sajmištu
838. **Sonenberg Andor** (37) (rođen u Sakulama, Banat, od oca Vilima), streljan 1941. u Topovskim šupama
839. **Sonenberg Vilim** (80) (rođen u Kuli, Bačka) (porodica Sonenberg je stanovala u Gimnazijskoj ulici broj 9)
840. **Sonenberg Lujza** rođena Berger
841. **Sonenfold Josif** (72) (rođen u Ečki, Banat, od oca Samuela), ubijen u Beogradu
842. **Sonenfeld Irma** (63) rođena Kon (u Zemunu, Srbija), sestra Bianke Rajs rođene Kon, Irma Sonenfeld je obolela u Beogradu i umrla
843. **Spira Eugenija** (71) rođena Grinvald (u Čakovu, Rumunija, od oca Mora i majke Regine, rođene Blad), domaćica
844. **Tajhner Edit** (5) ubijena u Beogradu
845. **Tajhner Emerih** (38) (od oca Ernesta), ubijen u Beogradu
846. **Tajhner Tomislav** (6) (rođen u Vršcu, Banat), ubijen u Beogradu
847. **Tajhner Vera** (9) (rođena u Vršcu, Banat)
848. **Tajhner Emil** (36)
849. **Tajhner Laura** (75) rođena Trajer (u Vršcu, Banat)
850. **Tajhner Nandor** (48) trgovac, ubijen na Sajmištu 1941.
851. **Tajhner Ilonka** (42) rođena Palfi (u Brčkom, Bosna i Hercegovina, od oca Aharona i majke Zelme), domaćica, ubijena na Sajmištu 1941.
852. **Tajhner Emil** (14)
853. **Tajhner Olga** (3)
854. **Tajhner Ferdinand** (48) (rođen u Novom Bečeju, Banat, od oca Ernea)
855. **Tajhner Ilona – Jelena** (30) rođena Fridrih (u Velikoj Gorici, Hrvatska, od oca Emeriha), domaćica, ubijena u Beogradu
856. **Tajhner Šandor** (36) trgovac, ubijen u Jasenovcu
857. **Tausig Alfred** (47) (rođen u Jaši Tomiću, Banat, od oca Isidora), poljoprivrednik, ubijen u Beogradu
858. **Temer doktor Alfred** (60)

859. **Temer Alfred** (54) (od oca Salamona),
trgovac
860. **Temer Ervin – Erik** (28) (od oca Alfreda),
lekar, ubijen u Beogradu
861. **Temer Irma** (75) rođena Gruber
(u Velikom Komlošu, Mađarska)
862. **Temer Josif** (56)
863. **Temer Julijana** (53) rođena Kaniža
(od oca Leopolda)
864. **Temer Salamonova supruga**
866. **Temer Sigmund** (59) (od oca Davida)
867. **Temer Šandor – Aleksandar** (59)
(od oca Davida i majke Irme), trgovac,
počinio je samoubistvo nakon
upada nacista u Petrovgrad
868. **Temer Irma** (57) rođena Šajovic
(od oca Šmuela i majke Šarlote), domaćica,
počinila je samoubistvo
869. **Temer Franja** (28)
870. **Terek Nikola** (60) (od oca Armina),
činovnik, ubijen u Beogradu
871. **Terek Margit** (50) rođena Heler,
ubijena u Beogradu
872. **Terek Nikola** (60) (od oca Armina), činovnik,
ubijen u Beogradu
873. **Terek Margit** (50) rođena Heler,
ubijena u Beogradu
874. **Toldman Josif** (75) (rođen u Kikindi, Banat,
od oca Benjamina), ubijen u Beogradu
875. **Toldman Julka** (45) (rođena u Debeljači,
Banat), ubijena u Beogradu
876. **Toldman Maksa** (57) (od oca Samuela),
ubijen u Beogradu
877. **Toldman Ervin** (20) ubijen u Beogradu
878. **Toldman Regina** (68) ubijena u Beogradu
879. **Trebić Ela** (47) rođena Vamoš (u Kapošvaru,
Mađarska), vlasnica mider salona,
kišobrandžija, udovica, ubijena u Beogradu
880. **Trebić Ivan** (17) ubijen u Beogradu
881. **Trebić Josip** (70) (rođen u Vršcu, Banat),
udovac, trgovac, ubijen na Sajmištu
882. **Trebić Leo** (40) (od oca Josifa
i majke Katarine – Katice, rođene Kon),
trgovac, ubijen na Sajmištu
883. **Trebić Ana – Anika** (39) rođena Ciner,
ubijena 1944.

884. **Trebić Stefan** (16) ubijen u Buhenvaldu
885. **Trebić Ivan** (13) usmrćen mučenjem u Buhenvaldu 1944.
886. **Trebić Tibor** (12) ubijen u Beogradu
887. **Trebić Franc – Franja – Feri** (10) usmrćen u Buhenvaldu 1944.
888. **Tot Katarina**
889. **Ulman Maksi – Mikša** (47) (od oca Josifa i majke Loti), trgovac, ubijen na Sajmištu 1942.
890. **Ulman Frida** rođena Narožnji
891. **Ulman Alis** (19)
892. **Ulman Ivan** (17)
893. **Urban (Orban) Vilmoš** (37) (od oca Vilmoša i majke Margit), ubijen u Beogradu
894. **Urban Margit** (57) (rođena u Kanjiži, Banat ili u Mađarskoj, od oca Lajoša), domaćica, ubijena u Beogradu
895. **Fazekas Janoš**
896. **Farago doktor Đorđe** (46) (rođen u Beloj Crkvi, Banat, od oca Ignaca – Ignjata Feldmana), lekar, ubijen u Beogradu
897. **Feldman Alfred** (65) (od oca Davida)
898. **Feldman Leopold** (44) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Solomona i majke Regine, rođene Ber), trgovački putnik (porodica Feldman je stanovala u ulici Nikole Pašića broj 40)
899. **Feldman Lenka** (43) rođena Klajn (u Čurugu, Bačka, od oca Josifa i majke Sidonije), krojačica (sklonila se ili zatekla u Debeljači), ubijena u Beogradu
900. **Feldman Oto** (21) (rođen u Pančevu, Banat), činovnik, ubijen u Beogradu
901. **Feldman Eva** (16)
902. **Felzman Aharon** (65) (rođen u Ilnici, Zakarpatska oblast, Ukrajina, od oca Izraela i majke Sare), trgovac tekstilnom robom, usmrćen 1941.
903. **Felzman Marija – Mariška** (64) rođena Mauskopf (u Irsavi, Zakarpatska oblast, Ukrajina, od oca Izraela), domaćica, ubijena u Beogradu
904. **Felzman Aleksandar**, sin, ubijen u Beogradu
905. **Felzman Ernest – Erne** (30) (rođen u regionu Njitra, Slovačka, od oca

- Leopolda Mauskopfa i majke Fani, rođene Vajs), trgovački pomoćnik, usmrćen 1943.
906. **Fenjveš Iža** (62) (rođen u Aranjošmedu, Rumunija, od oca Šandora), trgovac žitom, ubijen u Beogradu
907. **Fenjveš Ida** (52) rođena Vajs (u Novom Mestu, Slovenija)
908. **Fenjveš Tibor** (25)
909. **Filip Tivador** (66) (rođen u mestu Kereseg Opati, od oca Jakoba)
910. **Finkelštajn Eta** (41) rođena Veber (u Aradu, Rumunija), ubijena u Beogradu
911. **Finci doktor David** (34) (rođen u Travniku, Bosna i Hercegovina, od oca Leona i majke Lune, rođene Romano), veroučitelj (doktor Finci je stanovao u ulici 29. novembra broj 13)
912. **Fišer Beni** (80) (od oca Markus), ubijen u Beogradu
913. **Fišer Dragutin** (66) (rođen u Indiji, Srem, od oca Davida i majke Rose), trgovac, ubijen na Sajmištu
914. **Fišer Jelka – Ilka** (63) rođena Kaniža (od oca Mavra i majke Helen, rođene Bergental), domaćica, ubijena na Sajmištu
915. **Fišer Zlata** (57) rođena Herman (u Zagrebu, Hrvatska), ubijena u Beogradu
916. **Fišer Ivan** (28) (rođen u Novoj Gradiški, Hrvatska, od oca Gedeona i majke Jelisavete rođene, Bruner), privredni činovnik (Ivan Fišer je stanovao u ulici 29. novembra broj 12)
917. **Fišer Julije** (73) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Bernarda), ubijen u Beogradu
918. **Fišer Ernest** (30) (rođen u Osijeku, Hrvatska), ubijen u Beogradu
919. **Fišer Magda** (29) (rođena u Šajkašu, Bačka, od oca Armina), činovnica, ubijena na Sajmištu 21. januara 1942.
920. **Fišer Alisa** (25) (rođena u Šajkašu, Bačka), Magdina sestra, studentkinja, ubijena na Sajmištu 21. januara 1942.
921. **Fišer Mica – Miciš** (51) rođena Ajzler (u Segedinu, Mađarska, od oca Nikole), ubijena u Beogradu

922. **Fišer Nina** (93) (rođena u Beču, Austrija),
domaćica
923. **Fišer Pavle** (40) (rođen u Perlezu, Banat,
od oca Leopolda), činovnik,
ubijen na Sajmištu 3. maja 1942.
924. **Fišer Fani** (75) rođena Klajn
(u Pančevu, Banat)
925. **Fišer Herman** (57) (rođen u Šajkašu,
Bačka, od oca Mavra i majke Roze, rođene
Rajner), ubijen u Beogradu 20. oktobra 1941.
(porodica Fišer je stanovala u ulici Doktora
Zorana Kamenkovića broj 2)
926. **Fišer Hilda** (51) rođena Lederer
(u Ečki, Banat, od oca Armina), domaćica,
ubijena na Sajmištu 21. januara 1942.
927. **Fišer Magda** (30) (rođena u Šajkašu, Bačka)
928. **Fišer Alisa** (22)
929. **Fišer Tereza** (59) (rođena u Šajkašu, Bačka,
od oca Mavra i majke Roze, rođene Rajner),
trgovkinja (Tereza Fišer, nekadašnja supruga
Lavoslava Trebića, stanovala je u ulici
29. novembra broj 18)
930. **Fišer Roza** (88) rođena Rajner
(u Aradcu, Banat), udovica
(Roza Fišer je stanovala u ulici
Doktora Zorana Kamenkovića broj 2)
931. **Fišer Jakov** (66) trgovac, Verin suprug,
ubijen 1942. u Beogradu (Jakov Fišer
je živio u Konaku, Banat)
932. **Fišer Lujza** (51) (živela u Konaku, Banat)
933. **Fišl Jakob** (60) (rođen u Mihajlovu, Banat,
od oca Fridmana), trgovac žitom,
ubijen u Beogradu
934. **Fišl Margita** (55) rođena Rajh (u Zemunu,
Srbija), ubijena u Beogradu
935. **Fišl Imre** (22) ubijen u Beogradu
936. **Fišl Paja** (19) ubijen u Beogradu
937. **Fišler Herman** (62) (rođen u Stanislavovu,
Ukrajina, od oca Mavra) (porodica Fišler
je stanovala u Savezničkoj ulici broj 3)
938. **Fišler Ida** (53) rođena Glik (u Drahoobitu)
(kćerka Suzana, učiteljica, rođena
u Lavovu 1909, zatekla se u Zagrebu
u vreme okupacije, a ubijena je 1942)
939. **Fišler Sigmund** (31) (rođen u Maglaju,
Bosna i Hercegovina)

940. **Fišler Edmund** (20) (rođen u Fojnici, Bosna i Hercegovina)
941. **Fišler Rozalija** (14) (rođena u Livnu, Bosna i Hercegovina)
942. **Flajner Aladar** (63) (rođen u Kanjiži, Banat, od oca Makse)
943. **Flajner Janka** (56) rođena Dajč (u Lukinom Selu, Banat), ubijena u Beogradu
944. **Fleš Leopold – Lipot** (40) (rođen u Šajkašu, Bačka, od oca Jakova i majke Etel, rođene Rajner), aranžer izloga (pokušao je da se skloni u Mađarsku odakle je proteran), streljan u Jabuci 1941. (supruga Margareta i kćerka Iboja su preživele rat)
945. **Fleš Imre** (30) (od oca Zoltana), ubijen u Beogradu
946. **Fleš Irma** (56) rođena Vajs (u Kikindi, Banat), ubijena u Beogradu
947. **Flod Jelisaveta** (27) rođena Haas (u Osijeku, Hrvatska, od oca Emanuela)
948. **Fogl Irma** (53) činovnica, ubijena u Beogradu
949. **Fogl Herman** (65) (rođen u Pančevu, Banat, od oca Ljudevita i majke Julije, rođene Špicer), trgovački putnik
950. **Fogl Sidonija** (58) rođena Rajner (u Vaškuntu, Rumunija od oca Hermana), ubijena u Beogradu
951. **Fraj Josif** (37) (rođen u Ilandži, Banat, od oca Gustava i majke Terezije, rođene Vinter), trgovac, vlasnik elektro-instalaterske radnje (trgovina radio-aparatima i tehničkim materijalom), poverenik državnog „Privrednog registra“ u Petrogradu, ubijen u Beogradu
952. **Fraj Imre** (24) (rođen u Partošu, Rumunija), Josifov brat, činovnik ubijen u Beogradu
953. **Fraj Rudolf** (76) (rođen u Vršcu, Banat, od oca Josifa i majke Veronike, rođene Dajč) (porodica Fraj je stanovala u Petefijevoj ulici broj 2, sin Frajovih, Josif, dočekao je rat u Beogradu)
954. **Fraj Zelma** (63) rođena Mangold, domaćica
955. **Frajnd (Frojd) Ida** (40) (od oca Lajoša i majke Gize, rođene Volfinger), učiteljica, Ida

- i Giza Frajnd počinile su samoubistvo kada su nacisti ušli u Petrovgrad
956. **Giza** (75) rođena Volfinger (u Tatabanji, opština Komarom, Mađarska, od oca Samuela i majke Julije, rođene Ajzlicer), domaćica, udovica (porodica Frajnd je stanovala u ulici Kralja Aleksandra Prvog Karađorđevića broj 29)
957. **Frajnd Leo** (43) (rođen u Rumi, Srem, od oca Hermana i majke Johane, rođene Fišer), profesor u gimnaziji, ubijen u Jajincima 1. decembra 1941.
958. **Frajnd Jelisaveta – Elizabeta** (41) rođena Fišer (u Budimpešti, Mađarska, od oca Mikše i majke Margite, rođene Grinhut), domaćica, ubijena na Sajmištu
959. **Frajnd Eva** (20) (rođena u Budimpešti, Mađarska), profesorka, ubijena na Sajmištu
960. **Frajnd Ester** (18) (rođena u Kikindi, Banat), studentkinja, ubijena na Sajmištu
961. **Frajnd Lajoš** (33) trgovac, ubijen u Beogradu (Lajoš Frajnd je živeo u Konaku, Banat)
962. **Frajnd Regina** (61) rođena Fišer (u Konaku, Banat od oca Aleksandra i majke Angele, rođene Kon), udovica, penzionerka (Regina Frajnd je živela u ulici Nikole Pašića broj 18)
963. **Frajnd Angela – Angelia**, rođena Kon, Aleksandrova udovica
964. **Frajnd Sigismund** (77) (rođen u Srpskom Itebeju, Banat, od oca Mora), bio oženjen suprugom devojačkog prezimena Fišer, trgovac (pobegao u Konak), ubijen u Beogradu
965. **Frajnd Tibor** (40) (od oca Adolfa i majke Natalije, rođene Levi), trgovac, streljan u Topovskim šupama
966. **Frajšberger Leopold – Lipot** (60) (od oca Jakoba), vlasnici agenture Braća Freischberger, zastupnici Fabrike šećera d.d. Beograd, ubijen u Beogradu
967. **Frajšberger Jovan** (50) (od oca Jakoba), ubijen u Beogradu
968. **Frank Aleksandar** (23) (od oca Mora), počinio je samoubistvo u Petrovgradu jula 1941.

969. **Frank Ludvig – Lajoš** (62) (rođen u Erelaku, Mađarska, od oca Hermana), krojač, vlasnik krojačke radnje (osnovane 1903), ubijen u Beogradu
970. **Frank Nikola** (32) ubijen u Beogradu
971. **Fridman Bela** (61) (rođen u Čoki, ili Monoštoru, Bačka, od oca Mora), stolar, ubijen u Beogradu
972. **Fridman Jene** (47) (rođen u Đurđevu, Bačka, od oca Samuela i majke Fani, rođene Šlezinger), trgovac (porodica Fridman je stanovala u Miletićevoj ulici broj 61)
973. **Fridman Elza** (37) rođena Frajnd, domaćica
974. **Fridman Aleksandar** (18) (rođen u Melencima, Banat)
975. **Fridman Ivan** (13) (rođen u Melencima, Banat)
976. **Fridman Emil** (5) (rođen u Melencima, Banat)
977. **Fridman Ladislav** (35) ubijen u Beogradu
978. **Fridman Roza**, domaćica, ubijena u Beogradu
979. **Fridman Herman** (55) (rođen u Rumuniji), ubijen u Beogradu
980. **Fridman Hermina** (55) rođena Švarc (u Temišvaru, Rumunija)
981. **Fridrih Ljubica** (28) (rođena u Novom Čiču, Hrvatska, od oca Samuila i majke Evgenije, rođene Hiršl), privredna činovnica (Ljubica Fridrih je stanovala je u Mužlji, ulica Servo Mihalja broj 6)
982. **Friš Alfred** (41) (rođen u Gjocu, Čehoslovačka, od oca Isidora i majke Terezije, rođene Došan), ubijen u Beogradu
983. **Friš Klara** (32) (rođena Bihari, u Baji, Mađarska), ubijena u Beogradu
984. **Friš Andrija** (10) ubijen u Beogradu
985. **Friš Marijana** (3)
986. **Friš Tibor** (33) (rođen u Balaž Đarmatu, Mađarska), Alfredov brat, ubijen u Beogradu
987. **Friš Isidor** (72) (rođen u Žadanju, Mađarska, od oca Lazara i majke Katarine, rođene Engl), privatnik
988. **Friš Terezija** (67) rođena Došan (u Balaž Đarmatu, Mađarska), domaćica
989. **Friš Gabor**
990. **Friš Klara** (27) rođena Horovic (u Budimpešti, Mađarska), ubijena u Beogradu

991. **Furman Dezider** (51) (rođen u Tevelu, županija Tolna, Mađarska, od oca Lajoša), činovnik, ubijen u Beogradu
992. **Furman Frideš** (47) (rođen u Subotici, Bačka, od oca Dezidera), ubijen u Beogradu
993. **Furman Serena** (47) rođena Vizner (u Makrancu, Slovačka), ubijena u Beogradu
994. **Havaš Daniel – Danilo**, činovnik, ubijen u Beogradu
995. **Havaš Berta** (61) rođena Julius (od oca Leopolda), domaćica
996. **Havaš Irena** (34)
997. **Havaš Margita** (36)
998. **Hajduška Berta** (58) rođena Niderlender (u Aradu, Rumunija), ubijena u Beogradu
999. **Hajduška Lajoš** (65) (rođen u Bačkoj Palanki, Bačka, od oca Lipota), ubijen u Beogradu
1000. **Hajduška doktor Stevan** (53) (od oca Jenea i majke Rozalije, rođene Špic), činovnik (porodica Hajduška je stanovala u ulici 29. novembra broj 7)
1001. **Hajduška Zelma** (80) rođena Špic (u mestu Puho, Slovačka od oca Adolfa i majke Eve, rođene Langfelder), Jeneova udovica, domaćica
1002. **Hajfeld Fridrih** (50) (od oca Žigmonda i majke Šarlote, rođene Šnicler)
1003. **Hajfeld Marijana** (41) (rođena u Beloj Crkvi, Banat, od oca Aleksandra)
1004. **Hajfeld Katarina** (20) rođena Vagi
1005. **Hajfeld Mihajlo** (18)
1006. **Hajfeld Žigmond – Žiga** (82) (rođen u Selec, Slovačka, od oca Ignaca i majke Terezije, rođene Rajh ili od oca Leopolda i majke Katalin), privredni činovnik (Žigmond i Šarlota Hajfeld stanovali su u ulici 29. novembra broj 18)
1007. **Hajfeld Šarlota** (73) rođena Šnicler (od oca Leopolda i majke Gizele), domaćica
1008. **Halmoš Gizela** (53) domaćica
1009. **Handelsman (Handelsmann) Eugen** (28) (od oca Sigmunda i majke Malvine, rođene Goldštajn), komercijalista, ubijen u Topovskim šupama 1941.
1010. **Handelsman Žigmond – Sigmund** (74) (rođen u Padeju, Banat, od oca Jakoba)

- i majke Jozefine, rođene Rot), Malvine, rođene Goldštajn, trgovački pomoćnik, ubijen 1941. u Topovskim šupama (porodica Handelsman je stanovala u Pupinovoj ulici broj 5)
1011. **Handler Arpad** (33) (rođen u Ečki, Banat, od oca Jakova – Jaše i majke Karoline, rođene Klajn), činovnik, ubijen na Sajmištu
1012. **Handler Gizela** (33) rođena Grinfeld (u Temišvaru, Rumunija, od oca Martina), računovođa, ubijena na Sajmištu
1013. **Handler Josif** (31) (rođen u Ečki, Banat), Arpadov brat, činovnik, ubijen u Topovskim šupama ili na Sajmištu
1014. **Handler Klara** (30) sestra, domaćica, ubijena na Sajmištu
1015. **Handler Jakov** (57) (rođen u Mošorinu, Bačka), ubijen na Sajmištu
1016. **Handler Karolina** (52) rođena Klajn (u Beloj Crkvi, Banat, od majke Haje), domaćica, ubijena na Sajmištu
1017. **Handler Gavra** (28) (od oca Arona), ubijen u Beogradu
1018. **Handler Gizela** (38)
1019. **Handler Edita** (23) rođena Šrajber (u Vršcu, Banat)
1020. **Handler Jolan** (46) rođena Donart (u Ečki, Banat, od oca Isidora i majke Johane, rođene Engel), udovica, domaćica
1021. **Handler Vilhelmina** (19)
1022. **Handler doktor Lazar** (69) (rođen u Mošorinu, Bačka, od oca Salamona i majke Johane, rođene Hiršl), advokat, udovac
1023. **Handler Lazar** (74) (rođen u Bačkom Bregu, Bačka, od oca Gavre i majke Pepi, rođene Rot), trgovac perjem (porodica Handler je stanovala u ulici Toše Jovanovića broj 55)
1024. **Handler Berta** (59) rođena Špicer (u Barandi, Banat), domaćica
1025. **Handler Malvina** (50) rođena Klajn (u Ečki, Banat, od oca Josifa), domaćica, ubijena u Beogradu
1026. **Has Emanuel**
1027. **Has Ema** rođena Bihler

1028. **Hauzer Margit** (39) rođena Mendel
(u Okeru, Rumunija, od majke Francije)
1029. **Hegeduš (Hegediš) doktor Josif** (37)
(od oca Morica i majke Janke, rođene Hirš),
lekar, ubijen u Beogradu
1030. **Hegeduš Moric** (70) (rođen u Harasti,
Slovačka, od oca Adolfa Gajgera
i majke Fani), trgovački agent,
ubijen u Beogradu
1031. **Hegeduš Janka – Jona** (63) rođena Hirš
(u Segedinu, Mađarska, od oca Josifa
i majke Hedvige), domaćica,
ubijena u Beogradu
1032. **Hedeši Gizela** (62) rođena Klajn
(od oca Hermana i majke Fani, rođene
Holender), Adolfova udovica, domaćica,
ubijena aprila 1942. na Sajmištu
(porodica Hedeši je stanovala
na Trgu slobode broj 2)
1033. **Hedeši Tibor** (40) Gizelin sin, trgovački
pomoćnik (bio je oženjen, a sudbina
i broj članova njegove porodice
nisu poznati, možda je živio u Mužlji)
1034. **Hedeši Ibojka** (35) Gizelina kćerka
1035. **Hedeši Zoltan** (27) Gizelin sin, činovnik,
ubijen na Sajmištu, ili streljan u Beogradu
novembra 1941.
1036. **Heler Ernest – Erne** (42)
1037. **Heler Magdalena – Magda** (24) rođena
Rubin (od oca Armanda i majke Malvine,
rođene Šajovic), domaćica,
počinila samoubistvo u Petrogradu
1038. **Heler Janka** rođena Šulman,
ubijena u Beogradu
1039. **Heler Jozefina** (57) rođena Ofner
(u Kikindi, Banat, od oca Jakoba i majke
Berte, rođene Lihtenštajn), udovica,
domaćica (Jozefina Heler je stanovala
u Mletićevoj ulici broj 12)
1040. **Heler Nikola** (46) (od oca Davida
i majke Janke, rođene Šulman), činovnik,
ubijen u Beogradu
1041. **Heler Maksi – Maks** (46) (od oca Davida
i majke Janke, rođene Šulman), činovnik,
ubijen u Beogradu (Maksi Heler je stanovao
na Karadordevom trgu broj 10)

1042. **Heler Kuncuš** Heler Kuncuš (od oca Davida i majke Janke, rođene Šulman), ubijen u Beogradu
1043. **Heler Rudolf** (65) (rođen u Širokoj Trenestići, Slovačka, od oca Juliusa i majke Matilde, rođene Gajer), činovnik, ubijen oktobra 1941. u Beogradu (porodica Heler je stanovala u ulici Hajduk Veljka)
1044. **Heler Lidija** (60) rođena Hibš (u Širokoj Trenestići, Slovačka), domaćica, ubijena na Sajmištu januara 1942.
1045. **Heler Ana** (37) (rođena u Trečin Tepli, Slovačka), činovnica u Fabrici šećera, ubijena na Sajmištu marta 1942.
1046. **Heler Fric** (28)
1047. **Herman Artur**, trgovački menadžer (Artur Herman je stanovao na Žitnom trgu broj 1)
1048. **Hernfeld Rudolf** (48) (rođen u Makou, Mađarska, od oca Davida i majke Marije, rođene Gros), vlasnik manufakture (porodica Hernfeld je stanovala u ulici Kralja Aleksandra Prvog Karađorđevića broj 31, na istoj adresi se nalazila i prodavnica „Divota“)
1049. **Hernfeld Terezija** (40) rođena Grinberger (u Kanjiži, Banat), vlasnica prodavnice „Divota“, specijalne tvornice kišobrana, rukavica i kravata (osnovane 1936)
1050. **Hernfeld Mirko** (17) (rođen u Donjoj Lendavi, Slovenija), učenik
1051. **Hercog Aleksandar** (55) (rođen u Kotesu, Mađarska, od oca Vilhelma)
1052. **Hercog Aleksandar** (53) (rođen u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Vilima)
1053. **Hercog doktor Andrija** (37) (od oca Filupa – Franje i majke Sidonije), suprug Jelene rođene Stanisavljević (u Batajnicu, Srbija, učiteljice u Banatskom Karađorđevu), lekar, ubijen 1941. (Andrija Hercog, jedini lekar u Banatskom Karađorđevu, dopremljen je u Petrovgrad pred deportaciju, supruga i dva sina su preživeli rat), streljan novembra u Topovskim šupama³

---

³ U knjizi Pavle Šosberger, *Jevreji u Vojvodini: Kratak pregled istorije vojvodanskih Jevreja* (Novi Sad: Prometej, 1998), 281 – navedeno je da se zvao Hercog Tilip Franja (naveden je i pod brojem 1054).

1054. **Hercog Filip – Franja** (64) (rođen u Bečeju, Bačka, od oca Mora), vlasnik nekretnina, streljan u Topovskim šupama novembra 1941. (Filip i Sidonija Hercog stanovali su u Zmaj Jovinoj ulici broj 5)
1055. **Hercog Sidonija** (61) rođena Bek (u Padeju, Banat ili Bečeju, Bačka), domaćica, ubijena aprila 1942. na Sajmištu
1056. **Hercog Erne** (29) (od oca Mavra)
1057. **Hercog Julius** (Julije) (65) (rođen u Šaregradu, Hrvatska, od oca Morica), streljan u Topovskim šupama 6. septembra 1941.
1058. **Hercog Margit** (54) rođena Braun (u Temišvaru, Rumunija, od oca Vilhelma i majke Roze, rođene Steper), ugušena gasom na Sajmištu u periodu januar – februar 1942.
1059. **Hercog Šalomon** (52) (rođen u Njitri, Slovačka, od oca Leopolda i majke Katarine, rođene Fuks), direktor javnog skladišta (porodica Hercog je stanovala u ulici Đorđa Stratimirovića broj 1)
1060. **Hercog Lili** (37) rođena Edinger (u Ludanicijahu, Čehoslovačka), domaćica
1061. **Hercog Katarina** (12) učenica
1062. **Hercog Ivan** (10) učenik
1063. **Hercog Leopold** (80) (rođen u Njitri, Slovačka), udovac
1064. **Hercfeld Aleksander** (53) (rođen u Berlinu, Nemačka, od majke Matilde), apotekar, ubijen na Sajmištu 1942. (porodica Hercfeld je prebegla u Petrovgrad nakon dolaska nacista na vlast u Nemačkoj)
1065. **Hercfeld Elizabeta** (51) ubijena na Sajmištu
1066. **Heslajn doktor Josif – Jožef** (rođen u Đeru, Mađarska, od oca Šandora), ubijen u Beogradu
1067. **Heslajn Janka** (55) rođena Kunšteler (u Kiš Kerešu, Mađarska), ubijena u Beogradu
1068. **Heslajn Eva** (30) (rođena u Budimpešti, Mađarska), ubijena u Beogradu
1069. **Hefeld Fridrih** (47) (nepoznato mesto rođenja), ubijen u Aušvicu

1070. **Hefeld Mici** (43) (nepoznato mesto rođenja), ubijena u Aušvicu
1071. **Hirtenštajn Andrija** (50) (od oca Markusa)
1072. **Hirtenštajn Karlo** (24) Andrijin sin
1073. **Hirtenštajn Evgenija** (69) rođena Klajn (u Ungvaru, Mađarska od oca Mora), ubijena u Beogradu
1074. **Hirš Laura** (41) rođena Heht (u Šipetu, Rumunija), ubijena u Beogradu
1075. **Holender Ignjat** (51) (rođen u Malom Idošu, Bačka, od oca Karla i majke Ružice, rođene Kon), poslastičar, vlasnik fabrike bombona „Ambrozija“
1076. **Holender Frida** (45) rođena Flušer (u Osemu, Slovačka), domaćica
1077. **Holender Karel** (8) (rođen u Tepliš Šebanu, Slovačka)
1078. **Holender Jolan** (46) (rođena u Ečki, Banat, od oca Isidora i majke Johane, rođene Engl), udovica, domaćica
1079. **Holender Vilhelmina** (19)
1080. **Holštajn Zeno** (59) (rođen u Balmašujvarošu, županija Hajdu-Bihar, Mađarska), trgovac (porodica Holštajn je stanovala u Ečki)
1081. **Holštajn Berta** (49) rođena Kardoš (u Melencima, Banat), domaćica
1082. **Holštajn Đorđe** (29) (rođen u Debrecinu, Mađarska), diplomirani pravnik
1083. **Hofman Katalin** (77) rođena Ulman (Ullmann), Jakobova supruga, ubijena na Sajmištu 1942.
1084. **Hubert Jelena** (36) (od oca doktor Huga), ubijena u Beogradu
1085. **Hubert Margita** (60) rođena Levi (od oca Ignjaca), domaćica
1086. **Hubert Reže** (40) (rođen u Budimpešti, Mađarska, od oca Adolfa i majke Etel, rođene Kon), trgovački putnik (porodica Hubert je stanovala u ulici Koče Kolarova broj 14)
1087. **Hubert Zora** (40) rođena Štajn (u Čenti, Banat), domaćica
1088. **Hubert Vera** (16) (rođena u Subotici, Bačka)
1089. **Cvibak Katarina** (71) rođena Šnabel (u Beloj Crkvi, Banat, od oca Josifa)

- i majke Natalije), domaćica, udovica, ubijena na Sajmištu (Katarina Cvibak je stanovala u Pupinovoj ulici broj 8)
1090. **Ceka Ignac** (55) trgovac žitom (Ignac Ceka je bio oženjen, ali je nepoznat broj članova njegove porodice i njihova sudbina)
1091. **Ceka Emil** (51) trgovac žitom (Emil Ceka je bio oženjen, ali je nepoznat broj članova njegove porodice i njihova sudbina)
1092. **Ciner Anton** (63) (rođen u Senti, Banat, od oca Davida i majke Karoline, rođene Rajcer), trgovac (Anton Ciner je stanovao u Gundulićevoj ulici broj 14)
1093. **Ciner Aranka** (57) rođena Bergl (u Čenti, Banat), udovica, domaćica
1094. **Šajovic Margita** (50)
1095. **Šajovic Šarlota** (84) rođena Štajn (od majke Roze, rođene Štern), udovica, domaćica (Šarlota Šajovic je stanovala u Mužlji, ulici Servo Mihalja broj 6)
1096. **Šalamon Samojlo** (od oca Mojsija, nepoznato mesto rođenja), ubijen u Beogradu
1097. **Šalamon Samuel** (55) (rođen u Turu, Čehoslovačka, od oca Hermana i majke Ide), zlatar
1098. **Šalamon Berta** (53) rođena Princ (u Vršcu, Banat)
1099. **Šalgo doktor Eugen** (46) (od oca Vilima Sonenfelda), ubijen u Beogradu
1100. **Šalgo Suzana** (5) ubijena u Beogradu
1101. **Šalgo doktor Imre** (44) (od oca Vilima Sonenfelda), činovnik, ubijen u Beogradu
1102. **Šalgo Mira** (13) ubijena u Beogradu
1103. **Šalgo Vilim** (8) ubijen u Beogradu
1104. **Šalgo Klara** (35) rođena Fišer (u Pančevu, Banat), ubijena u Beogradu
1105. **Šalgo Magda** (29) rođena Važani (u Kikindi, Banat), ubijena u Beogradu
1106. **Šapira Jakob** (rođen u Fastu, Rusija, od oca Jehilja i majke Dobriš), nadničar (porodica Šapira je stanovala u ulici Nikole Pašića broj 4)
1107. **Šapira Hermina** (53) rođena Levi (u Beloj Crkvi, Banat), domaćica

1108. **Švab Albert** (62) (rođen u Segedinu, Mađarska, od oca Simona)
1109. **Švab Irma** (65) rođena Naj (u Samardiju, Mađarska)
1110. **Švab Magda**
1111. **Švarc Adam** vlasnik agenture (Adam Švarc stanovao je u ulici Kralja Aleksandra Prvog Karadorđevića broj 22)
1112. **Švarc Aleksandar** (46) trgovac, odveden iz Itebeja i streljan 1941. u Petrogradu
1113. **Švarc doktor Suzana – Zuzana** (23) Aleksandrova kćerka, lekarka, odvedena iz Itebeja i streljana 1941. u Petrogradu
1114. **Švarc Josif** (79) (rođen u Mezetelepu, Mađarska, od oca Hermana i majke Antonije)
1115. **Švarc Fani** rođena Rozenfeld (u Čekmeu, Mađarska, od oca Martona i majke Zelme, rođene Brajer), penzionerka (Fani Švarc je stanovala u Petefljevoj ulici broj 1)
1116. **Švarc Hedviga** (41) (rođena u Vukovaru, Hrvatska, od oca Adolfa i majke Hermine), činovnica (Hedviga Švarc je stanovala u ulici Kralja Aleksandra Prvog Karadorđevića broj 18)
1117. **Šektman Adolf** (45)
1118. **Šektman Rožika**, Adolfova kćerka
1119. **Šenk Hemih** (79) (od oca Hermana)
1120. **Šerfezi Đura** (20) (od oca Miše)
1121. **Šefer Tibor** (61) (rođen u Feričancima, opština Osijek, Hrvatska, od oca Žige), ubijen u Beogradu septembra 1941.
1122. **Šefer Hermina** (61) rođena Vajs (u Hongaču, Mađarska, od oca Martona i majke Roze, rođene Holšer), udovica, domaćica (Hermina Šefer je stanovala u ulici 29. novembra broj 23)
1123. **Šlajsberger Janoš** (51) (nepoznato mesto rođenja)
1124. **Šlajsberger Leopold** (57) (nepoznato mesto rođenja), trgovac, ubijen u Beogradu
1125. **Šlezinger Anika** (19) (rođena u Novom Bečeju, Banat, od oca Jožefa i majke Ele, rođene Bergl), studentkinja, ubijena u Beogradu

1126. **Šlezinger Erika** (16) (rođena u Novom Bečeju, Banat), Anikina sestra, učenica, ubijena u Beogradu
1127. **Šlezinger Mor** (94) (rođen u Mađarskoj), ubijen na Sajmištu
1128. **Šlezinger Hundi** (71) rođena Šlezinger (u Keči, Rumunija), udovica, domaćica (Hundi Šlezinger je stanovala u Miletićevoj ulici broj 37)
1129. **Šosberger Ignac** (od oca Marka), trgovac
1130. **Šosberger Karlo** (40) (rođen u Srbobranu, Bačka, od oca Natana i majke Sofije, rođene Berger), privredni činovnik (porodica Šosberger je stanovala u ulici Stevice Jovanovića broj 14)
1131. **Šosberger Jelisaveta** (28) rođena Adler (u Đuli, Mađarska), domaćica, prema jednom svedočanstvu, ubijena je u Aušvicu 1944
1132. **Šosberger Vera** (3) (rođena u Beogradu)
1133. **Šosberger Marko** (58) (rođen u Bajmoku, Bačka, od oca Ignjata i majke Leonore, rođene Šefer), izvoznik živine i živinskih proizvoda (porodica Šosberger je stanovala u ulici Žarka Zrenjanina broj 33)
1134. **Šosberger Jolanda** (28) rođena Novak (u Moru, Mađarska), Markova supruga, domaćica
1135. **Šotenberg Bernat** ubijen u Beogradu
1136. **Špira Erna** (rođena u Detti, Temišvarski okrug, Rumunija)
1137. **Špic Ignjat** (55) (od oca Josifa i majke Johane), udovac, penzioner
1138. **Špicer Karlo** (73) (rođen u Debeljači ili Kovačici, Banat, od oca Solomona), trgovac, ubijen na Sajmištu 1941. (porodica Špicer je stanovala u ulici Prve proleterke broj 60)
1139. **Špicer Ana** (61) rođena Štajn (u Debeljači ili Kovačici, Banat), domaćica, ubijena na Sajmištu 1942.
1140. **Špicer Gizela – Giza** (39) (rođena u Barandi, Banat), ubijena na Sajmištu 1942.
1141. **Špicer Aron** (63) (rođen u Pančevu, Banat, od oca Salamona), ubijen u Beogradu
1142. **Špicer Vilim** (53) (rođen u Novom Miloševu, Banat, od oca Save), ubijen u Beogradu

1143. **Špicer Irma** (49) rođena Heler
(u Melencima, Banat), ubijena u Beogradu
1144. **Špicer Jelena** (57) rođena Najman
(u Novom Sadu, Bačka), ubijena u Beogradu
1145. **Špicer Maks** (66) (od oca Morica),
ubijen u Beogradu
1146. **Šrajber Dora**, domaćica, ubijena u Beogradu
1147. **Šrajber Isidor – Isa** (56)
(rođen u Nikincima, Srem, od oca Mihajla),
ubijen u Beogradu (porodica Šrajber
je stanovala u ulici Prve proleterske broj 46)
1148. **Šrajber Kamila** (49) rođena Esterajher
(u Beču, Austrija)
1149. **Šrajber Dragutin** (26) (rođen u Beču,
Austrija), privredni činovnik
1150. **Šrajber Jovan** (23) (rođen u Beču, Austrija)
1151. **Šrajber Roza** (58) (rođena u Beodri –
Novom Miloševu, Banat, od oca Adolfa
i majke Julije, rođene Šajberger),
izdavala sobe studentima
1152. **Štajer Marija** (68) (rođena u Jaši Tomiću,
Banat, od oca Mihalja), ubijena u Beogradu
1153. **Štajn Vladislav** (23) (rođen u Novom Sadu,
Bačka, od oca Salomona i majke Adele),
student
1154. **Štajn Berta** (28) (rođena u Novom Sadu,
Bačka), Vladislavova sestra, domaćica
1155. **Štajn Elza** (42) rođena Najman (u Županji,
Hrvatska), ubijena u Beogradu
1156. **Štajn Emilija** (79) rođena Kon (u Segedinu,
Mađarska), ubijena u Beogradu
1157. **Štajn Jovan** trgovac (Jovan Štajn
je stanovao u Reljinoj ulici broj 4)
1158. **Štajn doktor Josif – Josip** (71) (nepoznato
mesto rođenja), lekar, ubijen u Beogradu
1159. **Štajn Emilija** (64) (nepoznato mesto
rođenja), ubijena u Aušvicu
1160. **Štajn Katarina – Kata** (42) rođena Dajč
(u Kapošvaru, Mađarska, od majke Marije),
ubijena u Beogradu
1161. **Štajn Maksim** (44) (rođen u Molu ili Senti,
Banat, od oca Salamona), ubijen u Beogradu
1162. **Štajn Robert** (18) (rođen u Novom Sadu,
Bačka), ubijen u Beogradu
1163. **Štajn Šandor** (76) (rođen Beogradu, Srbija),
činovnik, ubijen na Sajmištu 1942.

1164. **Štajn Šandor** (61) (rođen u Novom Sadu, Bačka ili Slankamenu, Srem, od oca Jakoba), agronom, ubijen u Beogradu
1165. **Štajn Đula** (32) ubijen u Beogradu
1166. **Štajn Ela** (28) (rođena u Loku, Bačka), ubijena u Beogradu
1167. **Štajn Zoltan** (18) ubijen u Beogradu
1168. **Štajnbah Jelisaveta** (38) rođena Rubin (od oca Armanda i majke Malvine, rođene Šajovic), domaćica, Aleksandrova supruga, ubijena na Sajmištu 1942.
1169. **Štajnberger Akoš** (46) (rođen u Uzdinu, Banat, od oca Davida)
1170. **Štajnberger Regina** (44) rođena Štraus (u Budimpešti, Mađarska)
1171. **Štajnberger Aleksandar** (61) (rođen u Uzdinu, Banat, od oca Adolfa i majke Berte, rođene Dajč), trgovački agent (porodica Štajnberger je stanovala u ulici Đure Salaja broj 8)
1172. **Štajnberger Jelisaveta** rođena Miler (u Velikoj Gredi, opština Plandište, Banat), domaćica
1173. **Štajnberger Jelisaveta** (29) (rođena u Uzdinu, Banat)
1174. **Štajnberger Andrija** (28) (rođen u Boki, Banat)
1175. **Štajnberger Armin** (25) (rođen u Boki, Banat)
1176. **Štajnberger Žiga** (16) (rođen u Boki, Banat)
1177. **Štajner Aron** (81) (rođen u Begejcima, Banat, od oca Leopolda i majke Terezije, rođene Kon), udovac (Aron Štajner je stanovao u ulici Save Tekelije broj 12)
1178. **Štajner Deži** (57) ubijen na Sajmištu
1179. **Štajner Juliška** (53) ubijena na Sajmištu
1180. **Štajner Franja** (15) učenik, ubijen na Sajmištu 1942.
1181. **Štajner Julijana** (35) rođena Vangl (od oca Aleksandra)
1182. **Štajner Marija** (rođena u Jaši Tomiću, Banat, od oca Mihajla)
1183. **Štajner Martin** (27) (rođen u Berlinu, Nemačka, od oca Gabriela i majke Margarete, rođene Jakob), trgovac

- (Martin Štajner je stanovao u Pupinovoj ulici broj 5)
1184. **Štern doktor Lazar** (71) (rođen u Bačkoj Topoli, Bačka, od oca Adolfa i majke Cecilije, rođene Štern), advokat, udovac, ubijen na Sajmištu 28. februara 1942.
1185. **Šternberger Bruno** (29) (rođen u Đakovu, Hrvatska, od oca Dragutina i majke Ane, rođene Kon), električar u Fabrici radijatora (Bruno Šternberger je stanovao u Balkanskoj ulici broj 2)
1186. **Šulman Emanuel** (54) (rođen u Perlezu, Banat, od oca Jakoba i majke Roze, rođene Heler), trgovački radnik, ubijen u Beogradu 1942.
1187. **Šulman Tereza** (58) rođena Vesman (u Subotici, Bačka), domaćica
1188. **Šulman Ruža** (24) službenica, članica pokreta otpora, članica Mesnog komiteta KPJ Petrovgrad i Okružnog komiteta KPJ za severni Banat, članica Mesnog komiteta SKOJ-a i Pokrajinskog komiteta SKOJ-a za Vojvodinu, organizatorica udarnih grupa i grupa za paljenje žita u okolini grada. Uhapšena je od strane Gestapoa na osnovu dojave 21. jula i streljana 26. jula 1941. u Petrovgradu
1189. **Šulman Jakob** (23) student, član jevrejske omladinske organizacije „Hašomer Hacair“, član SKOJ-a, iz logora Topovske šupe odveden je oktobra 1941. u Jabuku i streljan
1190. **Šulman Paula** (44) Emanuelova sestra, bivša Manoova supruga, domaćica (porodica Šulman – Frank je stanovala u ulici Đurđa Smederevca broj 34)
1191. **Frank Samuilo** (21) (od oca Manoa), zlatarski pomoćnik
1192. **Frank Edita** (19) (od oca Manoa), krojačka pomoćnica

MEMORIJALNI SPISAK ŽRTAVA HOLOKAUSTA SRPSKA CRNJA

1. **Simon Vilim – Vilhelm** (37) trgovac
(Simonovi su živeli u Petrovgradu do okupacije,
a kad je počela, pobjegli su u Vilimovo rodno
selo), ubijen 1941.
2. **Simon Iren** (33) rođena Habaš (u Velikom
Bečkerek, Banat, od oca Daniela
i majke Berte), domaćica, ubijena 1941.
3. **Simon Vera** (2)
4. **Fleš Đula** (61) ubijen 1942.
5. **Fleš Franciska** (59) domaćica, ubijena 1942.
6. **Fleš Cecilija** (39) domaćica, ubijena 1942.
7. **Herc Geza** (38) ubijen 1942.
8. **Herc Juliška** (35) domaćica, ubijena 1942.
9. **Herc Rozalija** (14) učenica, ubijena 1942.
10. **Šalomon Samuel** (14) (od oca Huga), učenik,
ubijen 1942.
11. **Šalomon Hari** (10) Samuelov brat, učenik,
ubijen 1942.

MEMORIJALNI SPISAK ŽRTAVA HOLOKAUSTA JAŠA TOMIĆ

1. **Vajs Amer** ubijen u Beogradu
2. **Grinberg Mandel** (60) (od oca Haima i majke Dorotee), trgovac, oženjen, ubijen u Jaši Tomiću ili počinio samoubistvo 1941.
3. **Kon Leopold** (65) advokat
4. **Kon doktor Regina** (55) rođena Fišer (u Velikom Bečkereku, Banat, od oca Mauricija i majke Ernestine) lekarka
5. **Rajs Ladislav** (35) (od oca Morica i majke Blanke, rođene Kon), sudija (supruga i sin su prebegli u Rumuniju i preživeli rat)
6. **Silberberg Moše** (51) (rođen u Ostojićevu, Banat, od oca Žige i majke Julije), trgovac, streljan u Jaši Tomiću 1941.
7. **Silberberg Rahel-Regina** (49) rođena Goldberger (u Žombolju, Rumunija, od oca Jicaka i majke Golde), domaćica, streljana 1942. u Beogradu
8. **Silberberg Sidonija** (17) ubijena na Sajmištu 1942.
9. **Silberberg Judit** (10) ubijena na Sajmištu 1942.
10. **Fišer Ibolja-Ibi** (26) rođena Silberberg (u Modošu od oca Moše-Morica i majke Rahel-Regine), Laslova supruga, domaćica, izvedena iz Topovskih šupa i streljana 1942.
11. **Falus Tibor** (48) ubijen u Buhenvald
12. **Čobotarau Haim** (12) (rođen u Rumuniji, od oca Nehemije i majke Haje), radnik (prebegao iz Varšave u Poljskoj tokom nacističke okupacije), ubijen u Jaši Tomiću 20. avgusta 1944.

MEMORIJALNI SPISAK ŽRTAVA HOLOKAUSTA
Područje Zrenjanina, Srpska Crnje i Jaše Tomića

Izdavač
Jevrejska opština Zrenjanin

Za izdavača
Ljiljana Popov

Lektura
Dr Dragana Sabovljević

Dizajn i prelom
Olivera Batajić Sretenović

Tipografsko pismo
Neoplanta BG, Stjepan Fileki

Štampa
Grafostil, Kragujevac

Tiraž
300

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

341.485(=411.16)(497.113 Zrenjanin)“1941/1945”

MEMORIЈALNI spisak žrtava Holokausta :
područje Zranjanina, Srpske Crnje i Jaše Tomića /
[predgovor napisao Ivan Ivanji]. – Zrenjanin : Jevrejska
opština Zrenjanin, 2022 (Kragujevac : Grafostil).

– 129 str. ; 29 cm

Tekst uporedo na srp., nem. i engl. jeziku. – Tiraž 300.

ISBN 978-86-900139-5-1

а) Холокауст -- Јевреји -- Зрењанин

COBISS.SR-ID 80559881

